

ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТИК

ЧЕТВЪРТЪК 18 ФЕВРУАРИ 2010 ГОДИНА 19 БРОЙ 40 (5546)

www.duma.bg

Гергана
Зарова-Евтимова:
БСП не е
застаряваща
партия

Стр. 10

Калфин
с мерки
в защита
на общините

Стр. 3

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Стр. 13

Нейков ще
оценява зимните
спортивни след
Ванкувър

Стр. 30

ЗАРАДИ ПРОТЕСТ

Уволнения във „ВМЗ“ - Сопот

Оръжейниците не са получавали заплати
три месеца, директорът е нарочил поне 1000

Над 1000 работещи във „ВМЗ“ - Сопот, бяха наказани от изпълнителния директор Иван Стоенчев заради участие в нерегламентиран протест за дължими заплати за три месеца. На 15 декември 2009 г. работници от площадка Иганово блокираха камиони с готова продукция. Малко по-късно стотици от съставния завод в Иганово излязоха пред портала. Работните си места напуснаха около 1000 оръжейници от основния завод в Сопот. Протестът продължи и на следващия ден.

Преди дни стана ясно, че за дните на протеста не се е начислявала надница, а работниците започнаха да получават заповеди за наказания. Около 1000 человека са със "забележка", с предупреждение за уволнение

са 166, има подгответи заповеди за наказание на още 135 души. Дисциплинарно уволнени са 35, подгответа е заповед за още 10 человека. Според достоверен източник Стоенчев е уволнил дисциплинарно само двама, на останалите 33-ма е предложено да подпишат молби за напускане по взаимно съгласие.

Инспекцията по труда започна проверка на масовите наказания. Това е първият случай, когато във ВМЗ се наказва заради протест, твърдят оръжейниците. Аргументите на директора са били, че подобни прояви са опасни в предприятието, в което се работи с взривни и запалими материали и че протестите забавляват поръчка.

Стр. 5

НЯКОЛКО
ДУМИ

След нас и потоп

Ивелин НИКОЛОВ

България била една от източноевропейските страни, която се е включила в разработването на подземни хранилища за ядрени отпадъци (стр. 8). Отпадъци от всички братски европейски държави.

Засега още обсъждаме процедурата - как да ги транспортирам, какви да са складовете, кой колко наем да плаща. После ще има призов коя страна ще е първи "доброволец"

и ще гage терен.
Досетете се сами за доброволеца.
И ако наистина сме ние, то вариантите на мотиви, за да го направим, са най-много три.

Или защото за радиоактивните "гробища" ще се плащат госта големи суми от производителите на ядрена енергия. Словенците вземали по пет милиона на година за по-слаба радиация. Пък на бедняка му е все толкова дали парите миришат (в случая -

объчват). Или по принципа на стария расистки виц - всички сме зелени, но някои (разбирај - новобранците в ЕС) са по-тъмнозелени и да бутат автомобила в калта. Нищо, че уж влязохме в общия дом, ама ни построиха до котата за боклуц...

Или защото последствията могат да се усетят след хиляда години, пък нас тогава няма да ни има. И след нас - каквото ще га става...

Неформалната организация на млади български граждани и блогъри "България е наша" провежда протест пред Народното събрание. Протестът е под наслов "България не е Биг Брайър".

Стр. 3

7
4 Maxat
контрола след
приватизацията?

„Минута е много“
на 30 години

Стр. 6

ISSN 134015
9770861134015

Държавата да гарантира социална сигурност

Ева КОСТОВА

В период на криза имено държавата следва да поеме най-голямата отговорност, за да компенсира спада в частното търсене и да гарантира социалната сигурност на своите граждани. Това се изтъква

в предложението на КНСБ ИКТ "Подкрепа" за актуализация на антикризисните политики на кабинета, оповестени вчера.

Двата синдиката са обезпокоени, че реализацията на редица мерки от антикризисния план на правителството

все още се бави, а работата по някои дори не е започната или пък е в начален стадий. Те предлагат спешно създаване и незабавно привеждане в работен режим на антикризисен съвет към премиера, както и постигане на надпартиен институционален консенсус за

прелом в политиката по усвояването на средствата от ЕС.

Преустановяване натрупването на неразплатени задължения на бюджета, изчистване на дълга на държавата към фирмите, особено към малките и средните предприятия, е другата мярка според

синдикалните експерти. Синдикатите настояват за повишаване на минималната работна заплата, обвързването ѝ с прага на бедност, а официалната линия на бедност да бъде критерий за социално подпомагане и актуализиране на социалните помощи.

Етикетите на ГМО-храните с големи букви

Левицата настоява ГЕРБ да оттегли закона

Мила ХРИСТОВА

Етикетите на генномодифицирани храни да са с големи и отличаващи се букви. Това приеха вчера депутатите от парламентарната екокомисия на извънредно заседание.

Депутатите спориха дълго по различни предложения, включително и колко големи да са буквите на етикета. Георги Божинов поиска половин сантиметър, според Лъчезар Тошев трябва да са 2 сантиметра. Депутатите предложиха още да има отстояние между надписа за ГМО и останалата част на етикета, както и съобразяване на надписа с големината на продукта.

Окончателният текст ще стане ясен на днешното редовно заседание на комисията.

Коалиция за България призова правителството да изтегли промените в Закона за генномодифицираните организми. Депутант Петър Курумбашев подчертава, че по този начин ще бъде обезсмислено въвеждането на мораториум върху закона. Ако директивата на ЕС е така категорична, както управляващите твърдят, тогава би трябвало да започне наказателна процедура и заради мораториума, коментира-

Мораториумът за ГМО-храните е поредното тичане на правителството пред вята, заявиха депутатите от КБ

В последния час

Алексей Петров настоява за среща с Джеймс Уорлик

Алексей Петров е поискал официално среща с американския посланик в София Н. Пр. Джеймс Уорлик поради политическата репресия срещу него. Това се казва в официално съобщение на адвокат Румяна Радкова, изпратено до медиите. Радкова е един от адвокатите на Петров, уточниха от офиса на бившия служител на ДАНС. Аз лично депозирах молбата, добави юристката. Алексей Петров бе задържан при спецакция на 10 февруари тази година.

Палестинският посланик на визита в Стара Загора

Д-р Ахмед Ал Мадбух, извънреден и пълномощен посланик на Държавата Палестина в България, ще посети днес Стара Загора. В града той ще се срещне с кмета проф. Светлин Тан-

чев и общинските съветници и със старозагорския митрополит Галактион. Дипломатът ще изнесе и лекция на тема "Мирният процес в Близкия Изток" в хотел "Заря" от 13,00 ч.

СЪОБЩЕНИЕ

Управителният съвет на "Палестинска асоциация в Р България" - София, на основание чл.26 ЗЮЛНЦ свиква общо събрание на асоциацията на 28.02.2010 г. в 13 ч. в София, ул."Опълченска" 66, зала "Г. Димитров" на Националния политехнически музей, при следния дневен ред: 1. Отчет на УС за изтеклия период; 2. Прием на нови членове; 3. Изменения на устава на асоциацията; 4. Избор на нов УС. При липса на кворум на основание чл.27 ЗЮЛНЦ общото събрание ще се проведе същия ден в 14 ч., на същото място и при същия дневен ред независимо от броя на присъстващите членове.

Базата на НСА в Равда става национален обект

Веселка ВЕНКОВА

В односпортната база на НСА край морето започнали от 1996 г., защото поземлената комисия е действала по клетвени декларации и без нотариални актове. Ректорът на НСА проф. Лъчезар Димитров заяви, че през 2002 г. петима са имали реституционни претенции върху терена, а сега "собствениците" били вече 42-ма.

Кабинетът се разбърза, защото на 1 февруари със заповед на кмета на Несебър Николай Живков трябваше да бъдат съборени оградата, арката и бариерата на базата. Студенти и преподаватели протестираха тогава и в София, и в Равда срещу опитите съоръженията да бъдат

ликвидирани.

Проблемите около базата на НСА край морето започнали от 1996 г., защото поземлената комисия е действала по клетвени декларации и без нотариални актове. Ректорът на НСА проф. Лъчезар Димитров заяви, че през 2002 г. петима са имали реституционни претенции върху терена, а сега "собствениците" били вече 42-ма.

Базата е апетитна, защото е на брега на морето и има собствен плаж. Уникалният комплекс за всички видове водни спортове няма аналог в друго учебно спортивно заведение в света, обясни министърът на спорта Свилен Нейков.

Костадин Паскалев поиска прокуратурата да го провери

Кметът на Благоевград Костадин Паскалев е депозиран молба до окръжния прокурор Елка Атанасова. Той настоява да бъде проверен за евентуално длъжностно престъпление.

Паскалев обясни, че е сезирал прокуратурата заради изказване на съветниците Кирил Илиев и Анатолий Антонов по негов адрес. Илиев твърди, че разполага с множество сигнали, доказващи извършени от мен нарушения, поясни той. Анатолий Антонов от ГЕРБ заяви публично, че съм нарушил чл. 62 от Закона за местните данъци и такси, допълни кметът на Благоевград.

Паскалев е поискал, в случай че не се установят нарушения след проверката, прокуратурата да започне наказателни производства срещу двамата съветници за манипулиране на обществено мнение. Ако съм извършил нарушения, да ме накажат, но ако не съм, да накажат двамата "клеветници", заключи Паскалев.

Трима ексминистри застават пред съда

Tрима министри от предното правителство ще бъдат дадени на съд - министърът на отбраната Николай Цонев, министърът на земеделието Валери Цветанов и социалният министър Емilia Maslanova, съобщи вчера градският прокурор Николай Кокинов. Той допълни, че в момента се пише обвинителният акт срещу ексшефката на Националната агенция по приходи

те Мария Мургина.

Делото срещу експремиера Сергей Станишев е приключило и до седмица по него ще има резултат, каза още Кокинов. В съда влизат делата срещу зам.-министъра на вътрешните работи Раиф Мустафа и Росен Маринов.

10 нови свидетели има по делото срещу групата на "Октоподите" само от деня на заседанието на Софийския градски съд по мяр-

ката за неотклонение на Алексей Петров и групата досега, съобщи Кокинов. Те са дали показания не само срещу екссъветника в ДАНС, но и за цялата група.

Според градския прокурор с ареста на Трактора хората са придобили повече смелост да говорят. Това е причината да искаем арест на босовете на организираните престъпни групи, добави той.

Следят ни в интернет и чрез телефони

**Борба с
престъпността е
необходима, но не за
сметка на
гражданите, заяви
Корнелия Нинова**

Милена НИКОЛОВА

V правлящото мнозинство вчера разреши подслушването на мобилни разговори и следенето на кореспонденция през интернет чрез гласуваните в парламента промени в Закона за електронните съобщения. Според новите текстове проблемният "интерфейс" се замества формално от "мониторингов център" на разположение на МВР и спецслужбите.

Усилията на правителството за борба с организираната престъпност не бива да стават за сметка на свободите и личния живот на гражданите, каза Корнелия Нинова от Коалиция за България.

От левицата обявиха, че са против в обсега на закона да попадат не само тежки, но и по-леки престъпления. В отговор МВР и ГЕРБ отстъпиха и запазиха следенето да е само при тежки престъпления. От парламентарната трибуна депутатът Антон Кутев обяви, че в подготвяните промени в Наказателния кодекс се предвижда част от по-леките престъпления да бъдат преквалифицирани като тежки и така отново да станат предмет на ЗЕС. Зам.-вътрешният ми-

Снимка Благовеста Цветкова

С надпис на гърба "Аз не съм терорист" правозащитници изразиха мнението си по време на гласуването от парламентарния балкон

нистр Веселин Вучков обясни в кулоарите, че за него не е леко престъпление, когато се отправя заплаха за живота на гражданин, но обясни, че МВР е готово на компромиси в името на консенсуса.

Срокът за съхранение на събранието данни не бива да бъде 12 месеца, а шест, заяви от Коалиция за България. Не сме съгласни да се разширява обхватът на

органите, които могат да издават разрешение за проследяване, предлагаме да не се дава възможност за това на всички районни съдилища или упълномощени от тях други съдии, обясни Кутев. Почти всички идеи на левицата бяха отхвърленi и мнозинството подкрепи промените в ЗЕС, предложени от МВР.

Парламентът реши трафични данни

да бъдат предоставяни на компетентните органи при разкриване и разследване на тежки и на компютърни престъпления, а ЗЕС влиза в сила от 10 март. Мобилните оператори и интернет доставчиците, които не предоставят в законовия срок от 72 часа справка, ще бъдат глобявани от 3000 лв. до 25 000 лв.

Костов не преоборил мафията

Държавата започна борба с мафията, заяви вчера лидерът на ДСБ Иван Костов. Експремиерът добави, че той самият се опитал да започне тази война, но не успял. Пречка се оказала прокуратурата, която не застанала на негова страна. Искаме да се стигне до недосегаемите, да има осъдени, искаме тези хора да излязат пред обществото и да си получат заслуженото, продължи Костов. Искам този път да стигнем до края, каза още той. Иван Костов смята, че арестът на Алексей Петров може да се окаже само епизод в дълга и много трудна война. Според него зад българската мафия стоят руските специални служби и българската Държавна сигурност. Експремиерът избяга вчера от отговор на всички въпроси, свързани с обвиненията към него на бившия главен прокурор Никола Филчев.

Борисов няма да се обяснява за ПРО

Cлед като миналата седмица от американския посланик Джеймс Уорлик излезе информацията за разполагане на ПРО-елементи у нас, вчера Бойко Борисов заяви, че с него не са водени никакви преговори. Той нарече коментарите по темата политически атаки и бе категоричен, че няма какво да

обяснява.

Не се водят преговори, България води разговори в рамките на НАТО как да изглежда система за противоракетна отбрана, коментира междувременно министър на външните работи Николай Младенов. Според него реакцията на Русия по този въпрос е неправилно тълкувана.

Младенов допълни, че в

системата ще има и американски елемент, който ще бъде разположен в Румъния и Полша. Според Младенов за България е важно тази система да покрива нейната територия. Старото предложение за разполагането на радар в Чехия и 10 ракети прихващащи в Полша, оттеглено от президента Барак Обама през септември 2009 г., не осигуряваше това.

Университетски болници губят статут

Велиана ХРИСТОВА

Някои от университетските болници ще загубят статута си, ако бъдат приети промените в Закона за лечебните заведения, чието първо четене предстои. За София са прекалено много 21 университетски болници, някои са обявени за такива, само защото обучават студенти в едно отделение, каза здравният зам.-министр Валери Митрев вчера пред Комисията по образование и наука в НС.

С промените се въвеждат изисквания, на които сега не всички университетски болници отговарят. За да бъде болницата университетска,

поне 25% от лекарите на трудов договор трябва да са и преподаватели, а от тях поне 10% трябва да са хабилитирани. От лекарите пък поне 5% трябва да са специализанти, пише в проекта. Университетските болници трябва да осигуряват качествено обучение, поне веднъж годишно ще се проучва студентското мнение. Освен тези критерии обаче нищо друго за тези болници не е уредено в проектозакона, отбелязаха Валентина Богданова от БСП и Людмила Местан от ДПС. Според тях са неясни обещанията на зам.-министъра, че за второто четене текстовете щели да се преработят, за да не се разминават с изискванията в Закона за висшето образование.

Калфин предлага евродиректива в защита на общините

Поправки в проекта за директива на Европейския парламент за забавените плащания, които защитават българските общини, е предложил евродепутатът от Групата на социалистите и демократите Ивайло Калфин. Той бе категоричен, че ЕС ще задължи бюджетните власти да изплащат редовно задълженията си към бизнеса.

Предложението на Калфин включва задължението органи-

те на държавната власт да изплащат задълженията си към доставчици на стоки и услуги в определен срок. Очаква се той да бъде не повече от 60 дни след доставката. Същото задължение ще имат и фирмите, които доставят комунални услуги - електроенергия, топлоенергия, вода и др.

Със забавените си плащания държавата, която е и без това в привилегировано положе-

ние по отношение на другите икономически субекти, довежда до фалит много фирми, вместо да им помага, коментира Ивайло Калфин. Евродепутатът предлага също да се задължат централните бюджетни власти да превеждат редовно дължимите субсидии към местните власти, за да могат общините да се разплащат редовно с фирмите, които доставят стоки и услуги.

Местната власт в Балчик

Взема мерки за локализиране на свлачищата

Комисия на община Балчик и "Геозащита" - Варна, направи повторен оглед на местата, където през последните дни има свличания на земна маса. Тези процеси са провокирани от топенето на снега, съчетано с допълнителни валежи, категорични са специалистите.

Най-сериозен е проблемът с т.н. блок на Тузлата в центъра на града, зад който подпорната стена е поддала на натиска на ската. Там има реална опасност за живеещите в сградата, чийто два входа са откъм опасната стена. Допълнителен проблем е създада и аварията на водопроводната мрежа, която е била отстранена след три дни, съобщиха от комисията.

Специалистите посетиха участъка в района на болницата в Балчик, който е затворен за движение трета седмица, и улица "Захари Зограф", където също има нови свличания на пръст от високия скат.

В района на Гемиджи чешма се е образувало пропадане на земни пластове. Локално обрушване е констатирано по улица "Приморска", около тенис корта.

В района на Овчаровски плаж има между 50 и 100 сантиметра откосно свличане на повърхностния слой.

По думите на инж. Боян Тонев, за да се направят стойностни изводи за движението на земната повърхност, се изисква по-обстойен оглед и технологично време, през което да се сравнят сегашните данни с изследвания, правени през годините.

Очаква се в началото на следващата седмица "Геозащита" да излезе с доклад за последните свлачищни процеси в района на Балчик, на базата на който местната власт ще предприеме действия за тяхното локализиране и предотвратяване на инциденти.

□ България

7000 на година стават жертви на лекарска грешка

66 на сто от българите се страхуват за безопасността си в болниците

Аида ПАНИКЯН

Около 7000 пациенти годишно у нас умират от лекарска грешка, сочат данни от изследване на Световната банка, проведено през 2008 г. по поръчка на НЗОК. Според Евробарометър около 66% от анкетираните българи се страхуват от медицинска грешка, докато в ЕС този процент е 40. На година в България се падат по 6170 хирургични операции на 100 000 души, средно в ЕС са 8710.

Доверието в лекарите у нас е 35%, в сестрите - 33%, докато 63% от европейците имат доверие в работата на сестрите. Около 18% от българите смятат, че са пострадали от неправилна диагноза, а 5 на сто, че са оперирани неправилно. Доверие в стоматолога си имат 39% от българите и 74% от европейците.

Един на всеки 20 пациенти в ЕС, приети в болница, страда от инфекции, свързани с медицинско обслужване, сочи още проучването.

Всеки четвърти българин е приеман в болница през 2008 г., показват данните на Националния център за здравна ин-

Шефът на ИСУЛ Бойко Коруков обяснява на премиера Бойко Борисов предимствата на обновеното отделение по образна диагностика. Средствата за новото оборудване са осигурени целево от МЗ при предишното правителство. Стойността на двата апарати и ремонта е близо 5 млн. лв.

формация, които представи директорът му доц. Християн Грига на дискусия за болничната помощ, проведена в парламента.

Българинът лежи средно по 7 дни в болница, като средно за Европа престоят е 8,8 дни.

Болничните легла на 100 000 души у нас са 651, а в ЕС - 565. Използваемостта на леглата в болниците за активно лечение в България е 74%, а средно за ЕС е 77%.

Според представената статистика България има повече

лекари от средния показател за ЕС. У нас има по 181 лекари в болниците на 100 хил. души. Половината от докторите те ня работят в болници. Докато през 2000 г. частните болници у нас са били под 20, през 2009-а са 106.

Арестуваха трима инспектори от НАП

Три инспектори от НАП са арестувани по подозрения за съучастие в данъчни злоупотреби. По този сигнал се работи от няколко месеца, обясниха от приходната агенция във Велико Търново. Междувременно вътрешният министър Цветан Цветанов съобщи, че е задържан митничар, началник на смяна на един от граничните ни пунктове, заради контрабанда на парфюми на стойност 4 млн. лева. „Фиктивно е било записано, че става въпрос за някакви санитарни материали. При обиските са намерени записи на заповеди в размер на над 1 млн. долара, раздадени на хора - бизнесмени и представители от Бургаско“, обясни Цветанов. Около 30 000 лв. месечно отчитал арестуваният митничар за разпределение по ръководството на митниците, които да правят „чадър“. По думите на главсека на МВР Калин Георгиев задържаният митничар се разследва за корупция.

„Капитан Андреево“ блокиран заради дъжда

Около два километра тироу чакаха вчера на ГКПП „Капитан Андреево“. Причина за това бе покачилото се ниво на река Марица. Пропускането на автомобили започна към 6 сутринта, а на камионите - три часа по-рано. Дотогава превозните средства бяха пренасочвани към пункта „Лесово“. „Капитан Андреево“ бе залят от прелепите води на язовир „Каламица“. В понеделник дори се наложи да бъде спрян токът, тъй като бе залят трафопост на митницата.

Положението в страната остана тежко. Нивата на Арда, Марица и Тунджа в долните им течения и вчера бяха критично високи. Очаква се през следващите дни нивото да се покачи още заради очакваните валежи и снеготопенето. Въпреки това хората продължаваха да отводняват сами къщите си с кофи.

Искат нова експертиза по „Чората“

Адвокатите на петимата полицаи, поддържани по дело „Чората“, поискаха от Военноапелативния съд да бъде назначена нова експертиза. Тя трябва да установи причините за смъртта на Ангел Димитров - Чората.

По време на вчерашното заседание на съда стана ясно, че в момента е приложена експертизата на покойния проф. Стойчо Раданов. В документа се прави извод, че Чората е починал вследствие на побой. Въз основа на нея Мирослав Писов, Иво Иванов, Борис Механджийски, Георги Калинов и Янко Граховски са обвинени в умишлено убийство.

Преди месец Върховният касационен съд постанови процесът да започне отначало по настояване и на поддържите, и на прокуратурата, и на роднините.

Обвиниха и шеф на „Миграция“ в Добрич

Дана РУСЕВА

Обвинение за извършени престъпления по служба е повдигнато на началника на група „Миграция“ в Областната дирекция на МВР - Добрич. Според събранието данни в качеството на длъжностно лице 49-годишният Илко Пантелеев е издавал документи с невярно съдържание на чужди граждани. От кабинета му са иззети материали, имащи отношение към случая.

Обвинението е след ареста на директора на дирекция „Миграция“ в МВР Стефан Христов. „По случая работят от Вътрешна сигурност“, каза директорът на ОД на МВР в Добрич комисар Стефан Иончев.

„Евроконсултантка“ ужили наши фирми с 80 000 лв.

39-годишна софиянка, представяла се за консултант към Европейската комисия, е арестувана. Тя предлагала консултантски услуги на различни общини и фирми и съдействие при кандидатстване по инфраструктурни и земеделски проекти по оперативни програми на ЕС. Срещу сума от 3000 до 15 000 лв. тя уверявала клиентите си, че ще използва влиянието си изготвените проекти да бъдат одобрени. В схемата са попаднали близо 40 контрагенти от София и страната, а присвоената сума е около 80 000 лв.

Офицери честват своя патрон

Васил ПОПОВ

На 18 февруари възпитаниците на НВУ „Васил Левски“ от всички поколения и выпуски отбелязват 65-ата годишнина, откакто най-голямото ни военно учебно заведение получава името на Апостола на свободата. По този повод в района на ВА „Г. С. Раковски“ в столицата, където е прочетена заповедта за обявяването на патрона на училището, в 15.00 ч. ще бъдат поднесени цветя пред барелефа на Васил Левски и паметника, посветен на възпитаниците на училището, след което ще се проведе тържествено събрание и концерт.

На тази дата през 1945 г. със заповед №45 министърът на войната

Осъдиха Алексей Кичатов на 12 години затвор

Софийският градски съд осъди Алексей Кичатов на 12 г. затвор при първоначален строг режим за убийството на Юрий Кутепкин. Кичатов трябва да плати и разносите по делото, които възлизат на близо 6000 лв. Имената на Кичатов и Кутепкин станаха известни по делото за убийството на Андрей Луканов на 2 октомври 1996 г. Според публикации Кутепкин е бил човекът с клошарските дрехи, забелязан край дома на Луканов.

Взрив избухна в жк „Дружба“ в Плевен

Самоделно взривно устройство е избухнало в 00:45 ч. вчера в търговски обект в жк „Дружба“ в Плевен. При инцидента няма пострадали. По време на експлозията обектът е бил затворен. Счупени са стъкла, разрушен е покривът. Повреден е и намиращ се наблизо топопункт. Собственикът на павилиона е криминално регистриран за кражби и грабежи.

Комисията по досиетата обяви журналисти

Собственикът на в. „Стандарт“ Тодор Батков и бившият зам. главен редактор на вестника Георги Готов са сътрудничили на бившата Държавна сигурност. Това стана ясно вчера след оповестяването на поредния списък на Комисията по досиетата за сътрудници на АС в печатните медии. Комисията обяви и името на бившия главен редактор на вестник „Клас“ Валери Найденов. Валентин Бояджиев, отговорен редактор на в. „Уикенд“, е бил сътрудник на разузнавателното управление на Генералния щаб на Българската армия. Васил Станилов, главен редактор на вестник „Про и Анти“, е бил секретен сътрудник на Първо главно управление на АС. От в. „Българска армия“ комисията е осветила Спирдон Спирдонов като агент към Трето управление на АС. Неочаквано от вестник ДУМА комисията е извадила само името на Алберт Аврамов, Владимир Груев, бивши главен редактор на медията Евгений Станчев и бивши заместник главен редактор Тодор Коруев. Комисията е провела 175 лица от 16 медии. Проверката все още не е приключила.

генерал-лейтенант Дамян Велчев обявява патрона на училището и уточнява назоването му - Народно военно училище „Васил Левски“. Днес

пак е НВУ - Национален военен университет, със същото име. В мотивите за това решение се казва: „Бъдещите бойни водачи на народната ни войска, изразители и живущи сред днешна свободна и демократична България, не бива да остават без светли образи пред очите си, обраzi, които да ги ръководят като пътеводна звезда в тяхната подготовка и бъдеща самостоятелна дейност сред войската. Идеалният образ, който биха могли да имат за свой патрон - духовна опора и възхновител в тяхната подготовка и бъдеща служба на народа, е Васил Левски.“

Насочват безработни да гледат бебета

Дирекциите „Социално подпомагане“ ще организират обучение и консултации на безработни лица за наемането им в грижа за деца от 1 до 3 години. Правителството допълни Устройствения правилник на Агенцията за социално подпомагане, като й възложи нова функция. Финансовото осигуряващо на тази дейност ще бъде от проекти, финансираны по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

□ България

Заради промест уволниха 35 души от „ВМЗ“ - Соном

**В държавното
дружество не са
получавали заплати
от ноември**

Ева КОСТОВА

Pъководството на държавното дружество "ВМЗ" ЕАД в Сопот уволни 35 работници, участващи в протестните действия на 15 и 16 декември заради неизплатени заплати за повече от 3 месеца. По този повод от ръководството на КНСБ заявиха, че действията на ръководството са антиконституционни, а работещите в държавната фирма са упражнили правото си на протест изцяло съгласно Конституцията. Тя дава право на гражданите "да се събират мирно и без оръжие на събрания и манифести-

Пред БиТиВи директорът на "ВМЗ" в Сопот Иван Стоенчев заяви, че дължимите заплати ще бъдат изплатени максимално бързо. Той обясни, че уволненията не са масови и са по преценка на преките ръководители на работниците. Стоенчев допълни, че би могъл да съди работниците за пропуснати ползи при закъснението на оръжейната поръчка заради протестите, но няма да го направи. Предприятието не може да бави изплащането на дължимите заплати на уволнените, категорични са юристите.

ции, когато са нарушени техни гражданско-икономически и политически права", изтъкват синдикалистите.

Първоначално работниците и служителите, които са имали смелостта да протестираят, са били уволнени дисциплинарно поради неявяване на работа през два последователни работни дни. След това са им връчени заповеди за напускане по взаимно съгласие. Тези действия доказват, че законен мотив и причина за освобождаване на въпросните работници няма, а ръководството цели единствено да накаже работещи-

те, позволили си да протестираят, и да всее страх и подчиненост. Това заявява КНСБ в писмо до Бойко Борисов и министъра на икономиката Трайко Трайков, изпратено вчера.

Мениджърският екип на дружеството грубо се саморазправи с част от над 2000-те работници и специалисти и погази конституционни текстове, категорични са синдикалистите. Те изтъкват, че това е прецедент за предприятие със 100% държавна собственост.

Ръководството на КНСБ настоява незабавно да бъдат възстановени на ра-

бота освободените над 30 работници и специалисти на "ВМЗ". От синдиката настояват да бъдат освободени от заеманите длъжности председателят на Съвета на директорите и изпълнителният директор на дружеството заради отказа му да подпише график за изплащане на заплатите за ноември, декември и януари 2010 г., както и за предприятието незаконни действия спрямо осмелилите се да изразят своя гражданско-икономически протест работници и специалисти на дружеството.

Желязко Христов и председателят на стачния комитет на КНСБ Валентин Никифоров призоваха премиерът да се намеси, за да се предотвратят нови гражданско-икономически действия от солидарност към уволнените. В противен случай те ще търсят съдействие от европейски и международни профсъюзни централи заради грубото погазване на трудови и човешки права.

Истински произведения на изкуството създава на стана си 30-годишната Таня Иванова от Нова Загора. Нейните тъкани пана красят домове и колекции в цял свят. Художничката споделя, че винаги е мечтала да рисува с прежда

Ученици се „стискат“ заради мръсни тоалетни

Едва 1/4 от училищата в Пловдивско отговарят на хигиенните условия, констатират специалистите. Проверени са 78 учебни заведения. В голямата част от тях липсват необходимите хигиенни условия, съобщиха от Регионалната инспекция по опазване и контрол на общественото здраве в Пловдив.

Проверките на хигиенната инспекция

показали, че липсват сапуни, топла вода и средства за подсушаване, няма и осветление на много места. Заради липсата на елементарни условия учениците масово избягвали да ползват тоалетните. Директорът на инспекцията д-р Ваня Танчева-Манчева е обезпокоена, че заради това има опасност от бъбречни заболявания сред малчуганите.

150 хил. млади у нас са с анорексия

Аида ОВАНЕС

Около 150 хил. младежи у нас страдат от анорексия и булимия. В България няма точна статистика на тези психични и хранителни разстройства. Смята се, че у нас честотата на заболеваемост е 1 на 250. Около 5% от всички заболели са момчета и млади мъже, поясни д-р Надежда Стоева, която от години се занимава с проблема. Световната статистика сочи, че около 20% от пациентите с анорексия и булимия умират. Над 130 момичета с тези заболявания са възстановили психичното си състояние и телесното си тегло с помощта на

фондация "Природа и здраве за България". От днес фондацията стартира национална информационна кампания по проблемите на анорексията и булимията. Открит е безплатен телефонен номер 0700 112 08 за въпроси и информация за лечението на анорексия и булимия. Двете заболявания са в групата психични и поведенчески реакции, затова лечението им се провежда в психиатричните заведения, което не е подходящо, коментира д-р Стоева. С предстоящите промени в Закона за лечебните заведения се предвижда психодиспансерите да се преобразуват в психиатрични центрове и това е по-добро възможност за лечение.

Създадоха и Независим съвет за пенсионна реформа

Kонсултивният съвет по пенсионната реформа към социалния министър излезе с неубедителни предложения за минимални реформи, които няма да решат дългосрочните проблеми на пенсионната система. Това заявиха вчера създателите на алтернативен Независим съвет за пенсионна реформа, в който ще участват главно икономисти. Целта му ще бъде да изработи "истинска пенсионна реформа, която да осигурява стабилност и устойчивост, както и избор на осигурените кога и при какви условия да се пенсионират и какви вноски да плащат".

Инициаторите на алтернативния съвет са недоволни, че дори и тези недостатъчни промени в пенсионната система няма да се случат, тъй като министерството обяви "временно" замразяване на пенсионната реформа. Те се опаяват, че то ще стане постоянно.

В Гърция отлагането на пенсионната реформа допринесе много за сегашните бюджетни проблеми и риска от фалит на държавата, изтъкват икономистите. Членове на Независимия съвет за пенсионна реформа са Петър Ганев, Светла Костадинова, Владимир Каролов, Георги Ангелов, Георги Ганев, Лъчезар Богданов, Георги Стоев.

В Търговище обявиха ден на траур

19 февруари е обявен за Ден на траур за община Търговище. Това решиха вчера общинските съветници по предложение на кмета д-р Красимир Мирев. В този ден се отменят всички празненства и масови спортни прояви, провеждането на митинги, срещи и концерти на политически партии. В знак на почит и уважение към паметта на загиналите в Лиеж, Белгия, наши съграждани, съпричастни към голямата човешка трагедия, изказваме най-искрено и сърдечно съчувствие на близките, се казва в докладната записка на кмета. Разносите по превозването от София до населените места и погребенията са за сметка на общинския бюджет.

WINSLOW
GROUP

ЛОГИСТИКА ЗЕМЕДЕЛИЕ* УПРАВЛЕНИЕ НА ИМОТИ*
АДМИНИСТРАТИВНИ И ЖИЛИЩНИ ПРОЕКТИ*

Bulgaria, 1330 Sofia, 83 Gueshevo street, BC Serdika
tel: +359 2 920 4112 fax: +359 2 920 1782
47 Hay's Mews, London W1J 5QE, England
tel: +44 0207 870 6873 fax: +44 0207 499 0219
www.winslow.bg

Махам контрола след приватизацията?

Сливат раздържавянето и надзора върху него в една агенция

Агенциите за приватизация и следприватизационен контрол ще бъдат слети в обща администрация. Това реши мнозинството в парламента, като гласува на второ четене промени в Закона за приватизация и следприватизационен контрол. Предложението е: след думите "Агенция за приватизация" се добавя "и следприватизационен контрол", така

приватизацията на имоти - частна държавна собственост, се извършва от Агенция за приватизация и следприватизационен контрол след съгласуване с министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на финансите.

Паричните постъпления от раздържавянето на имоти - частна държавна собственост, се

внасят и отчитат в централния бюджет, приеха депутатите. Примането на текстове от промените в закона ще продължи и днес. Управляващите обясняха реформата с това, че така ще се спестят разходи, а работата по приватизацията щяла да се оптимизира. Отхвърли се искането на Анна Янева, която от името на БСП настоя сливането да не

се осъществи, защото процесът на приватизация все още не е приключил.

Предстои да бъде гласуван и текст, според който срокът на следприватизационния контрол да бъде пет години, а не както е в момента - неограничено време. Шефът на икономическата комисия в парламента Мартин Димитров (Синята коалиция) за-

јви, че по това предложение, което е на ГЕРБ, ще има спорове. Промените предвиждат още приватизацията на държавна собственост да бъде предадена изцяло на новата държавна агенция, а тези отговорности да се отнемат от областните управители. Те ще отговарят само за продажбата на апартаменти, които са държавна собственост.

Премиерът защити проекта „Белене“ от Синята коалиция

Продължаваме да работим по проекта за АЕЦ „Белене“ и ще кажем дали той може накрая да стане икономически изгоден. Това заяви вчера премиерът Бойко Борисов. Повод за изявлениято на Борисов бе коментарът на лидера на СДС и съпредседател на Синята коалиция Мартин Димитров, че ако ГЕРБ допусне грешката да построи новата АЕЦ „Белене“, това може да му коства управлението. Синята коалиция предложи вчера министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков да бъде изслушан в петък от парламента за намерението на правителството относно проекта за АЕЦ „Белене“.

По-късно премиерът заяви, че по този проект вече са налети милиарди, неустойките са също за милиарди и когато трябва да се вземе решение, се калкулира всичко. Всеки, който ме познава, знае дали може да има върху мен натиск, заяви премиерът в отговор на въпрос дали ще се откаже от строежа на АЕЦ „Белене“, както съветва Синята коалиция. Когато зачеркнаш милиарди, трябва да знаеш каква щета нанасяш на държавата - ако направя това, което казват, опозицията ще каже "зашо Борисов жертва милиарди, вложени от държавата", коментира той. Премиерът допълни, че с министър Трайчо Трайков полагат изключителни усилия да направят проекта икономически рентабилен.

Goldman Sachs продала гръцки ДЦК за \$15 млрд.

След като бе заподозрена, че е помогнала на Гърция да замаскира своя държавен дефицит и да приеме еврото през 2001 г., вчера стана ясно, че американската инвестиционна банка Goldman Sachs е участвала в продажбата на гръцки държавни ценни книжа (ДЦК) за поне 15 млрд. долара от 2002 г. насам, предаде investor.bg. Това е донесло на най-печелившата инвестиционна банка на Wall Street печалба от около 735 млн. евро, показва проучване на Bloomberg. През последните осем години Goldman Sachs е била сред поемателите на десет емисии на гръцки ДЦК, показва проучване на Bloomberg. В шест от проспектите за тези емисии на ДЦК обаче не се споменава нищо

за склучени валутни суапове. От Bloomberg уточняват, че останалите четири проспекти за организираните от Goldman Sachs продажби на гръцки държавни облигации от 2002 г. насам не са открити, а от банката са отказали да коментират достоверността на обвиненията.

В началото на тази седмица в New York Times се появи информация, че валутни суапове между Goldman Sachs и гръцкото правителство са дали възможност на страната да прикрие размера на своя бюджетен дефицит през 2001 г. и да отговори по този начин на изискванията за възвеждане на еврото. През тази седмица стана ясно, че Гърция е получила извънбалансово финансиране от 1 млрд.

долара чрез склучен валутен суап с Goldman Sachs през 2002 г. Регулаторните органи на Европейския съюз обаче не са били уведомени за тази сделка.

Укриването на суап споразумението обаче вероятно е помогнало на Goldman Sachs, другите поематели на емисията и Гърция да получат по-висока цена за предложението от тях гръцки държавни ценни книжа.

В момента Европейската комисия разследва публикации в американската и немската преса, които сочат, че няколко инвестиционни банки и брокерски компании в САЩ са помогнали на Гърция да прикрие своя бюджетен дефицит, за да може да приеме еврото през 2001 г.

По предварителни данни приходите от зимния туристически сезон 2009/10 ще отбележат спад спрямо предходната зima в рамките на 20-30%, съобщи председателят на Българската туристическа камара проф. Цветан Тончев, цитиран от Investor.bg. Той уточни, че миналата зima приходите в туризма са били около 200 млн. евро, така че за този ски сезон те се очаква да бъдат между 140 млн. и 160 млн. евро.

Основни причини за спада при зимния туризъм са икономическата криза,

късно започналият ски сезон поради липсата на сняг до средата на януари, а също и гръцката блокада на границата. Най-многобройните чуждестранни туристи тази както и предходната зima са англичаните. Пътно след тях се нареждат руските туристи, чийто брой единствено има ръст спрямо миналата зima, и то с над 10%.

Помолен да коментира отражението на гръцката блокада на границата върху нашия туризъм, проф. Тончев посочи, че преките и косвените загуби за туризма се изчисляват общо на около 2,1 млн. евро. Най-пострадали са Банско и Разлог, чиито

загуби са общо от около 1,4 млн. евро. След тях по размер на загубите се нареждат Боровец и Пампорово.

От общата сума на загубите от 2,1 млн. евро (вкл. загуби от нереализирани нощувки, консумация в заведения, ски туризъм и т.н.), конкретизира председателят на Туристическата камара, около 1,6 млн. евро са от нереализирани посещения на гръцки туристи у нас, около 300 хил. евро - заради отказали се от почивки в Банско и други курорти български туристи, а около 200 хил. евро - поради отказа от посещения у нас на туристи от други страни.

БТК прехвърля свои дейности на Alcatel-Lucent

Контролираната от американския застраховател AIG българска компания БТК сключи споразумение за прехвърляне на услуги към френско-белгийската група Alcatel-Lucent, като целта е понижаване на разходите, съобщи Ройтерс. Прехвърлени са дейности, свързани с фиксираната и мобилната телефония. Финансовите параметри по споразумението не се разкриват. Става ясно само, че то е със срок от пет години.

Според информацията Alcatel-Lucent ще осъществява техническата и оперативната поддръжка на мрежата на българската телекомуникационна компания. Освен това БТК ще прехвърли близо 3 хил. свои служители към новия си партньор, който на практика е половината и персонал към момента. Засегнатите служители ще запазят настоящите си договори и социални придобивки. Според източник на Ройтерс сделката ще позволи на българската компания да намали оперативните си разходи с 20% годишно.

СКРЪБНА ВЕСТ

С голяма скръб съобщаваме, че на 10 февруари 2010 г. почина нашия скъп съпруг, баща и дядо

ДИМИТЪР ЙОРДАНОВ ЧОРБАДЖИЕВ

/1921-2010/

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

40 ДНИ без непрежалимия ни съпруг, брат, баща и дядо

ПЕТЬР МЛАДЕНОВ КАРАМАНОВ

69 години, с. Хлябово, Тополовградска община

Загубихме един безкрайно добър, честен и достоен човек!
ВИНАГИ ЩЕ БЪДЕШ С НАС!

От семейството

Икономика

Дянков ще контролира и „Бургас-Александруполис“

Без оценка за въздействието върху природата няма окончателно решение за петролопровода

Веселка ВЕНКОВА

Занапред Симеон Дянков ще извърши координацията и надзора върху ангажиментите на България по проекта за претролопровода „Бургас-Александруполис“. Той трябва да обезпечи и неплатените вносни по проекта - към момента задължения от 4690 хил. евро и вносната за първото тримесечие на 2010 г., която е в размер на 1225 хил. евро, обяви вчера министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев. Двете суми българската страна дължи на международната проектна компания за нефтопровода „Бургас-Александруполис“.

Предложение за консолидиране на държавния дял в проекта за петролопровода и прехвърлянето на акциите му от „Техноекспортстрой“ ЕООД към МРРБ в ръцете на Министерството на финансите, с принципал вицепремиерът и министър на финансите

Симеон Дянков, ще бъде прието следващата седмица. С решение ще бъдат предоставени 50 000 лв. от републиканския бюджет за покупка на акциите от едноличното дружество, за да бъдат прехвърлени към МФ. Намерението за тази стъпка, обявено на оперативно заседание на кабинета, оповести Плевнелиев.

Мотивите за консолидирането на държавния дял той обоснова с разнопосочни действия през последните 10 години, когато проектът е бил възлаган в различни етапи на Българския енергийен холдинг, на „Техноекспортстрой“, на различни министерства. През май 2009-а бил окончателно превърлен към ЕООД-то на МРРБ, защото някой мисел за окончателното строителство.

Според министъра този енергийен проект, със сериозно въздействие върху околната среда и туристическия бизнес на държавата, трябва да се движи внимателно. Поради което „го вадим от едно дружество“.

во и го слагаме на ниво вице-премиер“, включено за България министерство, заяви Плевнелиев.

Министърът обясни още, че няма промяна в позицията на правителството и докато липсва оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), направена по възможно най-високите международни стандарти, няма да се произнеса по проекта. Предпоставката за окончателно становище на МС е ОВОС от международен одит, който да доказва липса на компромис, заключи Росен Плевнелиев.

За повече подробности министърът помоли да се изчака до следващата сряда, когато Дянков щял да обясни, защото „каквото и да ви кажа аз, ще е като развален телефон“. Това бил смисълът на решението - да има едно министерство, което управлява парите на държавата и да консолидира мнението на икономическите министерства и на вицепремиера, който отговаря за тях.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Строителният министър Росен Плевнелиев (вдясно) вчера след заседанието на кабинета

Данъчни и митничари ще проверяват складове за цигари

Министърът на финансите Симеон Дянков възложи на ръководството на НАП и Агенция „Митници“ да се извършат проверки в складовете на производителите и вносителите на цигари, съобщиха от финансовото министерство. Мобилни екипи от двете приходни агенции ще направят пълна инвентаризация на количествата тютюневи изделия, както и засичане със счетоводните документи. Инспекторите ще проверят още и договорните отношения с чуждестранни фирми. Министър Дянков е наредил при установяване на несъответствие да се направи пълна ревизия на съответната фирма. „Заловеното огромно колическо контрабандни цигари преди ден от варненската митница създада впечатлението, че производители на територията на България негласно подпомагат контрабандата. Затова е необходима пълна проверка“, коментира министърът на финансите Симеон Дянков.

Пили сме по-малко безалкохолни през 2009-а

Консумацията на безалкохолни напитки е намаляла със 7 процента през 2009-а година, съобщиха от асоциацията на производителите на безалкохолни у нас. Всеки от нас е изпил през миналата година средно 226 литра от тези напитки, което е с 16 литра по-малко спрямо 2008-а.

При газираните напитки потреблението е намаляло със 7,5 процента, или с около 54 млн. литра. Потреблението на бутилирани натурали минерални, изворни и трапезни води през 2009 г. е по-малко с 6,3 на сто, или с близо 50 милиона литра. Българинът е изпил средно 106 литра, или 6 литра по-малко на годишна база през 2009-а. Консумацията на плодови сокове и некстари пък е свита средно с литър до 12 литра за годината, а общо потреблението е паднато с 9,3 на сто.

Обемът на потребление на негазирани напитки през 2009 г. е намалял със 7,3 процента в сравнение с предходната година. В тази

группа напитки най-голямо намаление се отчита при плодовите сиропи - с 11 процента. Доброто изключение през 2009 г. е потреблението на напитки от групата „Студен чай“ с ръст от 5,6 процента, отчитат от асоциацията на производителите на безалкохолни.

След високите ръстове през последните няколко години за първи път в групата „Спортни и енергийни напитки“ се отчита спад от 13,2 на сто. Броят на регистрираните в Министерството на здравеопазването обекти за производство на безалкохолни напитки към края на 2009 г. е 268, или с 19 по-малко от същия период на предходната година.

Закриват фондовете към момото

С промяна в устройствения правилник на Българския спортен тотализатор правителството закри съществуващите фондове „Търговска дейност“, „Стимулиране развитие на БСТ“, „Нови игри“ и „Премии за олимпийски медалисти“. Промяната отразява фактическото състояние в държавното предприятие, съобщиха от кабинета.

С новите текстове се посочва, че не по-малко от 50 на сто от постъпленията ще се разпределят за изплащане на печалби, а 18 на сто е минимумът, необходим за издръжка на БСТ. Регла-

ментира се механизъмът, по който ще се отпускат месечни премии за олимпийските медалисти, прекратили активна състезателна дейност. Средствата ще се планират за всяка календарна година и ще са за сметка на не-потърсения в срок печалби от организираните от тотализатора игри.

Останалата сума ще се предоставя за стимулиране на развитието на БСТ и на спорта. С изменението се урежда и статутът на учебно-методичния център, който става част от структурата на БСТ, наред с централната дирекция и районните дирекции.

Toyota обмисля изтегляне и на Corolla

Японската автомобилна компания Toyota обмисля ново изтегляне - този път на най-продавания си модел - Corolla. Компанията разследва няколко жалби за проблеми, свързани с управлението на автомобила, съобщава ВВС. Ръководството на Toyota има и още един проблем - американските власти разследват дали изтеглянето на автомобили с технически дефекти, продавани в страната, е извършено достатъчно бързо. От компанията обещаха да сътрудничат на властите и да им дадат всяка търсена информация.

От ВВС съобщават за проблеми, открити при модели на Toyota досега. В края на 2007 година в САЩ са изтеглени 55 хил. автомобила с модели Camry и Lexus заради дефекти на стелки. Същият проблем се появява и през октомври 2009, когато в САЩ бяха изтеглени 3,8 млн. от различни модели на Toyota и Lexus. Серията продължава и през ноември 2009 година с изтеглени 4,2 млн. автомобила в САЩ. Проучването на проблема показва, че педалите на газата се закачат за стелките.

От началото на 2010 година се появява нов дефект с педала на газата, който обаче беше в механизма на самия педал. Заради него се изтеглят 2,3 млн. коли в САЩ. Не остават забравени и стелките на автомобилите и нови 1,1 млн. автомобила се викат отново в сервисите на производителите. През февруари започва и „европейското турне“ на компанията - 1,8 млн. коли от различни модели се изтеглят заради проблемите с педала на газата. Отново през февруари, но този път в световен мащаб, около 436 хил. хибрида Prius пък бяха изтеглени заради дефект на спирачната система.

Глобиха 4 кораба за незаконен улов на риба

Съставени са актове на „РК 28“ с външна маркировка БС 221 с капитан Никола Николов; „РК 26“ с външна маркировка БС 219 с капитан Георги Атанасов; „РК Чавдар“ с външна маркировка БС 95 с капитан Георги Исполанкиев и „РК Херсон“ с външна маркировка БС 210 с капитан Диан Червенков. На плавателните съдове са открити 3000 кг риба цаца. Вчера по обяд корабите отново са излезли в морето. При установяване на повторно нарушение санкциите ще са по-строги. Ще бъде сезирана прокуратурата за предприемане на съответни мерки, съобщиха от пресцентъра на ИАРА.

ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА, чл. 1, ал. 2, т. 3; чл. 4, ал. 2 и чл. 32, ал. 3, т. 1 от ЗПСК, чл. 5 и чл. 6, ал. 1 и чл. 14, ал. 4 от Наредбата за търговете и конкурси, чл. 45, ал. 5, т. 1 от ЗДДС и Решение № 7/29.01.2010 г.

ОБЯВЯВА

1. Нов публичен търг с явно наддаване за продажба на общински нежилищен имот, невключен в имуществото на общински търговски дружества, който се използва за стопански цели, представляващ УПИ III, кв. 28 с площ 10 390 кв.м. и построена в него двуетажна сграда с РЗП - 408 кв.м. по плана на с. Братово, общ. Търговище при следните условия:

1.1. Начална тържна цена 31 100 лв. (без ДДС). Достигнатата на търга цена се облага с ДДС.

1.2. Стъпка за наддаване 3 000 лв.

1.3. Депозит за участие - 10 % от началната тържна цена на имота се превежда по IBAN, BG62UBBS80023300143230 в 30-дневен срок от обнародване решението в „Държавен вестник“.

1.4. Цена на тържната документация - 300 лева без ДДС платими в касата на Общината. Получава се в стая 39 на Общината.

1.5. Срок за закупуване на тържната документация - до 30-ия ден от обнародване решението в „Държавен вестник“ (18.03.2010 г.)

1.6. Оглед на обекта - всеки работен ден след закупуване на тържните документи.

1.7. Срок за подаване на предложението - до 16 часа на 30-ия (18.03.2010 г.) ден от обнародване решението в „Държавен вестник“ в информационния център на Общината в запечатан плик.

1.8. Търгът ще се проведе на следващия работен ден след изтичане на срока на подаване на предложението в сградата на Общината, зала 74 от 10 часа (19.03.2010 г.).

За допълнителна информация тел. 0601/6-86-12 или стая 39 на Общината

Косово отбеляза вчера втората годишнина от провъзгласяването на независимостта си, обявена едностранно в декларация на парламента. Шестдесет и пет страни са признали досега Република Косово, включително САЩ и повечето от страните - членки на ЕС. Сърбия, подкрепяна от Русия, продължава да гледа на Косово като на своя южна област. Белград сезира Международния съд в Хага да се произнесе за законността на провъзгласяването на независимост от косовските албански власти и решението се очаква в следващите месеци. Мнението на съда няма задължителен характер и властите в Прищина надаха да се разбере, че това няма да промени нищо във връзка с независимостта и не може да става въпрос за връщане назад.

Ставаме склад за ярени отпадъци

България е сред страните, които може да поемат вторичните продукти на ЕС в хранилищата си

Високо радиоактивни ядрени отпадъци от Европейския съюз може да бъдат прехвърлени в Източна Европа, където да се складират в подземно хранилище, съобщи британският вестник "Таймс". Плановете обаче трябва да бъдат обмислени от страните - членки на ЕС. По информация на изданието проектът, който се разработва на фона на възраждане на интереса към ядрената енергетика, може да бъде одобрен по-късно тази година от Европейската комисия.

Дискусии за транспортирането и съхраняването на отпадъците се водят между осем страни - Холандия, Италия, Полша, Румъния, Словакия, Литва, Словения и България. Те са членки на Ев-

ропейската организация за разработване на хранилища, която ще заседава отново през май.

В момента във Връстник, Източна Словения, се строи хранилище за слабо радиоактивни отпадъци. Миналия юли местната общност се съгласи да започне строежа в замяна на компенсация от 5 милиона евро на година по данни на Световната ядрена асоциация.

Засега само няколко страни по света са построили постоянни хранилища за отпадъците си, които са вторичен продукт в процеса на генериране на ядрена енергия. Останалите държат материите във временни складове, подобно на британския завод "Селафийлд" в Западна Кумбрия, където около 5000 половинтонови метални контейнери с яд-

рени отпадъци се складират в стоманобетонни тръби, някои от които ще останат високо радиоактивни в следващите 100 000 години.

Според Нийл Чапман от асоциацията ARIUS, международно сдружение за развитието на социалноприемливи международни и регионални решения за сигурно и икономически обосновано съхранение на дългоживеещи радиоактивни отпадъци, нито една страна все още не е извършила желание да помести на своя територия подобен склад. Чапман обаче призна, че "погребването" ще става срещу заплащане.

"В определен момент една от страните ще даде съгласието си да предложи терен", заяви Еуд Ферхъоф, заместник-директор на холандската агенция за ядрени отпадъци "Covra". "Необходимо е първо да уточним вида на процеса, а после да търсим доброволци", подчертала той.

Иран още чака руските С-300

Русия обяви, че отлага по ради "технически проблеми" доставката на противоракетни комплекси С-300 за Иран, предаде Интерфакс. Агенцията се позова на Александър Фомин от ръководството на Федералната служба за военномеханическо сътрудничество, който не уточнил за какви проблеми става дума. Според Фомин доставката ще се осъществи, щом проблемите бъдат решени.

Извънлието бе направено след посещението на израелския премиер Бенямин Нетаняху в Москва, отбелязва Франс прес. "Що се отнася до

оръжейните доставки, винаги вземаме предвид загрижеността на всички страни и очакваме Русия да прави същото", заявила Нетаняху в интервю в московския в. "Комерсант".

Западът и Израел от месеци насам настояват Русия да се откаже от доставката на спорните системи за Иран независимо от сключението договор между двете държави. Комплексите С-300 биха затруднили евентуалните бомбардировки върху иранските ядрени обекти. Москва се двоуми, а Техеран открыто се ядосва, че доставките се бавят, припомня АФП.

Притесненията на Москва

Русия донякъде осъществи предложението на западните партньори и демилитаризира Калининградска област. Междувременно обаче източноевропейските държави, включително Румъния и България, увеличават въоръженията си, каза пред журналисти началникът на руския Генерален щаб армейски генерал Николай Макаров, цитиран от ИТАР-ТАСС.

Запитан как руското министерство на отбраната и Генералният щаб реагират на плановете на САЩ да разположат елементи от ПРО в Източна Европа, Макаров заяви: "Като цяло позицията е негативна." През последните години Русия е изтеглила от Калининградска област "огромно количество техника - над 600 танка, около 500 бронетранспортьора и бойни машини на пехотата, близо 600 оръдия и миномети".

Съдът спря решението за победата на Янукович

Висшият административен съд на Украйна спря решението на ЦИК, с което Виктор Янукович бе обявен за победител на президентските избори. Решението на съда е продиктувано от внесения иск от премиера Юлия Тимошенко, която настоява да има трети тур на изборите. Пред съдиите Тимошенко представи материали, които според нея доказват фалши-

фицирането на изборите. Украйнският премиер планира да привлече като свидетели и международни наблюдатели.

В неделя централната избирателна комисия в Украйна обяви официално резултатите от президентските избори в страната. Според тях опозиционният кандидат Виктор Янукович е новият украински президент.

Путин иска силна отбрана

Русия трябва да направи по-силна своята космическа и противовъздушна отбрана, заяви руският премиер Владимир Путин, цитиран от АФП. Армията трябва да бъде оборудвана с модерни комуникационни и разузнавателни средства и Русия трябва да доведе до успешен край разработването и конструирането на боен самолет от пето поколение, подчертава Путин. "До 2015 г. 30% от армията ни трябва да бъде оборудвана с модерни въоръжения, а до 2020 г. най-малко 70% от въоръжените сили трябва да разполагат с модерни оръжия", заяви руският премиер.

Аштън обикаля Балканите

Върховният представител на ЕС по въпросите на външната политика и сигурността Катрин Аштън започна обиколка в Западните Балкани. Аштън ще посети Босна и Херцеговина, Сърбия и Косово. Вратата на Европа е отворена за целия регион, когато условията за това бъдат изпълнени, се посочва в съобщение от кабинета на Катрин Аштън, разпространено в навечерието на визитата ѝ.

И „Луфтханза“ стачкува

Пилотите на водещата германска авиокомпания "Луфтханза", които искат увеличаване на заплатите им и гарантирани на работните места, обявиха четиридневна стачка от понеделник. Стачката ще започне в 00,00 часа местно време в понеделник и ще продължи до четвъртък в 23,59 часа.

Генералният директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова посети Европейската комисия. С председателя на комисията Жозе Мануел Барозу тя обсъди възможностите за оказване на подкрепа на Хаити в областта на образоването. По същата тема Бокова разговаря и с българския комисар Кристалина Георгиева

Съдът забрани чешка крайнодясна партия

Малка крайнодясна формация, обвинена, че стои зад атаките срещу роми, беше разпусната с решение на Върховния административен съд в Чехия. Според правителството на премиера Ян Фишер Работническата партия представлява "опасност за демокрацията, сътрудничи с неонацисти и се стреми към налагане на тоталитаризъм".

Почина Войнът, забил знамето на победата

Ветеранът от Втората световна война, който през пролетта на 1945 г. заби знамето на победата над Райхстага, 94-годишният Абдулхаким Исмаилов почина в дагестанския град Хасавюрт. Исмаилов е роден на 1 юли 1916 г. в село Чагоротар, Хасавюртски район на Дагестан.

Един от най-известните египетски фараони - Тутанкамон, е починал от усложнения заради счупен крак и недоизлекувана малария. Това сочат окончателните резултати от продължилото повече от две години изследване на неговата мумия и ДНК

□ Свят

Тексас ще съди САЩ

Американският щат оспори правомощията на правителството заради наложените ограничения на вредните емисии

Глобалното затопляне ще стане предмет на конкретно съдебно дело, което администрацията на един от най-индустриализираните американски щати - Тексас, заедно с няколко национални групи на индустрията, подадоха иска на молба до федералния съд, оспорвайки правото на правителството да регулира емисиите на парникови газове в САЩ. Това

съобщи говорителят на губернатора Рик Пери, съобщи АП.

Жалбоподателите посочват, че Тексас е щатът с най-големи емисии на въглероден диоксид в САЩ поради голямата концентрация на нефтопереработвателни и други видове индустрия и ще бъде сериозно застегнат, ако задължителното намаляване на емисиите влезе в сила. В исковата молба е посочено, че използването на

погрешни научни данни е основната причина за намерението им да започнат съдебен процес.

Припомняме, че през декември Агенцията за опазване на околната среда реши, че парниковите газове като въглеродния двуокис застрашават човешкото здраве, което и позволява да въведе задължителни мерки за ограничаването им.

Тя заплаши, че ще направи това, ако Конгресът не приеме необ-

ходимите закони. Тексас иска преразглеждане на решението, като се опасява за своите земеделски и енергийни производители. Американска търговска камара и американските производители на желязо и стомана също ще заведат дела. В отговор организации за защита на околната среда призоваха щата да развие по-чисти енергийни източници, вместо да води дела.

Темата за глобалното затопляне през последните месеци предизвика активно обсъждане във връзка с т. нар. "климатгейт"-скандал, в хода на който климатолозите

бяха уличени в открита фалшивка. В началото на февруари т.г. един от главните действащи лица в скандала, британският учен Фил Джонс призна, че през последните

пет години статистически значително затопляне не е било наблюдавано.

Според в. Houston Chronicle искуството е подаден от тексаските власти във

Рик Пери

федералния съд във Вашингтон, а само броени дни преди тях аналогични искоци са подали няколко групи индустритни предприемачи и консервативни активисти.

България търгувала по... украински

България, един от ключовите участници в проекта "Южен поток", поднесе още една изненада, докато премиерите на Русия и Гърция Владимир Путин и Георгиос Папандреу демонстрираха солидарност за изграждането на газопровода, отбелязва руското издание "Время новостей". Ръководителят на "Газпром" Алексей Милер, който посети София с цел да поднови конструктивния диалог за създаване на съвместно предприятие за построяване на българския участък от съоръжението, получи списък с конкретни условия. Сред иска на българската страна са увеличаване на тарифата за транзит на газ в Турция и Гърция, както и изменение на схемата за доставка на газ за нуждите на България. Както всички знаят, това е традиционният пакет искаания, които Украйна поста-

вяше до 2009 г., отбелязва изданието.

Сега "Газпром" трябва да реши дали да се съгласи с искаанията на транзитната държава или да изчака до следващата година, когато изтича договорът за доставка на газ за България. Първият вариант ще донесе финансови загуби - около \$50 млн. годишно при увеличаване на курса на долара. Вторият вариант може да доведе до забавяне с една година на планираните дейности по "Южен поток" (точно в България газопроводът трябва да излезе на суши) и до активизиране на опитите на София да намери алтернативни източници.

"Газпром" се въздържа от подробни коментари. Твърдата позиция на българските преговарящи изглежда бе неприятна изненада за Милер, коментира авторът на статията.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Критична е обстановката в северната гръцка област Еврос. Там е обявено извънредно положение заради наводненията, причинени от покачването на нивото на реките Арда и Марица. Местните власти предупредиха, че се очаква още по-голям приток на река Арда от шлюзовете в България. Има опасност от наводняване на близо 80 000 декара обработвани площи. Над 100 къщи са разрушени от придошли води. Жителите на 4 села са евакуирани. Тежко е положението и в Турция, където Одрин остана под вода, след като България започна изпускане на язовира на река Арда

От нула и нагоре

Главният педиатър на Русия Александър Баранов е разтревожен от демографската ситуация в Русия

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Ирина КРАСНОПОЛСКА

За пръв път миналата година раждаемостта в Русия надвиши смъртността. Но основания за демографски оптимизъм няма. Защо? Това обяснява главният педиатър на Русия, директор на Научния център по детското здраве към Руската академия на науките, вицепрезидент на РАМН Александър Баранов.

□ Александър Александрович, винаги съм ви смятала за оптимист. Грешала ли съм? Защо сте толкова разтревожен?

- За това има доста основания. През последни-

те 10 г. в Русия децата са със 7 милиона по-малко. Да ви припомня, към понятието деца се отнасят всички от раждането си до 17-годишна възраст. Децата обаче намаляват във всички възрастови групи, освен най-малките - тези, които са под 4 години. Особено тревожи критичната ситуация с по-големите деца, тези, които са 15-17-годишни. През този период те са намалели двойно - сега в страната те са само 3,5 милиона. А това се именно онзи, които утре трябва да реализират отбранителния, трудовия и репродуктивния потенциал на страната. Съгласете се, не ми е до оптимизъм.

□ Да, но вие казвате,

че малките деца се увеличават, че м. г. са се родили 1,717 млн. малчугани. Нима това не е радостен факт?

- Радостен е. Ние, педиатрите, сме истински щастливи. Ясно е, че това е резултат от реализирането на националните проекти. Но сега е времето да помислим за нови общонационални програми, които могат да подобрат демографската ситуация. При това трябва да се отчита фактът, че до продуктивна възраст достигна много малочисленото поколение на децата на деветдесетте... В тези условия трябва рязко да се активизира битката с абортите. Те не трябва да са толкова достъпни, колкото са сега.

Медиите не трябва да преливат от предложения за прекъсване на бременността. 1 милион 200 хиляди абorta годишно - и това са данните само на официалната статистика! Тук не са регистрирани

результатите от дейността на частните гинекологични клиники... Тук бих предложил да се използва опитът на много европейски държави. Например в Холандия жена, която иска да направи аборт, трябва да мине през събеседване с четирима специалисти: психолог, педиатър, акушер и терапевт. И ето каква е там "абортната статистика": четирима от всеки пет, пожелали аборт, променят решението си и зализват детето.

Държавата ни трябва да помисли и за възстановяване на работилата в края на 80-те програма за семейно планиране. Опитът показа, че тя напълно се оправда. Страните, постигнали сериозни демографски успехи, следват именно тази програма: раждане на желано дете в желани срокове. При това трябва да се набляга не толкова на медицинския аспект на програмата, а на социалния.

□ Вие обаче подчертате, че сме се провалили с по-големите деца. Тук какво може да се направи?

- Съюзът на педиатрите на Русия говори за решаването на този проблем вече десет години. Ние смятаме, че в тази ситуация диспансеризацията на подрастващите трябва да стане ефективна краткосрочна програма за възстановяване на демографския потенциал на страната. Разработената от нас програма беше утвърдена от президиума на РМН и предадена в Министерството на социалното развитие на Русия.

Министър Татяна Голикова обяви, че тази програма ще започне да действа в страната от 2011 година. Още един важен момент от дейността ни е борбата с т. нар. предтвратима смъртност. Тук възлагаме надежди основно върху мъдростта на съвременните ръководители на страната. Разширяването на Националния календар на ваксинации с 5-6 позиции ще позволяи да бъдат спасени от смърт и тежка инвалидност десетки хиляди наши съграждани (при това не само деца!), да се увеличи средната продължител-

ност на живота. Дори да се удвои БВП.

□ Неотдавна вие за втори път бяхте избран за вицепрезидент на Европейската педиатрическа асоциация. Затова не мога да не ви попитам: как изглеждате в сравнение с други страни в областта на педиатрията?

- Както показва проведените неотдавна в Москва Европейски конгрес на педиатрите, нашата система на детското здравеопазване е най-добрата. Не случайко дори по време на годините на социалните сътресения детската смъртност постоянно намаляваше. Това е заслуга на самата система.

□ А защо демографската ситуация в Русия не се променя към по-добро?

- Защото много от това, което зависи от нас, педиатрите, ние вече направихме. Сега е ред на държавата, която трябва да стане по-щедра към децата. Тя децата са само 20 процента от населението на Русия. Но това е 100 процента от бъдещето!

□ Интервю

**Гергана Зарова-
Евтимова:**

БСП не е застаряваща партия

**Имаме традиции и приемственост,
много разчитаме на обновлението
и професионализма, търдиг
активистката на Младежкото
обединение**

Интервю на Лилия ТОМОВА

□ Защо сте в Младежкото обединение на БСП, Гергана? По семеяна традиция, по убеждение, по повик на съвестта и на кръвта ли? Или си имате и други, по-лични причини?

- Най-първо искам да поздравя всички читатели на в. ДУМА и да благодаря за предоставената възможност да изкажа своите мисли пред многообразните читатели. Младежкото обединение на БСП се учреди на 11 октомври 2009 г., за да можем и ние, младите хора, дейно да участваме в политическия, икономическия и обществения живот на България. Искаме да докажем на всички наши сънародници, че БСП не е застаряваща партия. Тя е изградена от опита на по-възрастните представители и дългогодишни нейни членове, но в нея се вливат силите и енергията и на младото поколение. Така БСП се превръща в партия, основана на традиции, приемственост, обновление и професионализъм.

А аз още от детството си съм възпитавана да участвам в обществените дела, да бъда отговорна личност и винаги сама да вземам решения, а и да не позволявам други да решават вместо мен. Като млад човек, който е осъзнал своята гражданска позиция, със своите знания и умения, искам да бъда пълноценен член не само на Младежкото обединение на БСП, а и полезна на България.

□ Какво ви дава членството в социалистическата партия? Чакате ли нещо от нея?

- Социалистическата партия е една от най-старите структури не само в България, но и по света.

Членството в нея ми дава възможност да черпя от опита и знанията на многочленове и симпатизанти, но и да изкажа своите виждания пред голема аудитория, а и да бъда чута. Нуждите и желанията на хората са приоритет за мен, а чрез партийната трибуна те ще получат гласност и, надявам се, свое решение. Участието ми в политическия живот не цели власт или партийни постове, а да бъда

извадиш поуки от грешките...

□ Мирни-размирни времена са днес бесепарските. Имате ли рецепта не за единение - партията е единна, а за "неразединение", ако приемате този полушенеговит термин?

- За съжаление не само БСП, но и България, навлезе в период, в който популизмът, едноличното лидерство, замяненето на реалния дневен ред с политическо шоу, консумирането на властта на всяка цена изместват държавническото мислене и експертността. Рецепта няма, поне аз не мога да дам такава. Но има една българска притча за повелите на хан Кубрат - за снопа пръчки. "Съединението прави силата" - то е записано и на сградата на Народното събрание.

□ Как млад човек като

**Лъжата, лицемерието,
неискреността,
предателството ме
вадят от равновесие**

полезна на обществото.

□ Кому и как назвате това, което ви харесва в работата на социалистите? А което не ви харесва, назвате ли го?

- БСП е партия, основана на общочовешките ценности за свобода, демокрация, равенство, социална справедливост и солидарност. В нея членуват хора от всички слоеве, които работят за постигането на целите и принципите й. Постигнатите успехи и водената социална политика лично аз споделям с всички, без значение от място и време, и смятам, че всяко добро дело трябва да бъде поощрявано с думи и дела. А това, което не ми харесва - казвам ли го? Партията се състои от хора, а и е човешко да се греши. Да, казвам го открыто на човека - директно на него, а не по медиите. Но по-важното е да си

Вас вижда бъдещето на страната? Къде е мястото на социалистите в политическия пейзаж?

- В момента не само България, но и целият свят е в криза. Времената са трудни, но с правилна политика и макроикономика ще бъде преодоляна. Страната ни е със стратегическо географско местоположение. Освен това имаме потенциал и в областта на туризма. Трябва максимално да се възползваме от това, за да може България наистина да се превърне в желано място за живеещие. Именно това е и целта за бъдещето на БСП - тя отново да бъде голяма и силна партия, близка до проблемите на хората. И да е ръководена от политики, които ясно и точно да преценяват ситуацията в политически, икономически и социален аспект, както и дейно да

работят за европейското ни бъдеще, за достойно и равноправно участие в ЕС, ООН, НАТО и др. международни организации.

□ И няколко въпроса от другарите ви в Младежкото обединение, ако приемете да им отговорите.

- Радостна съм, че имено моите приятели от обединението ми задават въпроси. Искам да пожелая и на всички тях много здраве, щастие и успехи - в личен и професионален план.

□ Какво ви помага в трудни моменти?

- Най-вече подкрепата на семейството и приятелите. Достатъчно е да видя усмивката на дъщеричката ми Еви, невинните и детски очи и топлата й прегръдка. Това наистина ми е достатъчно, за да намеря сили и желание да продължа напред.

□ А от равновесие какво ви вади?

- Лъжата, лицемерието, неискреността, предателството. Достатъчно ли е?

□ Премного е даже. А падате ли, ако га - трудно ли се изправяте?

- Да, "падала" съм не веднъж, но всяко падане ме прави по-силна, борбена и амбициозна. Моята максима е: "Бъди като тревата - изправяй се, дори

ГЕРГАНА ЗАРОВА-ЕВТИМОВА е родена през май 1979 г. в с. Бистрица, община Дупница. Завършила е основно образование в родното си село, после - икономически техникум "Иван Илиев" в Благоевград. Има диплом по филмов и телевизионенмонтаж от ЮЗУ "Неофит Рилски" в Благоевград и от Института за социална интеграция в София. Сега учи финанси - втори курс е, и работи в "Кабел Сам-Запад" ООД, в офиса в Дупница. Председател е на Клуба на младите социалисти в града, председател е и на партийната организация в родното си село. Гергана е омъжена, има седемгодишна щерка Евита, която е първокласничка.

когато те газят!"

□ Работата ви е повече призвание или я вършиште основно заради заплатата?

- Работата винаги трябва да носи удовлетвореност. Заплатата е еквивалент на положения труд. И когато между двете величини има равенство, значи човек е открил точно си място.

□ Лично правило, от което няма да се откажете?

- Да бъда честна, да съм откровена. Винаги.

□ Страхувате ли се от нещо или от някого?

- Да. Страхувам се от хора, които нямат добри помисли към мен, а се правят на мои добри приятели. Страхувам се и от злобата, и от лицемерието, и от двуличието.

□ Нещото, с което се гордеете най-много?

- Най-много се гордея с Евита, дъщеря ми, а и с всичко, което успях сама и с много труд да постигна. Гордея се и защото участвам активно в Младежкото обединение, гордея се и че ми стигат силите и времето и за това. Гордея се, че всичко съм постигнала сама - стъпка по стъпка. Разбира се, гордея се и със семейството си, а се радвам и съм щастлива, че родителите ми са живи

Участието ми в политическия живот не цели власт или партийни постове, а да бъда полезна на обществото

□ На фокус

Еврозоната

МИРАЖ ЗА НАС

Йосиф АВРАМОВ

Титаничните усилия за присъединяване на България към еврозоната бяха попарени от някои от водещите лидери на големите страни от ЕС. Това с неудоволствие сподели премиерът Борисов преди пет дни. Според него влизането в еврозоната остава цел номер едно, но трудно постижима в следващите 2-3 години. „Лошата новина“, както сам я класифира той, се дължи на „улахата и стреса“ на ЕС от случващото се в Гърция. Не е ясно дали това обстоятелство ще промени плана на правителството да кандидатства за т.нр. преддверие на еврозоната - ERM II, още през 2010 г.

Все пак, с оглед постигането на тази заветна мечта (засега), в края на януари правителството представи на ЕЦБ и ЕК Конвергентна програма (2009-2012). Практиката е тя да се разгледа за около два месеца, а след това да се предостави за отстраняване на препоръките в срок от 20 до 25 дни. Едва тогава, някъде в края на април, кабинетът можеше да подаде молба за приемането ни в ERM II, на която следващо да ни бъде отговорено в тридневен срок. Уви, това няма да се случи тази пролет, а дали изобщо ще стане през 2010-а - времето ще покаже. Борисов подчертва, че министър Симеон Дянков остава оптимист: „Не ми вярва на лошата новина... Дянков е ентузиазиран - с хъс и мерак, и ми казва - ние ще стабилизирате еврото... Сега сме добри и дисциплинирани“. Според Борисов България и Естония били давани за пример на срещата в ЕС, но какво от това. Те са улучили лош момент и трябва да изчакат: ние - за приемане във валутния механизъм ERM II, а Естония - за еврозоната.

Премиерът не пропусна да се похвали (това поне го може), независимо, че в случая няма кой знае какво значение: „На Гърция, Румъния, Португалия и всички, които имат дефицити, им поставиха срок - влизайте до 3%, максимално 4-5%, защото са им много големи. Ако аз не бях направил това, тези същите тук, които говориха да вдигнат дефицита, сега щяха да кажат - видяхте ли Брюксел наказа Борисов за това. Но аз вече съм много стрелян заек от тях, така че да им дам шанс...“

Това, че е стрелян заек, си го знаем, но все пак: защо правителството ни не разплати през 2009 г. близо 2 млрд. лв. на бенефициенти, респективно на техните подизпълнители, и защо задържа близо 800 млн. лв. ДДС, вместо да го възстанови навреме на бизнеса? Нали в името на изпълнението на критериите от Маастрихт за влизането ни в евро-

Недалновидната бюджетна политика на кабинета Води до съкращаване на работници и фалити на фирми

зоната бюджетният дефицит в края на 2009 г. бе изкуствено задържан в минимални размери (около 500 млн. лв.). Но, уви, „лошите“ германци и французи попречиха да се случи приемането ни в ERM II! Логичен е въпросът какво се постигна с неразплащането в края на 2009-а на средства към общини, към фирми, изпълняващи държавни и общински поръчки, неизплащането навреме дори на социални помощи? Търсеше се на всяка цена да се вместим в почти нулев дефицит заради ERM II, но сега се дава заден ход по този въпрос. Известно е, че в най-добрания случай между влизането в ERM II и в еврозоната има 2-2,5 години. Дотогава, при тази икономическа политика, може не само да загине част от българската икономика, а и да стане нещо

на следващия кандидат за еврозоната - Естония, която се надяваше да се присъедини към нея от 1 януари 2011 г. Унгария, България и Румъния са сред държавите, които биха искали да се присъединят към еврозоната в следващите четири години. Но кризата в Гърция създава нов проблем и за двете балкански страни, в които гръцките банки развиха изключително активна дейност. Във визирания авторитетен вестник се прогнозира, че изострянето на кризата в южната ни съседка би могло да принуди банките в двете стра-

по-слабо развити периферни страни, но запазване в нея на едно ядро от големи и силно развити държави.

Неотдавна Жан-Клод Юнкер, председател на групата на министрите от еврозоната, отхвърли възможността Гърция да потърси помощ от МВФ. Това е неслучайно, тъй като, ако член на еврозоната бъде принуден да приложи неолибералните реформи на МВФ, ще свие до неприемливи за ЕС нива социалната система, а това би се възприело като сериозен удар по европейския валутен механизъм. Налице е идея положението на Гърция,

повече от 1 млрд. лв.), а с част от резерва на НЗОК от 800 млн. лв. да оправи „батака“ в здравната система, започнат от министрите Дянков и Нанев. При това задълженията на бюджетните структури трябва да се изплащат в пълен размер, а не частично - на 90%, както е понастоящем, което поставя априори всички български предприятия в графата данъчни измамици.

Няма нищо лошо да се проверят всички обществени поръчки и там, където има злоупотреби, да се приложи цялата сила на държавата и закона, но само за тях. В противен случай това, което стана през 2009 г., ще ни се види като приказка, а равносметката за изминалата година не е никак радостна. Вече е ясно, че българската икономика се е сринала с цели 5,1% в най-тежката година след 1996-а. Ако се проследят данните на НСИ, е видно, че свиването на БВП е продължило през цялата година, но е достигнало рекорден спад от 6,2% за последното тримесечие. Резултатът за 2009-а е близък до последната прогноза на правителството за 4,9% годишен спад. Поради че очакванията бяха дори за 6,3% свиване на БВП. За 2010-а кабинетът очаква трудно първо полугодие, но като цяло се надява на слаб ръст от 0,3%.

България отново преживява тежка рецесия

след повече от десет години ръст на БВП, като причините са освен външни и вътрешни - недалновидна бюджетна политика, която игнорира задълженията на фиска към участниците в обществените поръчки. По този начин се декапитализират фирмите и те се принуждават или да свият обемите си, като съкращават работната ръка, или да фалират. Понижението на БВП за целия ЕС през 2009 г. е в рамките на 4,1%, което показва, че страната ни е сред по-тежко ударените от кризата. Съседна Румъния е с малко по-лоши показатели от нас - 7% спад. Двете най-мощни икономики в еврозоната са понесли кризата сравнително по-безболезнено. Според последни данни на Евростат френската икономика се е свила само с 2,2% през 2009 г., а германската - едва с 0,5%.

Някои гравитиращи към правителството икономисти считат, че МВФ може да ни помогне за по-бързото ни влизане в еврозоната. След Европейския съвет в Брюксел май само чудо би ни помогнало за изпълнение на тази цел. Данните на НСИ и Евростат потвърждават някои прогнози, че България, която последна нахлете в глобалната криза, по всяка вероятност ще излезе от нея по-късно от по-силно развитите страни от ЕС. А засега еврозоната остава мираж за нас.

Недалновидната политика на кабинета Води след себе си и до протести на работници

повече -

га се стигне до социална катастрофа

По отношение присъединяването на България към еврозоната в последните дни се появиха редица негативни прогнози. „Гръцката криза се оказва сериозно препятствие по пътя на България към еврото“, пише германският в. „Ханделсблат“. ЕЦБ ще проверява по-строго кандидатите за еврозоната, като „заслугите“ за това са най-вече на Гърция. Това становище доминира и на европейските финансови пазари. Експертът Кристиан Келер от британската „Барклис банк“ изразява мнението, че забавяне ще има още по отношение

ни да изтеглят капитала си, т.е. въвеждането на единната европейска валута най-късно до 2014 г. изглежда застрашено и по тази линия.

Експерти във водеща френска банка прогнозират: „Страните от южната част на еврозоната са поставени в условията на силно надценена валута и страдат от понижена конкурентоспособност. Това е ситуация, която ще доведе до разпадане на еврозоната.“ Тази екстравагантна и малко вероятна засега прогноза е на анализатора от Societe Generale Албрехт Едуардс. Тя почти е сходна с мнението на проф. Нуриел Рубини, изказано по-рано на икономическия форум в Давос, където той прогнозира отпадане от еврозоната на малките и

където се сътвори т.нр. криза на узото, да се използва за създаване на система, през която фалиралата страна да преминава.

Вместо да потриваме ръце и да се надяваме на чудо да ни допуснат едва ли не веднага през парадния вход в еврозоната, трябва

га Въведем рег в публичните си финанси

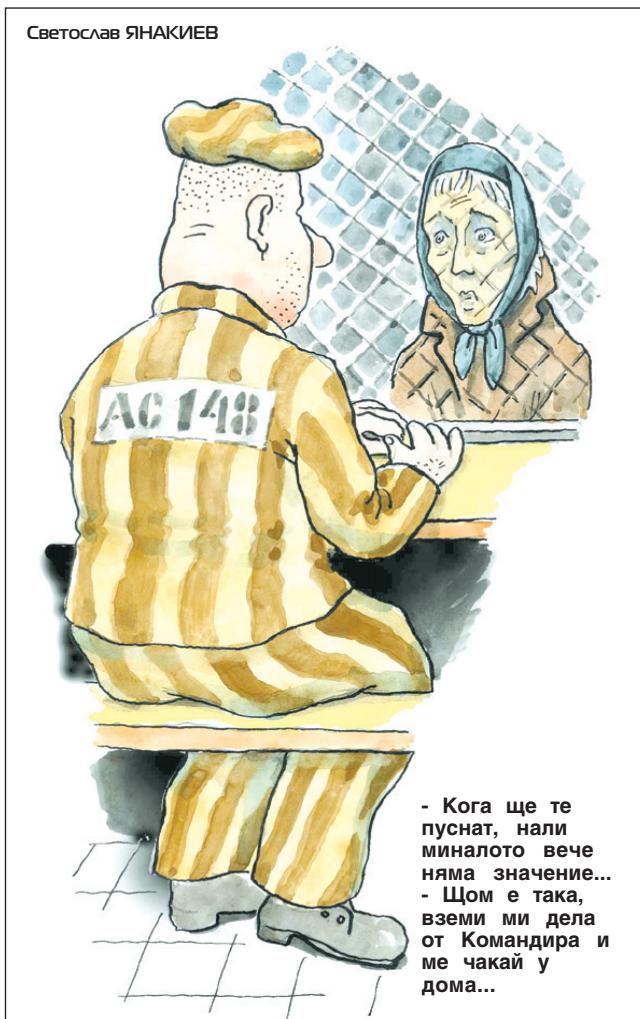
и строга фискална дисциплина на реципрочна основа - както от данъкоплатците към бюджета, така и от фиска към фирмите, участващи в обществени поръчки. Възможно е до два-три месеца правителството да изчисти задълженията, дори за сметка на част от фискалния резерв (не

Общество

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Лидерът на ДСБ Иван Костов обяви публично, че приема за доказана тезата за политиците, които в безогледната си борба за власт са използвали престъпници, като впоследствие са поделяли тази власт с тях. И мило, без характерния си хрипкав тембрър, за пореден път призова политическия елит, визирайки на първо място себе си и сродните му души, да се разграничат вкупом от мафията. Явно точно сега, в исторически повратната и твърде мъглива за цялото ни общество политическа обстановка, г-н Костов откри, че някой трябва да превземе следващия рубикон, който елитът на България (моля да ми прости за определението "елит") следва премине, за да може още от утре мнозина да се почувстват пречистени.

Светослав ЯНАКИЕВ

Замитането на истината

Иначе казано, както той ентузиазирано се опита да внуши, неговата коалиция, подкрепяки безрезервно правителството, всъщност лелее да се изключи от кърга на недосегаемите.

Едва ли за някого е тайна, че Иван Костов отдавна се нареди сред корифеите на политическото жонгълорство. Артикулирали по темата, бившият български премиер директно насочи стрели-

те на явната си омраза и на неприкритото си самоневиняване към правителствата, управлявали през последните 8 години, хвърляйки бомбата със закъснител пак върху техните създатели - хипотетичните органи на ДС. Той не пропусна да хвърли предизвикателство и към личността на сегашния български президент, когото най-невъзмутимо призова да се разграничи от мафия-

та. С чисто ѝезуитска перфидност г-н Костов включи в повествованието си и Сергей Станишев, странно намесвайки в някаква своя схема и бившия вътрешен министър Румен Петков. Тази стрела на Костов обаче се оказа насочена в съвършено друга посока. В машабното си и всеобхватно мислене той логично реши да направи последен опит да убеди българската общественост,

че е дошъл "момент, политически важен за страната", в който "нека не гледаме в миналото и бъдещето и сега да застанем на правилната позиция, иначе ще се въртим в този зловещ кръг!".

Странен призив и странни похвати за оценил себе си по достойнство политик. Излиза, че зад думите му все пак се крие сравнително добре замаскирано желание за отмъщение. Отмъщение, примесено с почти отчаян опит за бягство от някои реални лични отговорности, обърканост, неловкост и неясна представа за чест. Политикът Костов, воден единствено от спомената по-горе жажда за власт, ясно даде да се разбере, че борбата му с всички, които преминаха през политическия небосклон на България, все пак се оказа безуспешна. Просто призна, че е трудно да се бориш на всички фронтове, в това число и със себе си.

Логичен е въпросът - благодарение на какво точно прозрение лидерът на ДСБ стигна да извода, че мафията си има държава. Явно е, че той със сигурност ще намери отговор на този въпрос, ако

си припомни откритото обвинение на бившия главен прокурор Никола Филчев за някакви си 30 милиарда, разтекли се след реализираната приватизация в разни посоки по схемата три към двадесет и седем. Ако все пак Филчев нещо греши, той ще си понесе отговорността. Ако ли не - нека г-н Костов си припомни, че в крайна сметка замитането на истината е дело тънко и трудно.

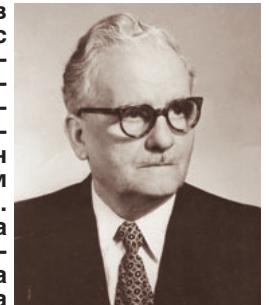
Датата

18

www.duma.bg

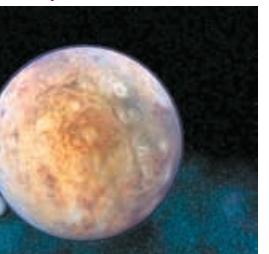
1886 - В САМОКОВ СЕ РАЗДА ЛЮБОМИР ЧАКАЛОВ (1886-1963), МАТЕМАТИК. През

юни 1908 г. завършва в Софийския университет с отличие математика и физика. През следващите години специализира в редица европейски градове: Лайпциг и Гьотинген (1910-1912 г.) и в Париж и Неапол (1925-1926 г.). През 1925 г. получава докторска степен по математика от университета в Неапол. Същата година става академик. През 1923-1924 г. е декан на Физико-математическия факултет на Софийския университет, а през 1943-1944 г. е ректор на Софийския университет. Основните му приноси са в областта на реален и комплексен анализ, теория на числата, диференциални уравнения, елементарна математика и други. Любомир Чакалов е член на Кралската чешка академия на науките, Варшавската академия на науките, географското дружество в Лима, както и постоянен член на Българската академия на науките след 1930 г. Умира на 11 септември 1963 г.

1930 - АМЕРИКАНСКИЯТ АСТРОНОМ КЛАЙД ТОНБО (1906-1997) ОТКРИВА ПЛУТОН.

Втората по големина планета-джудже обикаля около нашата за почти 250 години, така че от откриването досега тя не е изминалата дори 1/4 от пътя по орбитата си. Масата и диаметърът на Плутон бяха неизвестни дълго време след неговото откриване, чак до откриването на спътника му Харон през 1978 г. Така масата на системата Плутон-Харон беше определена чрез прилагане на законите на Кеплер. Диаметърът на планетата беше установен след изобретяването на телескопите с адаптивна оптика, които позволиха за първи път да се наблюдава нейният диск.

1960 - ОТКРИТИ СА VIII ЗИМНИ ОЛИМПИЙСКИ ИГРИ. Те се провеждат от 18 до 28 февруари 1960 г. в Скюо Вали, Калифорния, САЩ. На игрите дебют прави биатлонът и за пръв път жени вземат участие в бързото пързаляне с кънки. Проведени са 15 състезания по ски скокове и алпийски ски, осем надпревари по бързо пързаляне с кънки и три по фигурно пързаляне. Организационният комитет решава да не се провежда състезание по бобслей поради факта, че само девет нации са заявили участие. България се представя с 4-ма мъже и 3 жени. Най-добре се класира Кърстяна Стоева, девета в ски бягането на 10 км. На първо място по медали се класира СССР със 7 златни, 5 сребърни и 9 бронзови.

1983 - ОТКРИТИ Е МИНООБОГАТИТЕЛНИЯ КОМПЛЕКС "ЕЛАЦИТЕ". Намира се в Стара планина, между градовете Етрополе и Златица, близо до с. Мирково. Рудник "Елаци" е най-големият открит рудник в България и най-големият местен производител на медно-златен концентрат. Мината е планирана за експлоатация до 2022 г. Производствената дейност е необходима за икономиката на района и на страната и осигурява поминък на над 2000 семейства от двете страни на Балкана.

2007 - В БУРГАС УМИРА ГЕОРГИ БАЕВ (1924-2007), ХУДОЖНИК. Роден е в Бургас на 9 ноември 1924 г. През 1949 г. завършва живопис в Художествената академия в София, в класа на акад. Илия Петров и проф. Дечко Узунов. Първото му международно признание е през 1957 г. на 6-ия световен младежки фестивал в Москва. Следват десетки участия у нас и в чужбина, много отличия, членство в СБХ, почетен член и член-кореспондент е на Австрийското обединение на художниците "Кюнстлер хаус", на Японската асоциация на художниците "Ника-кай". През 1986 г. Баев става носител на Хердеровата награда на Виенската академия за изкуства. Носител е и на множество други национални и световни награди. Георги Баев е избран за депутат във VII Велико народно събрание (1990-1991).

С лопатата по главата

обеща, там си остана обещанието. Бездомни кучета и сега има. Глутници, озврели - също. Те не са любими и на стопаните на домашни четирионоги. Не заради друго, ами и тях нападат. Малчуганите все още стъпват в някое кучешко а...

От всичко обещано произтече едно. Първо, кметицата забрани на домашните любимци да се разхождат в парковете от 9 до 18 ч. Подчиненият шеф на легендарното общинско дружество "Екоравновесие" Петър Петров взе радикалната "хуманна" мярка - ще трепе всяко пръкнало се кученце или котенце на улицата. Петров гордо обяви, че дружеството му ще се справи с проблема с популацията, като евтаназира всяко бездомно животно под шест месеца.

Всяка държава има закони и мерки за справяне с кучешката популя-

ция. Чудно защо само в нашата мила родина те не се спазват. Чудно, защото депутатите спретнаха Закон за защита на животните, както и Закон за ветеринарномедицинската дейност. Столичната община направи наредбичка за разхождането на домашните любимци.

Само дето всичко остава на хартия. Първо, "Екоравновесие" е известно на софиянци с изключително "хуманното" си отношение към животните. Всеки ден поне един "разходчач" на куче вижда как в градинката буквально се хвърлят бездомни кучета, които от страх нападат. Това обаче не е кучешка грешка. Това, уважаема администрация, седнала в топлите кабинети на "Московска" 33, е пропуск във вашия контрол. Нали за това се плачат данъци - да кастрirate и да въръщате кучетата в районите, от които са взети. Та да видим

откъде после ще дойдат малките шестмесечни палета. Пропуск е и това да бъркнете в джоба на тези, "хуманните" от "Екоравновесие". Иначе те пак ще си трепят с лопати и чукове, а парите за инжекции за евтаназия ще отиват за нечии "хумани" нужди. Пропуск е и да карате хората да се правят на луди да ви спазват наредбите, преди да сте направили алеи за разходка на домашни кучета. И не на последно място - какво стана с проповедния кучкарник в Сеславци и къде потънаха данъците на софиянци?

Но май пропускът си остава отново за сметка на нас. Ще продължим да плащаме заплатите на тези, дето мъдрят закони и наредби. На тези, дето обещават, но единствено и само за да съберат повече бюлетинки. Преди да ударите следващата лопата обаче, не е зле да се замислите!

ИСКРА МИЛЕВА

Няма какво да се пължим. Кметицата ни Иорданка Фандъкова знае добре козовете си. Така буквально минути преди частичните избори за кмет на столицата м.г. тя извади на масата най-големия си коз. Обеща на софиянци хуманно отношение към бездомните животни. Не че това е най-важната тема. Но вълнува и тези, които обичат животните, и майките, които очакват решение на проблема. С две думи - добра работа! Но май се оказа разтегнат локум. Където Фандъкова

Ще изчезнат ли папуаските народи в Индонезия
Филип Пато Селерие (стр.2)

Новото отвличане на сабинянките
Серж Куадрупани (стр.3)

МОНД дипломатик

LE MONDE.
diplomatique
българско издание

18 февруари 2010, година 7, брой 2 (63)

lmdbg@press.bg; mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com 8 стр.

СВЕТЪТ ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА Турция

Нито Изток, нито Запад – дръзките решения на Анкара

На 21 януари 2010 г. Конституционният съд отмени закон, ограничаващ правомощията на воените съдилища. Това решение, наред със забраната на най-влиятелната прокурорска партия, потвърждава напрежението, съпътстващо опитите за вътрешна демократизация на страната. В замяна на това в Анкара се очертава консенсус относно новата външна политика на Турция.

Уенди Кристиансен*

CТАВА ВЪПРОС преди всичко за възгледи, уверява турският министър на външните работи Ахмет Давутоглу. А неговите собствени възгледи не са ограничени: той иска мир и сигурност в региона и смята, че страната му – членка и на Г-20, и на Организацията на североатлантическия договор (НАТО), има добри позиции, за да допринесе за постигането им. Давутоглу е архитектът на новата политика на Анкара, която се опира на принципа „нулеви проблеми със съседите“ и на soft power (меката сила), основана на убеждението и преговорите. Първи съветник на министър-председателя по въпросите на външната политика след съкрушителната победа на Партията на справедливостта и развитието

(ПСР) на парламентарните избори на 3 ноември 2002 г., от май 2009 г. той е ръководител на дипломацията.

Благодарение на стабилните си отношения с много етнически и религиозни групи и преди всичко с турскоезичните [присъстващи на Балканите, в Кавказ, Русия, Кипър и Близкия изток], ние сме готови да поемем ролята на посредник в различни конфликти, заявява Давутоглу. Амбициите му обаче не се ограничават дотук: Нашата концепция е сигурност за всички, а концепцията ни за мира изисква едновременно диалог на високо равнище в политически план, взаимна обвързаност в икономически план и отчитане на културното разнообразие.

(На стр. 6-7)

ВЯТЪРЪТ НА РЕФОРМИТЕ В СОЦИАЛНАТА ЗАКРИЛА

Как работят здравните системи по света

Въпреки напредъка в медицината и постоянните реформи, неравенствата пред болестите остават огромни – както между различните страни, така и в рамките на отделно взета държава. За това допринасят редица фактори (околна среда, хранене, труд...). Здравните

системи и начините на финансиране обаче също играят роля. Докато някои правителства (пре)откриват достойнствата на държавното здравеопазване, частният сектор вече протяга пипала. Навсякъде се извършват преразпределения.

МАРТИН БЮЛАР

OТ АМЕРИКА до Азия, от Африка до Европа няма страна, останала встризи от вятъра на реформите в здравните системи. По принцип това би трябвало само да ни радва. Действително, запазването на статуквото е невъзможно с оглед на все още незадоволените нужди и непрекъснато развиващите се пандемии.

Докато САЩ, първенци на частния сектор, или Китай, който е експериментира с пламеността на новациите, се опитват да ограничат пазарната логика и да въведат всеобщо покритие на здравните рискове, богатите страни си определят като основна цел намаляване ролята на държавата и на споделените разходи. Странен обрат на историята. Именно когато американският модел – най-завършеният пример за пазарен вариант – доказва своята неефективност, пазарът остава основен ориентир, макар на места вече да се проповядва завръщане на държавното здравно осигуряване.

Съединените щати заемат второ място в света по размера на здравните си разходи (15,3% от брутния вътрешен продукт през 2007 г.), но са чак на... тридесето място по средна продължителност на живота „в добро здраве“ (69 години) (1). При подобни показатели е разбираемо желанието на президента Барак Обама да се заеме сериозно с този въпрос в опит да разшири закрилата до възможно най-голям брой граждани, независимо че проблемите не се свеждат само до социалното осигуряване. Така или иначе никой не знае дали той ще съумее да спази обещанията си и да получи необходимото мнозинство (2).

Идеята за социална закрила се ражда през XIX век с всеоб-

щата индустриална революция и възникването на първите места с голямо струпване на работници. Посредством взаимоспомагателни дружества, които впоследствие са развити и включени в социално-осигурителни системи (първата е създадена от германския канцлер Ото фон Бисмарк през 1883 г.), политическите и икономическите ръководители си поставят за цел да осигурят работна ръка в добро здраве, способна да издържа на последиците от тежките условия на труд. Впрочем, те са и принудени да приемат това, тъй като междувременно се повеждат социални борби за подобряване на условията на живот.

Така след Втората световна война възникват различни системи, предназначени да осигурят социалната сплотеност. Своеобразни механизми срещу класовата бор-

ба. Във Франция на 5 юли 1945 г. Временното консултативно събрание уточнява, че социалната сигурност е израз на загрижеността да се избавят работниците от несигурността за бъдещето (...) която поражда у тях чувство за малоценност, залегнало в основата на класовото разграничение между собствениците, сигурни за себе си и за своето бъдеще, и работниците, над които постоянно е надвисала заплаха от нищета (3). „Правото на здраве за всички“ е признато в световен мащаб и това води до създаването през 1948 г. на Световната здравна организация (СЗО). Близо шестдесет години по-късно, независимо от подновените в Алма-Ата през 1978 г. ангажименти на 194-те държави – членки на Организацията на обединените нации (ОН), желаното все още не е действително.

Нито преопределено, нито загадка

ПЪРВАТА констатация, която трябва да се направи, е за несъизмеримите различия, по-специално между отделните страни. Докато медицината е отбелаяла безспорен напредък, между 1990 г. и 2006 г. средната продължителност на живота „в добро здраве“ (без сериозни увреждания) е намаляла в 31 държави (между които Южна Африка, Ботсвана, Габон, но също Русия и Украйна). В това отношение Африка продължава да бъде на опашката със средна продължителност на живота 29 години в Сиера Леоне, 33 години в Ангола, 37 години в Демократична република Конго... На другия край на класацията начело е Япония (75 години).

Наистина, в страните, където хората умират толкова млади,

има вътрешни сблъсъци или войни с безброй жертви. Поради количествена и качествена липса на здравни грижи обаче тяхното

(На стр. 4-5)

(1) „Доклад за здравето в света за 2009 г.“, Световна здравна организация, Женева. Числата в цялата статия посочват средната продължителност на живота „в добро здраве“ (без сериозни увреждания), която е по-ниска от общата средна продължителност на живота.

(2) Вж. „Obama ou l'impasse des petits pas“ (Обама или задънената улица на плащите стъпки), *La valise diplomatique*, 20 janvier 2010.

(3) Alain Barjot (sous la dir. de), *La Sécurité sociale, son histoire à travers les textes* (Социалната сигурност: история в текстове), том III, 1945-1981. Асоциация за изследване на историята на социалната сигурност, Министерство на труда и социалните въпроси на Франция, Париж, 1997.

ДИСКРИМИНАЦИЯТА СЕ ЗАСИЛВА

Ще изчезнат ли папуаските народи в Индонезия

Макар президентът Сусило Бамбанг Юдойоно да беше преизбран с категоричен резултат през юни 2009 г., с което бе обрната окончателно страницата на диктатурата, отношението му към малцинствата е все така белязано от старите практики, особено в индонезийската провинция Папуа (Западна Нова Гвинея): разделение на народите, раз- покъсване на територията, грабеж...

Филип ПАТО СЕЛЕРИЕ*

ЗНАЕТЕ как е. Дали ще е Сусило Бамбанг Юдойоно или някой друг... Заровете отдавна са хърлени. След кратко мълчание: За нас това отново е генерал. Генерал бам-бам! Линус се обръща към приятеля си Агус, около трийсетгодишен, също като него папуас. Според тях, както и според много други, преизбирането на Сусило Бамбанг Юдойоно (наричан СБЮ) за президент на Република Индонезия на 8 юни 2009 г. беше предвидимо. И двамата са родом от Джаяпура, столица на провинция Папуа, намираща се в западната част на остров Нова Гвинея. Скоро ще бъдат държавни служители, а сега са на обучение в Сурабая, огромен град в провинция Източна Ява, заедно с петнайсетина други колеги, основно яванци. От януари 2002 г. Папуа се ползва със статут на автономия, но много законодателни разпоредби не се прилагат на практика.

Вместо независимост, коментира Агус, имаме специална автономия – толкова специална, че всички се съмняват в нея. Знам само, че най-сетне ще си намеря работа в един нов окръг в южната част на Папуа. За папуасите, борещи се за независимост, аз съм предател. За повечето от преподавателите ни, които са яванци, съм маймуна, която се опитват да свалят от дървото. А аз просто искам да изхранвам семейството си. Мълквя. Някаква група излиза от хотела. Темата е изключително деликатна...

Централното управление разделя територията и народите

ПРЕДИ няколко месеца папуаси, въоръжени с лъкове и стрели, нападнаха полицейски участък в предградията на Джаяпура. Полицията откри огън и уби един човек. Индонезийската преса заклеймява сепаратистките движения на папуасите, целящи да саботират свободни избори в една днес демократична страна. Свободни избрали? Демократична страна? Защо тогава в Папуа постоянно има жертви?, гневи се Агус.

* Журналист.

Падането през 1998 г. на диктатора генерал Сухарто след трийсет години на еднолично управление породи много надежди. Разпада се централизаторският авторитаризъм, който удържаше заедно с армията расовата, етническата и религиозната разнородност на най-големия архипелаг в света – дълъг пет хиляди километра и обхващащ седемнайсет хиляди острова, шест хиляди от които обитаеми. От Ачех до Папуа – навсякъде се надигат центробежни сили. В периферията на столицата Джакарта много етнически групи искат да получат независимост, а заедно с нея и идентичността си, задушена от влиянието на яванская култура. Това е културата на огромното мнозинство от двеста и четирийсет седем милиона индонезийци, 90% от които са мюсюлмани.

Народите на Западна Нова Гвинея (1), които не са признати нито анексирането си от Индонезия през 1962 г., нито официалното си присъединяване към архипелага през 1969 г. вследствие на фарсов референдум (2), имат право единствено на специален автономен статут. Индонезийските националисти заклеймяват това като „прекалена толерантност“. Те изтъкват, че много закони вече внесоха поправки в конституцията, за да удовлетворят исканията, надигащи се навсякъде по архипелага: признаване на регионалните различия, създаване на автономни региони, децентрализация на данъчната власт... Според тях всички тези юридически нововъведения застрашават устоите на държавата нация. Те смятат, че трябва да се затегне единството, а не да се отпуска нов статут на автономия, който, освен че ще предостави на Папуа сигурно стъпало към независимостта, ще доведе и до нови сепаратистки експресии.

На другия край на политическата шахматна дъска Президиумът на съвета на Папуа (ПСП; Presidium Dewan Papua), основната формация, настояваща за независимост, отхвърля от самото начало закона за автономията, обнародван на 21 ноември 2001 г. от тогавашния президент г-жа Мегавати Сукарнопутри. Петнайсет дни по-късно в предградията на Джаяпура е намерен трупът на харизматичния председател на ПСП Тейс Елуай. Папуа е на ръба на конфликт. Макар това убийст-

во да не предизвика голям отзвук в индонезийското общество, то е посрещнато със задоволство от онзи, който смятат, че стремежите за независимост застрашават националното единство.

Национализмът е много силен. Индонезийците виждат във всеки опит за разделение на страната им атака срещу целостта на държавата, територията и националната концепция на Индонезия. Всички политически изказвания, образоването и новото тълкуване на индонезийската история подкрепят тези идеи. Освен това Джакарта получи международно признание за интеграцията на Папуа към Индонезия и следователно легитимност, произтичаща от международното право, коментира Жак Бертран, професор по политически науки в университета в Торонто (Канада) (3).

Докато държавата мобилизира войници от специалната армия – зловещата КОПАССУС, за да намери убийците на Елуай, г-жа Мегавати, съзвавайки, че в този разширен период електоратът може да се насочи към по-радикални ръководители, решава да подкопае закона за автономията. В този изключително неспокоеен район тя обнародва указ (4), разделящ Западна Нова Гвинея на три провинции. Ходът е ловък. *Идентичността на папуасите е по-млада и слаба в сравнение с местните идентичности [от един милион и петстотин хиляди до два милиона папуаси се делят на триста и десет етнолингвистични групи]. Чрез провинциалното разделение правителството отнема на папуасите възможността да заговорят в един глас с помощта на автономно (и богато) управление, което би изразявало исканията им по-следователно, продължава професор Бертран.*

Създаването на нови териториални единици е удобен случай за част от местния елит, който мечтае да подобри социалното си положение и да увеличи богатствата и престижа си. Колкото повече провинции и окръзи има, толкова повече са и постовете на губернатори и бупати [управлятели на окръзи], както

и ресурсите, отпусканите от централната власт, обобщава изследователят Ричард Човел от университета „Виктория“ в Мелбурн (Австралия). Тази порочна политика узаконява разделенията: новият демократичен подем позволява да се избират с всеобщо гласуване местни представители (в провинциите и окръзите) на всяка една от трийсет и трите провинции, които съставляват днес индонезийския архипелаг. *Изборите създават ново поле*

за съревнование между висищите служители в Папуа, което често е с вредни последици, коментира преподавател от университета „Чендравасих“ в Джаяпура. Армията оказва подкрепа на кандидата, който обещава да подобри ежедневието ѝ. Следователно има много силно съревнование и между различни военни и/или полицейски фракции. В крайна сметка се създават само две от трите предвидени провинции, а именно Папуа и Западна Папуа.

(1) Западна Нова Гвинея, наричана Ириан Джая преги и Папуа сега, обхващаща юге провинции: Западна Папуа, намираща се в най-крайната западна част на Нова Гвинея (става Въпрос за полуострова, наречен Вогелкоп [„птичя глава“] и околоите острови, общо девет окръга), и Папуа, заемаща останалата територия (общо девайсем и седем окръга).

(2) Вж. „Les Papous dépossédés de l'Irian Jaya“ (Папуасите, лишиeni

от Ириан Джая), и Damien Faure, „La guérilla oubliée des Papous“ (Забравената партизанска война на папуасите), *Le Monde diplomatique*, съответно октомври 1996 и август 2002.

(3) Jacques Bertrand, „Papuan and Indonesian nationalisms : Can they be reconciled ?“ (Национализмите на Папуа и Индонезия: могат ли те да бъдат помирени?), *Refugees Studies Centre, université d'Oxford*, 2007.

(4) Указ № 1/2003.

ПОСТОЯННА Новото

Рег цари на полуострова... Линчуват имигранти в Калабрия, граѓдански отряди преследват дребни престъпници, булдозери сриват крайпътни лагери. Но тези изблици на бдителност крият корупционна система, която разяжда страната.

СЕРЖ КУАДРУПАНИ*

НАМИРАМЕ се в Сабина, район на север от Лацио, където според легендата е поставено началото на Рим с основа отвличане на местни жени от съседите им римляни, възхновило толкова помпозни творби на художници. В тази изключително красива област, намираща се на трийсет и пет километра от столицата, последните хълмове с тоскански произход замират на брега на Тибр, гушнали в извивките си едно абатство от времето на Каролингите.

Разрушаване на един великолепен пейзаж чрез подравняване на хълмовете на площ от двеста хектара, преместване на шест милиона кубически метра земя и строеж на същия обем индустритни складове, асфалтиране на десет хектара пътища без тротоари, изпомпване с риск да се наруши подземният воден

пласт, при положение че районът осигурява 80% от водата на Рим: изгражданият в момента в Пасо Корезе логистичен център няма за цел да изтъкне природното наследство. А редица доклади на независими специалисти подчертават археологичното богатство на района, от праисторията до може би единствения в света комплекс от древноримски вили, свързани с километри водопроводна мрежа и канализация (1).

Там, където вече действат машините за терасиране, скоро може да се извисят грандиозни съоръжения на логистична платформа: тежкотоварните камиони, идващи от производствените центрове, ще спират да разтоварят, а след това стоките ще захранват вторични мрежи с по-лек транспорт. Центърът в Пасо Корезе се вписва в общ транспортен план, екологично нарушение, утвърдено навремето от бившия кмет на Рим Валтер Велтрони. В резултат нито една достигаща столицата стока няма да бъде превозвана по железопътна линия, а големите товарни

* Писател. Последно публикувана творба: *Au fond de l'œil du chat* (В око на комкама), Métailié, Paris, 2006. Предстои да излезе през 2010 г.: *Saturne* (Самуун), Métailié.

Привлечени обаче от фискалните трансфери в размер на 24 000 милиарда рупии през 2009 г. (около 1,7 милиарда евро), отпуснати от централната власт на двете провинции, много лобита настърчават държавата да продължи с регионалното деление и да увеличава броя на административните структури, предоставящи работни места за привилегированите: местните жители, заместили преселниците от явански произход след въвеждането на закона за автономията. *Разочароването вече е предизвикано от своите, отбелзва наблюдател, местното население продължава да страда от некомпетентността и корумпираността на държавните си служители.*

В Джакарта се изтъква, че това териториално деление, придружено от значителни финансни средства, е залог за сериозно отношение и начин за премахване на изолацията с цел демократизация на здравните грижи и образованието в този труднодостъпен район. *Това териториално деление, възразявява папуаски активист, води най-вече до създаване на прекалено много административни структури, на полицейски участъци и училища, утвърждаващи единствено бащата Индонезия [официалния език на Република Индонезия], като преподавателите са преселници, основно с явански произход.*

Яванците вече представляват 48% от двата милиона и четиристотин хиляди души, живеещи в Папуа според най-надеждните изчисления. Според

мнозинството от местните жители тази „яванизация“ е планирана отдавна от правителството. Към политическите мотиви се прибави и икономическа реалност, която не оставя големи надежди за евентуална независимост вследствие на референдум, какъвто беше случаен с Източни Тимор, напълно независим от 2002 г. Папуа е пълна с природни ресурси: злато, мед, уран, никел, масла, природен газ, гори (една четвърт от горската площ на Индонезия). Повече от половината от четирийсет и двата милиона хектара тропически гори са оценени от Джакарта като използваеми, като не броим още около девет милиона хектара, предназначени за земеделие и по-специално за отглеждане на маслодайна палма. Така, след като бяха опустошени островите Суматра и Калимантан, производството на палмово масло, изключително търсено от хранително-вкусовата промишленост, както и за агрогорива, завладява Папуа, която заедно с Малайзия поема 85% от производството в световен мащаб. „Синар Mac“, най-големият индонезийски производител в бранша, насокро придоби в Папуа близо три милиона хектара.

Богатства, които разпалват алчността

МИННАТА компания „Фрипорт Макморан“ (Финикс) остава най-големият чуждестранен инвес-

тиор в Индонезия, както и най-оспорваният заради методите си на работа. Приходитите ѝ през 2008 г. са близо 18 милиарда долара. Придобити са отчасти чрез преместването на папуаси от народността амунгме, принудени да сменят студените високопланински земи на региона Тембагапура с крайбрежните блати в низините на Тимики, пона юг, където върлува маларијата. Това е екологично, хуманитарно и социално бедствие, заклеймено дори от компанията „ВР Индонезия“, която от 2009 г. изнася през залива Бинтуни, на петстотин километра оттам, първите си милиони тонове втучен природен газ към Китай. Става въпрос за огромно находище, третото по големина в Индонезия...

Мнозинството от папуасите няма никаква полза от тези богатства. Равнището на бедността е два пъти по-високо от средното за страната, а показателят за детската смъртност в различните региони е от два до шест пъти по-висок. Заразените със СПИН пък са четирийсет пъти повече, като болестта се разпространява още по-бързо поради факта, че армията не обръща особено внимание на здравословното състояние на проститутките, които осигурява в изобилие.

Далеч от централната власт в географско и финансово отношение (държавата осигурява едва 30% от приходите ѝ), армията действа, всявайки хаос и смърт, за да утвърди легитимността си и да гарантира

приходите си: проституция, но също и хазартни игри, трафик на оръжие и алкохол, незаконно изсичане на гори, съглашателство и ракет във всички области (строителство на пътища, транспорт, сигурност...). Ожесточена конкуренция между военни части в Папуа за присвояване на най-доходоносните договори се води единствено в едно поле на действие, което все повече се стеснява – независимостта на Източни Тимор, умиротворяване на Молукските острови и остров Сулавеси, край на гражданская война в Ачех.

Зле платената армия е най-големият мародер

ТЪЙ КАТО е принудена сама да намира голяма част от средствата си, армията се държи като същински мародер. По официални данни между 1963 г. и 1983 г. са били убити сто и петдесет хиляди папуаси. Числата се предъявяват до втърсване, а военни операции не са спирали от четирийсет години. Няма месец, в който организация като „Хюмънрайтс“ или „Сървайвл Интернейшънъл“ да не съобщят за нови беззакония: преследвания, изнасиливания, мъчения, убийства, преместване на население, разрушаване на жилища, избиране на добитък (5)... Предвид този неизчерпаем списък, някои казват, че се провежда геноцид. Най-малкото, до 2015 г. в района ще има навсярно

повече преселници, отколкото папуаси.

Макар този демографски трус сам по себе си да не е геноцид, той представлява мощен катализатор, водещ до разпадане на папуаското общество. От 2001 г. насам повече от двайсет хиляди души са преместени, а трийсет хиляди и петстотин бежанци живеят в изгнаническо от другата страна на границата – в Папуа-Нова Гвинея, братската независима държава.

Възнамерява ли индонезийската държава да унищожи папуаските народи? Отварянето на региона за международната преса, неправителствените организации и защитниците на човешките права би опровергало в известна степен това твърдение. А също и въстановяването на правосъдието. Но докато държавата бездейства поради бессилие или пресметливост, едно е сигурно: индонезийската демокрация свършва в Папуа. Там започват зоните на беззаконие и никой не знае докъде могат да се прострат. Има опасност не само папуасите, но и индонезийците да го разберат на свой гръб.

(5) Вж. например Human Rights Watch, „What did I do wrong?“ Papuans in Merauke face abuses by Indonesian Special Forces“ („Какво сърещах?“ Папуасите в Мерауке се сблъскват със злоупотребите на индонезийските специални части), юни 2009, www.hrw.org

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Данкова

КОРУПЦИЯ В ИТАЛИЯ

отвличане на сабинянките

гари отстъпват място на доходносни сделки с недвижими имоти. Ето защо към центъра трябва да се присъединят други две хектара на „интермодален“ пункт за прехвърляне от железопътен към автомобилен транспорт. *Проектът беше наложен отгоре, той съсипва пейзажа и не се вписва в тази територия. Имате не само право, но и*

задължението да се противопоставите, заяви на 6 март 2005 г. Пиеро Марацо, тогава кандидат за президент на региона (от лявоцентристите) по време на среща с местните жители.

Това не попречи на багерите да започнат работа. Акционерното дружество „Парко индустрис Сабина“, на което е

пoverен проектът (и правата за експлоатацията на обекта за 99 години напред с възможност за продължение), има една особеност: то е с 97% частен капитал. Останалите 3%, държани от провинцията, Консорциума за развитие на Сабина (2) и местната община, дават на тази фирма „полупубличен“ статут, който позволява да се избегне прилаганият към частните предприятия административен контрол. Икономическата полза от проекта е доста съмнителна: унищожаването на работните места в земеделието ще бъде трудно компенсирано от създадената „извън земята“ заетост и нищо не гарантира, че огромният капацитет на складовете ще

бъде използван пълноценно. *Но тогава за какво е всичко това?* Въпросът, зададен на една от асоциациите на активистите противници на проекта, предизвиква недвусмислен отговор: *За обогатяването на неколцина души.* Тогава къде са тези, които съгласно длъжностите си и политическата си ориентация би трябвало да са в първите редици на борбата срещу тази операция? Отговарят, че на големия регионален историк и археолог му е предложен пост в управителния съвет на Консорциума, който е в основата на проекта, а регионалният ръководител на Зелените си трае, откакто е получил длъжността председател на природен парк.

Заплахи и рушвени

НО АВТОРЪТ на сензационните изявления, г-н Марацо, станал президент на региона, учудващ с пасивността си. Положението се изясни, когато на 23 октомври 2009 г. избухна скандалът, довел до оставката му. Пресата разкри, че той поддържа връзка с трансексуална проститутка и че е бил обект на опит за шантаж от корумпирани полицаи. Безброй статии изложиха подробните по аферата до втърсване.

Докато Марацо пише на папата, за да иска прошка, а фаворитката му умираше в мистериозен пожар, някои хора в Сабина

противопоставили се кметове, му се обади да поискава обяснение, нашият човек увери, че искал да се пошегува – с което призна, че го е казал наистина.

В тази афера принадлежността към една или друга парламентарна фракция никога не е играла определяща роля. Новото отвличане на сабинянките е емблематично за италианското общество: осъществяват се абсурдни от гледна точка на икономиката, екологията и опазването на културното наследство операции в резултат на забъркане в различни сътношения смес от заплахи и рушвени под формата на трохи от власт или печалба. Докато политиците си правят гаргара с речи за законност и демокрация, гражданите в ежедневието си се сблъскват с трудно разпознавани сили, срещу които са бессилни.

(1) Вж. Maria Pia Muzzioli, *Cures Sabini*, Leo S. Olschki, Florence, 1993; Helga Di Giuseppe, Marta Santoni, John Williams, Robert Witcher, „The Sabinensis Ager revisited: A field survey in the Sabina Tiberina“ (Повторно отвличане на сабинянките: проучване на място в Сабина Тибърена), *Papers of the British School at Rome*, vol. 52, 2002.

(2) Консорциумът, регионална агенция, е в основата на проекта и го повери на Parco Industriale della Sabina SpA без обявяване на конкурс за обществена поръчка.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Вера Генова

Как работят здравните

(От стр.1)

население страда преди всичко от инфекциозни болести (мalaria, туберкулоза, диария, ХИВ – СПИН), които се разпространяват поради нищетата и липсата на санитарно оборудване (4). В това няма нито предопределеност, нито загадка. Този вид заболявания, съсредоточени в страните от Юга (Африка, някои страни от Азия, като Източен Тимор, Лаос, Бангладеш, Бирма), намаляват с икономическото развитие; специалистите наричат това явление „епидемиологичен преход“. В богатите или в бързо развиващите се страни преобладават хроничните болести (сърдечно-съдови, дихателни, диабет, рак).

Разбира се, хроничните заболявания не щадят и развиващите се страни, където се увеличават успоредно с възникването на средна класа (Гана, Габон, Южна Африка, Пакистан...). Освен това инфекции като туберкулозата, които бяха изчезнали в развитите страни, се завърнаха отново. Независимо от това обаче основната диагноза, според която богатството на дадена страна и равнището на здравните разходи са от определящо значение за увеличаване продължителността на живота, остава в сила.

Тридесетте страни – членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), в които продължителността на живота е най-голяма, осъществяват 90% от световните здравни разходи, а наброяват само 20% от световното население. Африка на юг от пустинята Сахара, където живеят 12% от населението в света, осъществява по-малко от 1% от тези разходи (5). Явно няма нищо изненадващо. Така ресурсите за здравни грижи възлизат на 3,5% от брутния вътрешен продукт (БВП) в Сиера Леоне и на 2,1% в Конго, докато в Япония надхвърлят 8%, а във Франция – 11%. Макар и американският пример да показва, че те невинаги се използват рационално, все пак е необходимо да достигнат достатъчно равнище, за да се излезе от тази „обреченост на смъртта“, която се дължи не на природата, а в голяма степен на разпределението на благата. Както казва икономистът Амартия Сен: *Би трябвало всички да можем да признаям, че не-справедливостите, като липса на медицински грижи или недостиг на лекарства, могат да бъдат изкоренени, без да чакаме да се споразумеем по виждането за обществено устройство, което да подкрепи всички (...)* Също като Кондорсе, който навремето е поставил принципия въпрос за края на робството, днес трябва да поставим въпроса за несправедливостта (6).

Парите са основен фактор в борбата срещу болестите, но е необходима и добре подгответа армия (здравни работници), както и ефикасни оръжия (лекарства, оборудване, образование). Достъпът до здравни грижи зависи и от организацията на здравеопазването и начина на финансиране. Могат да се разграничат три големи системи: създадената вследствие на колонизацията, създадената в бившите комунистически страни и действащата в развитите страни, която често се възприема с някои вариации от страните с бързо развиваща се икономика.

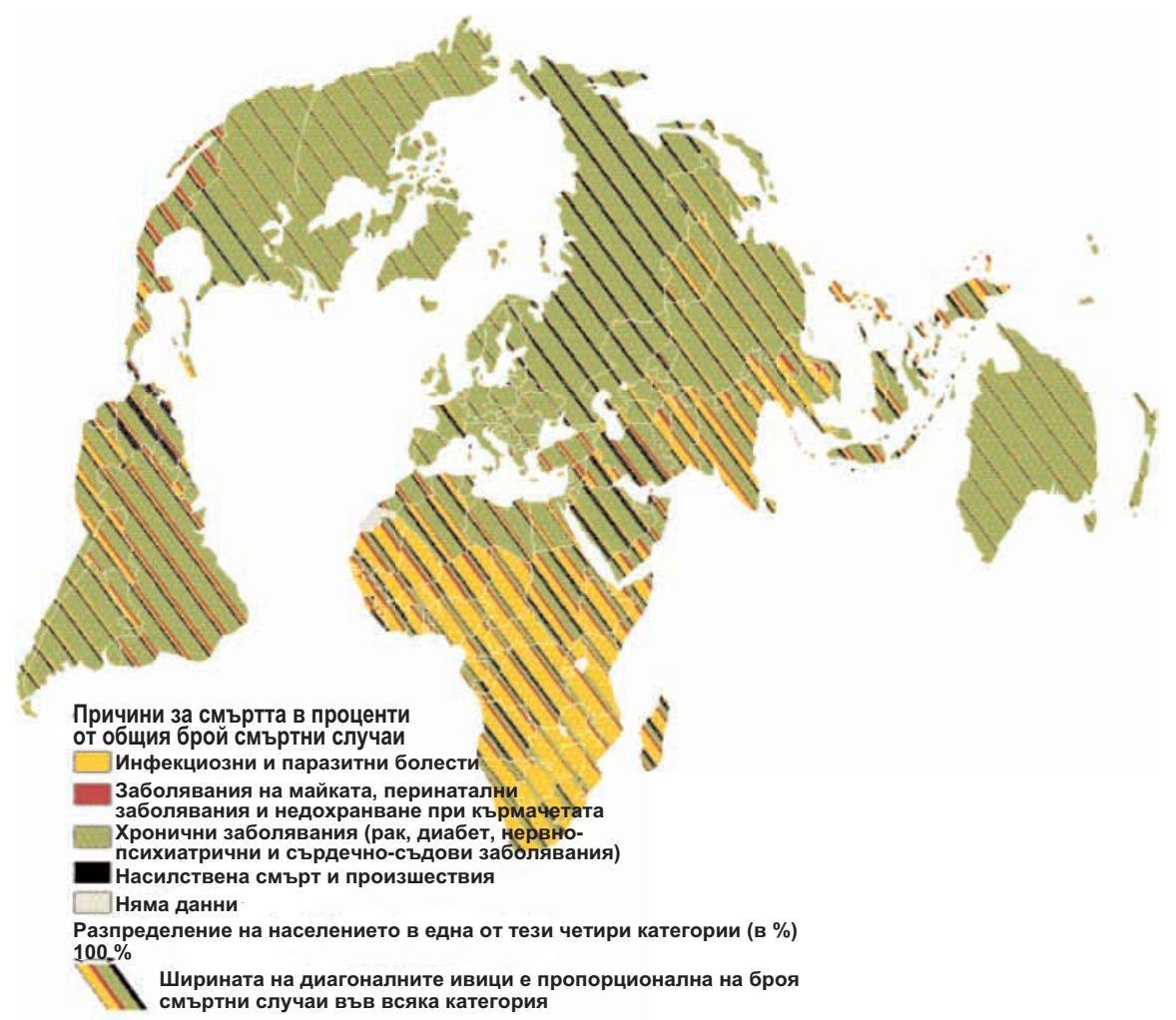
Като наследство от колониалната епоха 79-те страни от Африка, Карите и Тихоокеански басейн са развили пирамидална архитектура на здравните грижи. В нея се разгранича първично равнище с диспансери по места и понякога мобилни екипи, вторично равнище с общи болници и накрая, третично равнище, състоящо се от специализирани отделения (клиники) и университетски болнични центрове. До средата на 80-те години държавните фондове и средствата от международните организации позволяваха поддържането на крехко равновесие.

Както обаче отбелязва СЗО в своя доклад за 2008 г., *политиките за структурни промени [договорени от Международния валутен фонд и Световната банка] сериозно засегнаха системата за обществено здравеопазване; пропастта между частното и държавното предлагане на здравни грижи се задълбочи. Тя добавя: Дereguliraniото включване на здравните системи в пазарната икономика ги прави много неефективни и много скъпи; то задълбочава неравенствата и води до ниско, а понякога дори и опасно качество на грижите. Като пример е посочена Демократична република Конго, където наричат „сафари хирургия“ разпространената практика на някои здравни работници да извършват на черно изрязване на апендикса и други хирургически интервенции в дома на болния, често срещу огромни суми. Вижда се ясно, че недостигът винаги се придвижва от корупция.*

Колкото до международните помощи (СЗО, УНИЦЕФ, програми на ООН, двустранни програми и големи фондации), те без съмнение са много необходими, но до такава степен са зависими от множеството си спонсори, че понякога е трудно да се установи каквато и да била последователност в тяхното използване. Реформите, когато има такива, засягат изграждането или ремонтирането на първични и болнични центрове за здравни грижи.

Ето един фрапиращ пример. Както е известно, от началото на 2010 г. редица европейски страни се опитват да се освободят от излишните си запаси от ваксини срещу вируса H1N1. Според СЗО 95 от бедните страни са имали нужда от такива ваксини. Поради липса на оборудване за правилното им съхранение обаче, както и на човешки ресурси за правилното им поставяне, *само две от страните са успели да получат от тях (7)* в началото на януари. Можем да си зададем някои въпроси относно прогнозите на СЗО за пандемията от грип тип A, без съмнение обусловени в по-голяма степен от натиска на фармацевтичните лаборатории, отколкото от медицинската реалност. Независимо от това констатацията е твърде поучителна.

Изграждането на мрежа за здравни грижи е необходимо, но не е достатъчно. *Може да има налични услуги и оборудване, които обаче да не отчитат културните особености*, пишат изследователи в обзора си за шейсетгодишнината на „правото на здраве“ в *The Lancet* (8). Те посочват примера с Перу, където програмите за намаляване на смъртността при родилките се провалят до момента, в който е взет под внимание

общият брой смъртни случаи. Ширината на диагоналните ивици е пропорционална на броя смъртни случаи във всяка категория.

Днес в Русия хората умират по-млади, отколкото през 1990 г.

ВТОРАТА голяма система е тази на бившите комунистически страни от съветския блок. Тя се опира на големи болници и санаториуми. Първичните здравни грижи практически не съществуват. Този модел, вече доста неефективен в края на бившия режим, рухва с рязкото намаляване на публичните субсидии във връзка с преминаването на тези страни към либералните dogma и във връзка с икономически им срив. Житейските трудности, изгубването на колективните ориентири довеждат до рискови поведения (насилие, увеличаване на алкохолизма...), докато същевременно здравните фондове намаляват (отмяна на безплатните лекарства, приватизация на болничните сектори, отваряло оборудване...). В резултат на това средната продължителност на живота „в добро здраве“, която през 1990 г. в Русия е 69 години, пада до 66 години през 2006 г., в Украйна намалява от 70 на 67 години, а в Казахстан – от 65 на 64 години... Недоброто лечение намери израз дори в завръщането на „мутиращи“ болести, като мултирезистентната туберкулоза, особено чест гост в претърканите затвори в Русия, където прекалено близкото съжителство и неподходящите здравни грижи правят възможно нейното възникване. Днес се полагат усилия за изграждане на първична мрежа за здравни грижи и укрепване на системата за социална сигурност. Резултат

и умения (а понякога влизайки дори в борба с тях). Китай на Мао Цзедун прави обратното, като се опира на традиционната медицина, която в съчетание със западните терапии допринася навремето за намаляване на някои инфекциозни болести.

и умения (а понякога влизайки дори в борба с тях). Китай на Мао Цзедун прави обратното, като се опира на традиционната медицина, която в съчетание със западните терапии допринася навремето за намаляване на някои инфекциозни болести.

Европа след края на Втората световна война преобладава идеята, че *всеки трябва да финансира системата в зависимост от доходите си, а не в зависимост от състоянието на здравето си, и трябва да бъде лекуван в зависимост от здравето си, а не в зависимост от доходите си*, както припомня изследователят Брюно Палие (9). Принципите са щедри. Ще се наложи обаче да бъдат сериозно орязани.

Колкото и да е странно, в тази група страни размерът на здравните разходи не е обвързан с общото здравно състояние и с продължителността на живота. Действително, не е достатъчно да се харчи повече, за да се живее по-дълго. Така Япония, където продължителността на живота „в добро здраве“ е 75 години, отделя едва 8,1 % от своя БВП за здравеопазване – по-малко от Франция (11,4 % и 72 години средна продължителност на живота), Швеция (9,1 % и 73 години) или Обединеното кралство (8,4 % и 71 години). Този привиден парадокс се обяснява с факта, че начините на живот, условията на труд или храненето също оказват въздействие върху дълголетието.

За сметка на това организацията на отношенията между болни и лекари, контролът (или липсата на контрол) на цените на лекарства, дельтът на профилактиката имат пряко отражение върху разходите. Най-много се харчи за лекарства в

(4) Вж. Меги Блек, „Tabutto, наложено от експрементите – заплаха за здравето и за екологията“, *Монд дипломатик*, януари 2010.

(5) Данни на Световната банка за 2006 г.

(6) Разговор по Франс Ентер, 13 януари 2010. Вж. *L'Idée de justice* (Идеята за правосъдие), Flammarion, Paris, 2010.

(7) Donald G. McNeil Jr., „Poor nations still getting little flu vaccine“ (Бедните страни продължават да получават недостатъчно ваксини срещу грип), *International Herald Tribune*, Paris, 19 janvier 2010.

(8) Вж. „Health systems and the right to health: An assessment of 194 countries“ (Здравните системи и право на здраве: оценка на 194 страни), *The Lancet*, Londres, 13 décembre 2008.

(9) Bruno Palier, *La Réforme des systèmes de santé* (Реформата на здравните системи), Presses universitaires de France, coll. „Que sais-je?“. Paris, nouvelle édition 2009.

В СОЦИАЛНАТА ЗАКРИЛА

системи по света

САЩ (два пъти повече от средната стойност за страните от ОИСР), следвани от Канада, Гърция и Франция – като във Франция се съчетават голямо потребление и високи цени. Друг шампион в свръхпредписането на лекарства е Китай, вторият по големина фармацевтичен пазар в света: там лекарите са зле платени, но имат разрешение да продават предписваните от тях лекарства и без колебания предписват повече, за да си помогнат финансово...

В Швеция, Норвегия и Обединеното кралство основните здравни грижи са гарантирано безплатни. Здравното оборудване е държавно, а възнаграждението на лекаря се поема от държавата или от административно-териториалните единици под формата на заплати (а не чрез заплащане на извърен медицински акт, както е например във Франция). Разбира се, когато публичните средства намаляват, услугите се превръщат в списъци за чакане на ред. Това е една от последиците от управлението на Маргарет Тачър. През 2001 г. на 22% от британските пациенти се налага

Държавни помощи за развитието в сектор здравеопазване

да чакат повече от три месеца (по-точно тридесет и седмици) за обикновен болничен преглед; 27% са чакали шест месеца, за да бъдат оперирани (10).

ОИСР „омкрява Америка“

ВЪПРЕКИ немалкото колебания, лейбъристкото правителство увеличи средствата за здравната система (увеличаване броя на лекарите и медицинските сестри, на заплатите им, възобновяване на инвестициите). Резултатите са видими, макар и да остават далеч от тези в Швеция или в Норвегия, където качествените здравни грижи са осигурени и достъпни за всички. Следователно, противно на предъвкванието от привържениците на „пазара във всичко“ идеи, не държавната система, а неангажирането на държавата води до провал. Може също така да се отбележи, че общата сума за здравни разходи често се оказва по-малка, когато закрилата е колективна, а не частна (заплащан от семействата и/или от застрахователните компании) е по-малък, както в Япония (17,7% от разходите) или в Швеция (16,1%), срещу 20,2% във Франция и близо половината от здравните разходи в САЩ...

За да се уверим в това, е достатъчно да разгледаме най-либералната система, тази на САЩ, прочута с поредицата провали, до такава степен, че някои я определят като „несистема“. За активното население нейното финансиране не се осигурява от предприятието, което съфинансира договор за здравно осигуряване с частни организации. Така са осигурени две трети от заетите лица. Само наетите работници, работещите на непълно работно време или в малки предприятия трябва да склучват много по-скъпи индивидуални ползи и следователно често остават извън осигуряването. Санкцията е незабавна: веднъж напуснал предприятието, вече няма здравноосигурителни права. Въпросът е още по-критичен и защото официалната безработица непрекъснато нараства и наближава 10%. Пенсионерите над 65-годишна възраст имат право на Medicare, осигуряваща минимално поемане на разходите, а най-бедните – на Medicaid. За сметка на това всички останали, които не влизат в тези категории, не получават нищо. В страната,

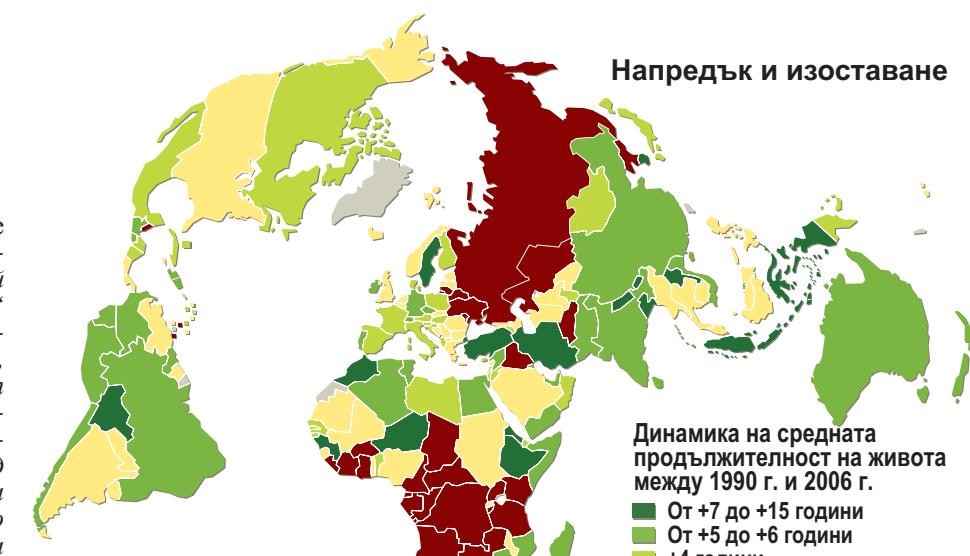
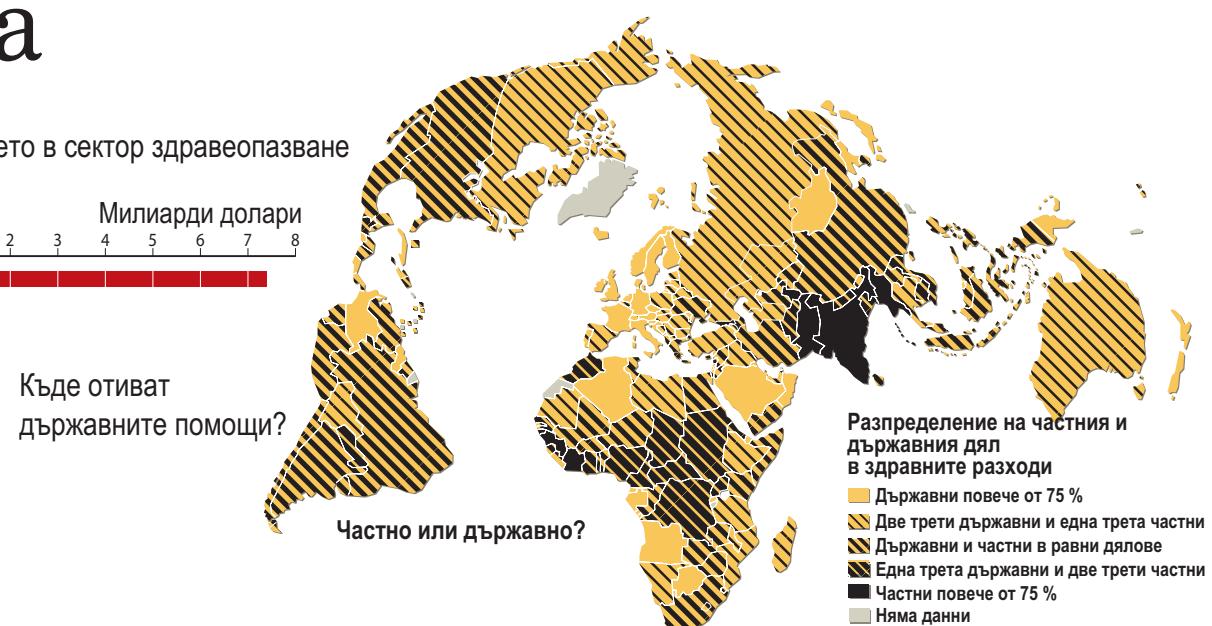
очена като модел за успех, една шеста от населението не се ползва от никаква здравна закрила. Именно тази пропаст заедно с нейната цена иска да запълни Обама.

Въсъщност дори в страните с най-развитите здравни системи неравенствата остават стряскащи големи. Специалистът по икономика на здравето Ричард Уилкинсън подчертава, че в САЩ *белите жени от най-богатите квартали имат средна продължителност на живота 86 години срещу 70 години за чернокожите жени от най-бедните квартали* (11). Шездесет и седем години разлика е много.

От своя страна, СЗО смята дори, че между 1991 г. и 2000 г. са можели да бъдат избегнати 886 202 смъртни случая, ако показателите за смъртността на белите американци и на афроамериканците бяха изравнени (12). Число, което трябва да се сравни, все така според организацията, със 176 633 спасени живота благодарение на напредъка в медицината. Още един пример от същото проучване: в Шотландия, в бедните квартали на Глазгоу, средната продължителност на живота е 54 години, по-ниска, отколкото в... Индия.

Това положение се обяснява не само със здравни или финансови причини. Както отбелязва още СЗО, необлагодетелстваните групи от населението срещат множество затруднения: *Ниско образование, липса на социално оборудване, безработица и несигурност на заетостта, лоши условия на труд и опасни квартали, като всичко това се отразява и на семейства им живот*. Тези социално-психологически фактори, към които Уилкинсън добавя и самоуважението или страхът от бъдещето, упражняват пълното си въздействие. Да си беден в богатите страни, е много вредно за здравето.

Смаяни от собствената си констатация, експертите от СЗО, които обикновено използват дипломатически изрази, този път не

новяват едва на средно 55% (15). Професор Диоди Табуто бие тревога: *Налице е приватизация на социалната закрила* (16). Трябва ли средната продължителност на живота в някои квартали да падне до тази в Бангладеш, за да оценим поетите рискове? Днес вече средната продължителност на живота на работници – 60 години – е със 7 години по-ниска от тази на висшите служители. Какво ще стане до няколко десетилетия, ако продължим да въртим назад колелото на прогреса?

Въсъщност повечето от французите имат чувството, че плащат

(10) Примерът е посочен от Брюно Палие, *цит. съч.*

(11) Richard Wilkinson, *L'Égalité c'est la santé* (Равенството е здраве), Demopolis, Paris, 2010.

(12) Вж. СЗО, „Да се преодолят различията в рамките на едно поколение. Въвеждане на равенство в здравеопазването чрез възействие върху социалните детерминанти на здравето“, доклад за 2008 г.

(13) Вж. ОИСР, „Achieving better value for money in health care“ (За икономически по-изгодни здравни грижи), Paris, 2009.

(14) Този показател бе 44% през 1966 г. и се покачваше до 1980 г., след което започна да спада.

(15) Взаимоспомагателните и допълнителните застраховки могат да допълнят разликата, но по тях се плаща все по-неохотно и се убеждават събранието на вноски, особено за пенсионерите. Освен това 8% от французите нямат допълнителна здравна застраховка.

(16) Вж. интервю в *Le Monde*, 13 януари 2010.

(17) Брюно Палие, *цит. съч.*

Мартин Бюлар
Със съдействието на
Оливие Ане и Илка Вари-Лавоазие

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Весела Генова

Нито Изток, нито Запад –

(От стр.1)

Давутоглу не е политик, а университетски преподавател, който няма избирателен мандат. Той не само начерта новаторската външна политика на Турция, а и започна да я прилага. Изброява постиженията си: *Подписахме шайсет и едно споразумение със Сирия и четирийсет и осем с Ирак; премахнахме задължителните визи за осем съседни държави; разрешихме проблема със Сирия относно президентския пост на Ливан; подписахме два протокола с Армения. Дори да не споменаваме опитите му да посредничат между Израел и палестинците, този списък може да бъде продължен, тъй като той също така наблюдава непреките преговори между Сирия и Израел през 2007–2008 г. Бяхме на крачка, не от мира, но поне от постигането на споразумение, позволяващо да започнат преки преговори, смята той. Нападението на Израел срещу Газа през декември 2008 г. сложи край на този процес. Газа не беше сред дискутираните теми, но тази война имаше отрицателен ефект. За да бъде ефикасно посредничеството, трябва да е налице желание за постигане на мир. Когато Израел прояви воля за мир, ще бъдем готови да го изслушаме.*

Турците, независимо от политическите си пристрастия, единодушно признават последователността на тази стратегия, мотивирана от амбиции по отношение на икономиката и сигурността, както и от една ясна идея за мястото на Турция в света. Тази политика се подема в решаващ момент, в който властта връща армията си в казармите, като в същото време изплуват тъмните тайни на т. нар. управление в сянка (1). Тя тръгва по пътя на демократизацията на структурите си, благоприятства появата на нови елити и нарастващото присъствие на една много активна средна класа.

Депутати и избиратели: народът каза „не“

СЪЩЕСТВУВА една нова динамика, която се подхранва от народа, но Западът не я разбира, подчертава Ихсан Бал, преподавател в Политецейската академия. Всичко започна през 2003 г., когато САЩ се опитаха да използват Турция като подстъп към Ирак. Тогава народът – депутатите и техните избиратели – каза „не“.

Можеше да се очаква населението да е притеснено преди всичко от последиците от световната финансова криза и безработицата, която вече достигна 15%, а при младите – дори 30%. Но в действителност хората се беспокоят повече за Газа. Преди година пет хиляди души с развети знамена посрещнаха министър-председателя Реджеп Тайип Ердоган при завръщането му от Световния икономически форум в Давос. На 29 януари 2009 г. той „затръщна вратата“ по време на телевизионен дебат с израелския президент Шимон Перес. Ердоган му каза: *Vие убивате хора, а водещият не му позволи да опровергае тезата на Перес, обосноваваща започналата месец*

по-рано война срещу Газа (2). Турците силно се интересуват от Палестина. Те оценяват искреността на Ердоган, както и неговата харизма и скромния му произход.

Някои наблюдатели отбележаха, че САЩ не са недоволни от инцидента между Перес и Ердоган, превърнал турския министър-председател в герой за арабския и мюсюлмански свят, въпреки че биха искали Турция да започне да симпатизира и на „Фатах“, а не само на „Хамас“, за да подпомогне подновяването на „мирния процес“. Други смятат, че подкрепата ѝ за ръководството на „Хамас“ (проявяваща се в поканата към лидера му Халед Мешаал да посети Анкара) ще донесе некои дивиденти; например освобождаването на израелския войник Гилад Шалит, пленен на 25 юни 2006 г. и задържан в ивицата Газа.

Идването на ПСР на власт през 2002 г. не попречи на тесните връзки на страната с Израел, както личи от усилията ѝ да посредничи в отношенията със Сирия. Но климатът се промени след израелското нахлуване в Газа през 2008 г. Отмяната на съвместните военни учения през октомври 2009 г. го потвърди. През януари 2010 г. Турция реагира остро срещу унизищителното отношение, проявено от израелския заместник-министр на външните работи Дани Аялон към посланика ѝ в Израел (3). Турция заплаши да отзове своя дипломат, поискав официално извинение и го получи.

Означава ли това, че настъпва радикална промяна в отношения-

та между двете страни? Преподавателката в Близкоизточния технически университет в Анкара Мелиха Алтънашък обяснява, че след края на войната в Газа което и да е правителство би трябвало да преориентира политиката си и да отправи критики към Израел, който с настоящите си управляващи е все по-изолиран. *A стратегическата му позиция отслабва с [Барак] Обама на власт. Много турци отбележват, че страната им става по-важна за Израел, дори в икономически план, отколкото е Израел за Турция. Те очакват възможно ограничаване на отношенията, но нищо повече, тъй като и те, също като арабите, не искат Анкара да разрушит мостовете си към Израел.*

Ръководителите в региона, отбележва Алтънашък, се обръщат към Турция и я насърчават да играе конструктивна роля. Икономиката е ключът, но личността на Ердоган също е от значение: в центъра на Дамаск срещнаха жени, които учат турски език само заради него! Всичко започна през 2003 г., когато Анкара се противопостави на САЩ и отказа територията ѝ да бъде използвана за база по време на войната в Ирак. Останахме с впечатлението, че за разлика от другите управляващи той успя да направи нещо.

За сметка на това, продължава тя, ясно се вижда конкуренцията между Анкара и Техеран: с откритата си подкрепа за Газа, с ролята си в преговорите между Сирия и Израел и с приноса си за разрешаването на кризата с президентския пост в Ливан. Турция се опита да измести Иран.

Три червени линии

ЕДНО ТАБУ падна, отбележва със задоволство Маркар Есаян, журналист в независимия истанбулски ежедневник Тараф и в арменския седмичник Агос. Най-накрая можем да признаем миналото. Въпросът за арменския геноцид беше една от трите червени линии, заедно с кюрдския и кипърския въпрос. ПСР [Партията на справедливостта и развитието] имаше смелостта да засегне и дори да прекоси тези линии. С един-единствен удар партията успя да промени начина, по който Турция се възприема, и я отвори към света. Есаян е един от петдесетте хиляди арменци, останали в Турция; семейството му е от Сivas, Анадола. Какво мисли той за дата на подписани на 10 октомври 2009 г. от Турция и Армения, с които се предвижда установяването на дипломатически отношения между двете страни и се призовава към отваряне на общата им граница? Много арменци от диаспората не вярват, че отварянето на границата ще донесе истинска промяна: според тях това е просто една прагматична мярка. Но те нямат нашия опит. Надявам се, че това е едно начало, а не край. Остава обаче въпросът за Нагорни Карабах: Анкара иска Ереван да изтегли войските си от тази област, както и от други завладени азербайджански зони (1).

Тази външна динамика беше съществувала от вътрешни промени. Извършеното на 19 януари 2007 г. убийство на арменския журналист Хрант Динк, обвинен подобно на писателя Орхан Памук, както и на много други, че е обидил турската идентичност по смисъла на известния член 301 от Наказателния кодекс, предизвика широк дебат. Близо сто хиляди души присъстваха на погребението и поискаха този член да бъде отменен. Той беше променен на 30 април 2008 г. Въпреки че не можем да говорим за геноцид или да кажем, че един милион и половина души са били убити, заяви Есаян, свободата да се водят дискусии се увеличава и се чувстваме по-добре.

По въпроса за Кипър в Турция се създава впечатлението, че правителството направи каквото можа, но решението на проблема му се изпълзва. След години на блокада и вътрешни противоречия, правителството на ПСР подкрепи мирния план на Организацията на обединените нации (ОН). На 24 април 2004 г. кипърските турци гласуваха с „да“ (64.9%) на референдума, по силата на който двете обособени държави – на кипърските турци и на кипърските гърци – щяха да се обединят във федерация и да бъдат приети в Европейския съюз като Обединена република Кипър. Кипърските гърци казаха „не“ (със 75.83%), а седмица по-късно Кипър, но без турската си част, се присъедини към Съюза.

Анкара извлича полза в много отношения от желанието си да разрешава проблемите чрез сътрудничество: развитие на отношенията ѝ с арабските държави и Иран, икономически облаги, както и стабилност в тази част на света. В дългосрочен план за Турция това е стратегия „всеки печели“.

На практика Иран е единствената тема във външната политика, която разделя турците. Според Явуз Байдар, политически кореспондент на Тудейс Заман, близък до правителството всекидневник, излизящ на английски език, няма място за притеснения относно случващото се между Ердоган и президента Махмуд Ахмадинеджад: *И двамата произлизат от народа и се държат като обикновени хора, въпреки че се отнасят*

с известно недоверие един към друг. Но според други мнения опитите на Турция да посредничи по ядрения въпрос в Иран в най-добрия случай са наивни, а в най-лошия – опасни. Тези разногласия отразяват трудностите да се промуят амбициите на Техеран, както и страхът от възникването на взривоопасна ситуация пред вратите на Турция.

Сред арабските страни Сирия е тази, която в най-голяма степен разпалва въображението на турците. В университетските градчета преподавателите разказват за пътуванията си до Дамаск. Ако се вземат предвид отдавнините и лоши отношения между двете страни – с подкрепата на Сирия за кюрдската работническа партия (ПКК) през 80-те години на ХХ в., с претенциите

(2) Вж. Видеозаписи на полемика в YouTube.com.

(3) Посланикът трябва да се чака в коридора, след което пред журналистите Аялон отказа да се ръкува с него и го сложи да седне на по-ниско от неговото кресло. В кабинета му се виждаше само израелско знаме. Заместник-министърът обвини Турция, че по частен телевизионен канал е бил разпространен филм, оценен като антисемитски, и осъди новите критики на министър-председателя Ердоган по отношение на израелското нападение в ивицата Газа.

Държана настрана от Никола Саркози и Ангела Меркел, Турция възложи надеждите си за разрешаване на проблема на новоизбрания гръцки министър-председател и ръководител на ПАСОК (Общогръцко социалистическо движение) Георгиос Папандреу. Трудностите обаче си остават, като разрешаването им допълнително се усложнява от непримиримостта на някои турски военни. Явуз Байдар, журналист в Тудейс Заман, определя победата на Папандреу на изборите от 4 октомври 2009 г. като положителна промяна: сега имаме две прагматични партии, ръководени от двама силни мъже, които разполагат със стабилно мнозинство и са склонни да търсят решение. Турция и Гърция заедно с Обединеното кралство – силите гаранти на Кипър – сега трябва да работят заедно в тази насока. За целта обаче е необходимо като за начало ЕС да се ангажира по отношение на преговорите, които започнаха през януари т.г.

И накрая, налице е отваряне към Ирак и северната му провинция, тоест към Кюристан. Това укрепва сигурността и има социални и икономически последици в регион, който доскоро беше източник на нестабилност за Турция и тилова база за кюрдската работническа партия (ПКК). Но значимостта му се изразява преди всичко във влиянието, което оказва на страната във вътрешнополитически план. Правителството осъзна, че трябва да намали напрежението, за да сложи край на насилието в югоизточната част на Турция, населена предимно с кюрди, и за да ограничи ролята на армията.

У.К.

(1) Нагорни Карабах, район с преобладаващо арменско население, беше автономна провинция на съветската република Азербайджан. След разпадането на СССР ръководителите му поискаха да се присъединят към Армения, което доведе до тежки сблъсъци между двете страни, от които победител излезе Ереван. Вж. Jean Gueyras, „Impossible troc entre Arménie et Azerbaïjan“, Le Monde diplomatique, mars 2001.

на Турция

дръзките решения на Анкара

на Дамаск към Хатай (бившият санджак Александрия) (4) и с въпроса за поделянето на водата – настоящото развитие донякъде се дължи на чудо.

Естествено напасване към реалностите след края на Студената война

КОЛКОТО до Багдад, благодарение на ползите от икономическите и социалните отношения, както и на усилията на Турция да накара сунитските групи да седнат на масата на преговорите, днес се наблюдава относително спокойствие на турско-иракската граница – и беше забравено турското нападение срещу бунтовниците от ПКК в Северен Ирак от 2007 г. И в Африка отношенията на страната се развиват добре, на първо място с Либия и Судан. Наскоро обаче министър-председателят направи „граф“ по отношение на Судан: на 9 ноември 2009 г. той заяви, че израелските военни престъпления са по-лоши от онези, за които Международният наказателен съд обвини президента Омар ал Башир (5). Инакрая, „невойнственото“ присъствие на 1750 турски войници в Афганистан допринася за добрия имидж на Анкара в региона.

Турция обаче не е обрнала поглед единствено към мюсюлманския свят: тя има планове и по отношение на Русия, Сърбия, Грузия и дори Армения. На 10 октомври 2009 г. бяха подписани два протокола с Армения, с които се установяват дипломатически отношения и се отварят граници. По трънливия въпрос за Кипър най-сетне се появи надежда, че с новия гръцки министър-председател Георгиос Папандреу ще може да се постигне известен напредък.

Но дали наистина новата дипломатическа линия на Турция и амбициите ѝ както на Изток,

така и на Юг, отразяват, както подсказва тук-там западната преса, възраждането на „османската мисия“ (6)? Това понятие не присъства нито в речника, нито в разсъжденията на турските ръководители и на турския народ. Според Темел Исикит, бивш дипломат, който през 80-те години на XX в. беше първият генерален директор на министерството по европейските въпроси в турското правителство, обвиненията в „неосманализъм“ целят да се внуши, че Турция се исламизира и вече не иска да се присъедини към Европа. Според него те са необосновани и идват от столици, които отхвърлят интегрирането на Турция в Европейския съюз, както и от произраелски настроената американска преса.

В миналото Исикит симпатизираше на Републиканската народна партия (РНП), светско опозиционно движение в левия център, което произлиза от единствената партия, основана от бащата на независимостта – Мустафа Кемал, наричан още Ататюрк. Като много други, и той вече не вярва в линията на организацията си и в нейния ръководител Дениз Байкал. След като цял живот защищавах всичко, което беше табу – Армения, Кипър, кюрдите, преосмислил позицията си и решил да изразя

мнението си. Той си има собствена хроника в *Тараф*, независимия всекидневник на Истанбул (7).

Но дали новото поведение на Турция на международната сцена е израз на промяна в стратегическата ѝ ориентация? Турция винаги е заемала централно геополитическо място, смята Исикит. Но заради недостатъци и борбата си за независимост непосредствено след Първата световна война, после след Студената война, страната ни постоянно беше настрем. Нещата се промениха, когато страната започна да се демократизира благодарение на критериите от Копенхаген (8), приети преди ПСР да дойде на власт, а после и със съгласието на армията да престане да се намесва в политическата сцена. От тази демократизация се роди новият дух на сътрудничество и преговори.

Авторът на уводни статии за светския всекидневник *Милиет* и известен телевизионен коментатор Кадри Гюресел заявява, че *сегашната ориентация на турската външна политика била възприета от всяко турско правителство*. И допълва: *Предимствата ни във външната политика значително се увеличиха с икономическия бум през 2002–2003 г., със започването на преговорите за членство в Европейския съюз и с разрешаването на един от важните проблеми на сигурността със залявянето на [Абдула] Йоджалан* (9). Ставаме свидетели на процес на естествено напасване на Турция към реалностите след края на Студената война и към глобализацията, които породиха нова динамика. Една светска партия обаче нямаше да може да извлече толкова голяма полза от положението: ПСР лесно намира общ език в Близкия изток и най-вече със сунитите. Но макар че много от министрите и съветниците говорят арабски, според него не съществува нито източна ос, нито промяна в съюзите.

Едновременно западна, демократична, модерна и мюсюлманска

СПОРЕНД него икономическото положение на Турция обяснява много неща: Страната е осъдена за разтежъст и да зависи от износа, тъй като не разполага със структура за вътрешно спестяване. Ето защо трябва да бъдат намерени нови пазари, на първо място в Близкия изток. Като цяло тази стратегия проработи: членовете на правителството правилно управляват икономиката и имат търговски нюх, въпреки че са склонни да монополизират печалбите в полза на обкръжението си. Така помагат членската маса на ПСР в Анадола да сформира нова средна класа, което е гаранция за стабилна демокрация.

Сали Йозел, преподавател по международни отношения в университета „Билги“ в Истанбул, е на мнение, че на Запад мнозина не могат да приемат факта, че Турция сама определя приоритетите си. ПСР, която поддържа много добри отношения със САЩ, се стреми към стабилно развитие, създаване на зона на просперитет и сигурност и търси мир, за разлика от Израел и Иран. Йозел

също подчертава приемствеността в турската външна политика и отбелязва: *ПСР концептуализира всичко това по-добре от другите.*

Въпростът за „западния“ характер на Турция засяга не толкова стратегическата ѝ ориентация, колкото желанието да се разбере дали ще се превърне в истинска западна държава, обяснява той. Ако Европейският съюз сам излезе от играта, тъй като не разбира добре ходовете на Турция (които между другото са в полза на Запада), отношенията ни с чужбина в по-голямата си част ще се осъществяват през САЩ. Ако се стигне дотам, дали Вашингтон ще настоява Турция да се превърне в истинска западна и демократична държава? Ако САЩ подтикнат ЕС да придвижи преговорите за приемането на Турция, това ще бъде доказателство, че сме достигнали този етап.

Анкара се надява, че Обама ще се справи по-добре от Джордж У. Буш. Разбираето му за нещата е различно, обяснява главният редактор на *Тараф* и специалист по въпросите на САЩ Ясмин Джонгар. Той има предимства: произходът му, мултикултурното му образование и познаването на мюсюлманския свят. Турците не забравят, че второто му име е Хюсейн. Речта му в Кайро през юни 2009 г. за диалога с ислама и зачитането на човешките права съответства на загрижеността на Анкара. Но неспособността му да убеди Израел да преустанови напълно колонизацията на Палестина и решението му да изпрати още войски в Афганистан предизвикаха разочарование. Белият дом ще трябва да изпрати силни сигнали по палестинския въпрос, ако иска да разсеи недоверието в турското обществено мнение.

Огорченето спрямо Европа е реално и се усеща във всички изказвания относно външната политика. Упреките към правителството, обвинено, че не се стреми достатъчно ентузиазирано към членство в Съюза, нямат никаква тежест, откакто Никола Саркози и Ангела Меркел казаха „не“. Идеята, че чрез засиленото си влияние, най-вече в Близкия изток, Турция ще се окаже по-полезна за ЕС,

търза стратегически изследвания на Близкия изток? Той се обявява за „ататуркист“ (последовател на Ататюрк), но не и кемалист – което включва защита на турската нация на етническа основа. Сигурно има какво да каже? Разбира се, той защитава старите доктрини: *Северен Кипър трябва да бъде признат за независима държава; кюрдите не са проблем; Армения трябва да престане с твърденията за проведен на територията ѝ геноцид...* Но и той е на мнение, че няма никаква промяна в ориентацията, нито в конфигурацията на съюзите: правителството просто се стреми да поддържа добри отношения със съседните страни, което се случва за първи път благодарение на развитието на Сирия, Ирак и Иран. Той не критикува политиката на правителството по отношение на Европейския съюз, освен когато прави отстъпки. Ще бъда щастлив, ако Турция не влезе в ЕС, тъй като това ще означава да се разделим с част от суверенитета си, доуточнява той, и тъй като Турция не е нито Холандия, нито Италия, това ще застраши сигурността ни. Въпреки че защищава традиционната роля на армията в политиката, Кулоглу е съгласен, че влиянието ѝ намалява и че в нея е имало хора с прекалено големи амбиции, което пролича в случая „Ергенекон“.

Много от турците се опасяват, че правителството на ПСР щоноглира с прекалено много топки и накрая може да изпусне част от тях. Някои не одобряват идеята за „нулеви проблеми със съседите и никакво налагане на сила“, т. е. за разрешаване на конфликтите по пътя на убеждението и с предоставяне на икономически предимства. Ами ако морковът не работи без тоягата? А ако Турция се окаже застрашена, заради това че е надденила потенциала си на мека сила?

Мелиха Алтънашък отговаря на тези страхове така: За момента въпросът се поставя прибързано. А и не се взима под внимание най-важното: начинът, по който се води външната политика, е също толкова важен, както и крайните резултати. Всички съседи на Турция я смятат за периферна сила; днес обаче не може да се говори за бъдещето на много региони в света, без тя да бъде спомената.

Огорчение по отношение на Европа, отваряне към Източа и Юга

БИВШИЯт министър на правосъдието от РНП Айше Челик има всички основания да се противопостави на правителството на ПСР, най-вече защото ръководи Асоциация за съвременно развитие („Чаадаш Яшам Дерни“), която предлага светско обучение на момичета и понастоящем е подложена на *натиск от страна на властта, като четиринайтсет от служителите ѝ бяха задържани, без да знаят в какво точно са обвинени*. Определяйки себе си като кемалистка, но с отворен ум, тя признава, че след като членството в Европейския съюз мина на втори план, правителството трябва да балансира в отварянето си към Източа и Юга. Но уточнява: *Съгласна съм, стига да не се отдалечаваме повече от Европа и да не се приближаваме към Иран*.

А какво мисли Армаган Кулоглу, пенсиониран генерал и един от основните членове на новия Цен-

(4) Пропинията, окупирана от Франция след края на Първата световна война, към която имат претенции и сирийските националисти, беше отстъпена на Турция през 1939 г.

(5) Вж. Today's Zaman, Istanbul, 10 ноември 2009.

(6) Вж. Delphine Strauss, „Turkey's Ottoman mission“ (Османската мисия на Турция), Financial Times, London, 23 ноември 2009.

(7) От януари 2010 г. *Тараф* публикува турско издание на *Монд дипломатик*.

(8) Определението през 1993 г. в Копенхаген критерии за членство в Европейския съюз са в три направления: политическо, икономическо, способност за приемане на задълженията, произтичащи от пълноправното членство.

(9) Ръководител на ПКК, арестуван през февруари 1999 г.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

Прочетете още:
„Турските мозъчни тръстове,
носители на промените“
на стр. 8

Турските мозъчни тръстове, носители на промените

През изтеклите осем години, откакто Партията на справедливостта и развитието (ПСР) гойде на власт, броят на мозъчните тръстове в Турция нарасна неимоверно. Появиха се най-различни фондации и институти, които станаха по-независими. Те имат превъзходни интернет сайтове на английски език, интелигентно написани публикации, също на английски език, и печатляващи офиси. И всички искат да покажат, че източниците им на финансиране са прозрачни. Превърнаха се в поредния елемент на „меката сила“ в Турция.

Уенди Кристианасен*

ОНЕОТДАВНА Турската фондация за икономически и социални изследвания (TESEV), основана в Истанбул през 1994 г. и известна с либералните си икономически възгледи, неодобряващи държавната намеса, беше единственият влиятелен институт. Днес обаче е само един от многото. Центърът за изследване на глобалните политически тенденции беше създаден през 2008 г. като изследователска единица под егидата на Университета по култура в Истанбул. Центърът за стратегически изследвания „Билгесам“ („съвет на мъдреци“) пък беше основан година по-рано.

Бившият заместник-министър на външните работи и посланик в Европейския съюз и Обединеното кралство Йоздем Санберк е един от основателите на „Билгесам“ (преди това беше директор на TESEV). Всички „мъдреци“ са пенсионирани държавни служители, университетски преподаватели или военни. „Билгесам“ не е толкова либерален като TESEV, обяснява Санберк, но не бих казал, че „мъдреци“ ни са кемалисти. Имат социално-демократична ориентация и са настроени благосклонно към ролята на държавата; те са светски хора, но не отхвърлят политиката на ПСР. Идеята е да се работи по чувствителни теми и да се дават предложения, които излагаме в доклади от по петдесетина страници. Финансират ни анадолски бизнесми (1).

Тази програма е адресирана към градската средна класа, която е двигател на промените в Турция. Бъдещето на светското общество принадлежи на тази класа и на гражданите, тъй като военните се връщат в казармите си. Това е истинска метаморфоза и „Билгесам“ и всички останали мозъчни тръстове са тук, за да насърчават и съпътстват тези промени. Но в състояние ли са да работят с това

„постилямистко“ правителство, както понякога го определят? ПСР е прагматична и интелигентна; консервативна е, но има волята за промени.

Най-голямо влияние обаче имат центровете за анализи в Анкара. Експертите им в областта на външната политика пътуват много, придружиха президента Абдулла Гюл в Йордания, както и министър-председателя Реджеп Тайип Ердоган във Вашингтон. Един от най-влиятелните тръстове, Фондацията за политически, икономически и социални изследвания (SETA), се възползва от случая, за да открие свой офис във Вашингтон.

Нейният основател и директор Ибрахим Калин се оказва и главен съветник по въпросите на външната политика на министър-председателя, пост, който дълги години заемаше приятеля му Ахмет Давутоглу до назначаването му през май 2009 г. за министър на външните работи. Калин уточнява, че центърът му не получава никакво финансиране от правителството. Подобно на наставника си и той е университетски преподавател: експерт в областта на исламската философия, защитил е докторат в университета „Джордж Вашингтон“ и е преподавал в Джорджаунския университет във Вашингтон. Дължас на страната си да си дойда и да заема този пост, но един ден ще се върна във Вашингтон и към университетския живот, споделя той на перфектен американски английски.

По-голяма от SETA, Международната организация за стратегически изследвания (USAk), която се помещава в красива сграда в центъра на Анкара, е основана през 2004 г. Нейният директор Седат Ладжинер обяснява: По време на военните преврати университетите не бяха в състояние да играят пълноценна роля си и да работят по чувствителните въпроси. Днес съществуват близо петдесет групи за анализи. USAk е една от най-влиятелните.

Смятаме се за либерали и патриоти. Правителството на ПСР защитава ценностите, които поддържаме, но ние сами избираме. Например правителството се съобрази с препоръките в нашия доклад за северната част на Ирак през 2007 г., като го посъветвахме да потърси подкрепата на САЩ и Европейския съюз при провеждането на трансграничните операции. Министър-председателят се срещна с Джордж У. Буш, който прие да признае, че Кюрдската работническа партия (ПКК) е общ враг. Според турците това единомислие можеше да бъде предпоставка за последващо разведряване на иракския фронт,

както и за воденето на политика на отваряне към кюрдите в Турция.

Професор Ихсан Бал от Полицейската академия, също член на USAk, изтъква новия интерес към „меката сила“: Преди бяхме свикнали да се гордеем с армията си. А днес сме горди с предприятията и бизнесмените си, които обикновено са във света. И туристите идват тук. Динамичната средна класа се превърна в двигател на икономиката. ПСР наследи всичко това.

Големите предприятия са представени от Сдружението на турските индустриалци и бизнесмени (TUSIAD), което също действа като мозъчен тръст, произвеждащ многобройни политически доклади. Анадолските бизнесмени, чието влияние се увеличи през 80-те и 90-те години на XX в., си имат собствена организация – Сдружението на независимите индустриалци и бизнесмени (MUSIAD). Към тези две структури трябва да се прибави и Конфедерацията на турските търговци и индустриалци (TUSKON), основана през 2005 г., която представлява групирани по региони предприятия в Анадола. Генералният секретар на TUSIAD Зафер Яван обяснява: TUSKON е активна в Африка. Благодарение на глобализация-

писателите, артистите, гражданско общество и групите за анализи: всички тези недържавни действащи лица стават все по-активни. Отдавна гражданско общество в Турция се е активизирало, сега е най-важно да се координират усилията му с тези на държавата. Това единомислие става все по-стабилно и допринася за турската „мека сила“, която включва географски и културни елементи: вижте само какъв успех има турският сериал „Перла“ (2) и броя на туристите в региона, които идват тук, за да опознаят културата ни – храната, музиката, занаятите и т.н., наследството на цял един регион, от Балканите до Баку. А Турция е в центъра и е единствената сила в региона, която използва тази „мека сила“.

Ибрахим Калин допълва: Бизнесмените, журналистите,

(1) „Билгесам“ е и дружество, което участва в търговете за възлагане на поръчки на политическите партии и министерствата.

(2) Този турски сериал, преведен на сирийски арабски от MBC, се превърна в културно явление с милионите си зрители в арабския

свят (85 милиона гледаха последния епизод), където бе изключен под заглавие „Нур“. Той предизвика огромен интерес към турските сериали. Вж. Жудиан Клек, „Турският сериал, който се раззор в семействата“, Monde diplomatique, декември 2008.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко Кънев

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Данкова

За контакт с българската редакция:
София – 1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А

Вестник „Дума“

(Монд дипломатик – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

□ Позиция

Мърморим, а се спотайваме

Граждани ли сме или престъпници - това е въпросът

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ,
Bulgarian Press Pool -
Budapest

Оня ден прочетох, че държавата била съучастник в престъплението, а не жертва на алчни бизнесмени и корумпиранi чиновници. Ставаше въпрос за "заменките". Според Брюксел те били държавна помощ, облагодетелстваща определени хора. Според главния прокурор обаче не били държавна помощ, а престъпление, извършено от шайка корумпиранi чиновници. Затова ЕК нямала основания да кори България, че превърнала заменките в държавна политика за насярчаване на специфична група инвеститори в голям, спа, ловен туризъм...?! Още по-малко - да я глобява с 1,5 млрд. лв.?!

Нека припомним, че от години природозащитниците протестираят срещу заменките на гори, но от страна на прокуратурата няма реакция. Едва когато Брюксел заплаши с тежки глоби, тя се задейства, но само словесно. Дали обаче съдебната власт има потенциала и волята да накаже шайката корумпиранi чиновници? Впрочем главният прокурор вече предупреди, че дори да има осъдителни присъди, не трябва да се очаква разваляне на сделките! С други думи, престъпление има, но наказание едва ли ще последва. Да не говорим за справедливост...

И така, съучастник ли е държавата?

Колцина са наясно с въпроса, че държавата - това сме ние, гражданите-данъкоплатци. Ние сме тези, които все още държим територията, международно призната като Република България (спомнете си как дядо Иоцо поздравява освободена България от своята "държава", т.e. от територията, която държи). Ние сме тези, които все още крепим нацията. Ония, които сочи главният прокурор, всъщност са чиновниците, обявили се за държавата! Те не само отдавна са абдикирали от

задълженията си, но са станали съучастници, а повечето от тях - извършители на престъпни деяния! Освен това са и клетво-престъпници, защото отдавна са престъпили клетватата по чл. 76(2): "Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на народа."

Трябва да си признаем обаче, че виновните сме ние, граждани-данъкоплатци. Защото търпим като неразумни и юроди престъплението на тези самозванци-чинов-

конституционни права. Тези права, за разлика от задълженията, са неотменими (чл. 57). Държавното управление следователно трябва да осъществява гарантирани от Конституцията права за сметка на задълженията, за сметка на данъците и таксите, които плащаме. Как е обаче в действителност?

Практически правата ни отдавна са съспендирани. Представете си, че имате тежко заболяване и в болницата ви откажат лечение, докато не ви изръсят допълнително (извън платените вече осигуровки и данъци) с още пет или десет хиля-

дни информация, на социално подпомагане, на майчинство, на труд, на образование, на защита, правото на здравословна и благоприятна околнна среда и т.н. А глава II на Конституцията е интегрална. Когато е отпаднало действие на едната част, т.e. на правата, автоматично отпада и действието на другата част - на задълженията. Защото няма права без задължения. Както и няма задължения без права!

С други думи, чиновниците са съспендирали обществения договор, ежедневно и ежечасно престъпват Конституцията, върховенството на за-

Снимка БГНЕС

ници - и в законодателната, и в изпълнителната, и в съдебната власт - и защото продължаваме да ги хрантуим с плащанията от нас данъци и такси. "Граждани са длъжни да плащат данъци и такси съобразно своите доходи и имущество. Данъчни облекчения и утежнения могат да се установяват само със закон", гласи конституционният императив на чл. 60! Нека припомним обаче, че чл. 60 е част от интегралната глава II - "Основни права и задължения на гражданите". Данъците и таксите всъщност плащаме на себе си. Благодарение на тях се осъществяват гарантирани от

ди лева, макар чл. 52 да е разписал, че имате право на безплатно медицинско обслужване, че здравеопазването е право, а правата в правовите държави на ЕС не може да се осъществяват срещу заплащане...

Така е и с останалите права, разписани в глава II, като правото на живот, на човечно отношение, на неприкосновеност, правото на жалби и законодателни предложения до всички държавни органи (вкл. до Народното събрание и до Конституционния съд), правото на свободно придвижване без заплащане (вкл. с автомобил), на получаване на правдива и честна

кона (факт, който всеки ден ни напомнят от Брюксел). А ние продължаваме да търпим престъпването на Конституцията и да хрантуим престъпните чиновници. Мърморим по кръчки и кафенета, а се спотайваме като страховици, когато трябва да се включим масово в защита на върховния ни закон; превърнали сме се в съучастници по смисъла на чл. 20 от НК! Не знаем ли, че в правовите държави престъпването на Конституцията е въздушено в престъпление срещу държавността?

Искаме ли от

престъпни съучастници да станем отново граждани? Това е въпросът!

кучешки паспорт, да са ваксинирани, да имат платен годишен данък (нещо като винетка), да са нахранени, да имат верижка, намордник и най-вече - приджужител. И това да не се извършива в часовете между 9 и 18.

НЗОК обаче съвсем не поема медикаментите - хапчета, калций, ваксини, хранителни добавки, гранули и пр. И когато се стъпни и дойдат часовете на побойници, дребни мошеници, наркоманчета и пр., собствениците на домашни любимци могат да ползват градски екологични паркови пространства.

Преди девет. И след осемнадесет часа. Така те ще освободят от присъствието си, както и ще ограничат контактиите им за подражание на лошото възпитание от бездомните кучета и помири, които, необезпокоявани, ще владеят градинките, междублоковите пространства, детските площадки, подлезите и парковете.

Пресните шедьовър на общинската администрация в София е поредната грижа за хилядите животинки в града. Браво, ГЕРБ! Браво, Фандъкова! Все пак, друго е педагог да е начело на кметството!

Брюкселски безсъници

Първанов трябва да Вади кестеничите за ПРО

Георги ГОТЕВ

Гордият президент Георги Първанов ще посети втората българска столица Брюксел в понеделник и вторник. Отдавна не беше идвал, което всъщност е добре, защото се установява нещо като традиция да се появява, когато стане напечено в големите световни дела.

Спомням си, Първанов беше в Брюксел, когато САЩ правеха опит да разделят ЕС, като накарат поне малка група страни, тогава кандидатки за членство, да подпишат двустранно споразумение, което освобождава гражданините на САЩ от отговорност пред Международния наказателен съд (МНС).

Тогава, през 2003 г., самият Първанов не знаеше какво е заложено. На пресконференцията след срещата, в тогавашното си качество на журналист от в. "Сега", поставил въпроса дали темата за МНС е била обсъдена. Роман Проди, тогавашният председател на комисията, буквально скочи от радост, че получава възможност да каже колко е важно ЕС да е единен и как той е подчертал това пред българския държавен глава. Тогава Европейската комисия беше приела единна позиция по МНС и ако се бяхме подхълзнали, както впрочем ни пързалише Соломон Паси, щяхме да изпаднем от петото разширение на ЕС.

След това Първанов дойде при мен в задната част на самолета и ми каза, че много добре ми работи разузнаването. Истината е, че се бях видял два дни преди това с посланика на ЕС в България Димитрис Куркулас и той ми беше загатнал, че визитата е много деликатна заради МНС. По правило никой никога не ти казва нещата ясно, трябва да си допълваш информацията сам.

Сега ЕС не е приемал обща позиция във връзка с противоракетния щит на САЩ. Америка също не прилича на тази на Джордж Буш. Но ЕвроСъюзът има нов Лисабонски договор, който предвижда по-добре координирана външна политика и политика на сигурност. Румънският президент Трайан Бълеску явно не е забелязал тези подробности, защото вече обеща на Вашингтон основната част от противоракетния щит, който Обама премести от Чехия и Полша, да бъде дислоцирана в Румъния.

Преди дни посланикът на САЩ у нас издаде, че Вашингтон гледа и на България като на място за разполагане на част от системата. Премиерът Бойко Борисов доста хитро сам не каза нищо, а прехъръли картофа на българския парламент и на Европейската комисия.

От това Народно събрание аз лично не очаквам нищо смислено, но ЕвроСъюзът с неговите нови институции би могъл да си влезе в ролята и да заеме позиция по един толкова важен въпрос. Именно в тази перспектива посещението на Първанов ми се струва особено интересно. За разлика от други официални български представители той би могъл да поиска становището на ЕвроСъюза. Другите биха мълчали, защото отговорът може и да не се характеризира. Нищо, че Борисов каза, че ще питаме.

В момента нещата с плана на САЩ за противоракетен щит стоят на нездрава основа. Възможно е планът да е добър - не го изключвам, - но на Вашингтон може да се напише двойка за комуникацията. Първото, което трябва да направят, беше да се договорят с Москва, а не да създават напрежение, напомняйки епизоди от студената война. Според мен сега е необходимо никой да не прави прибързани ходове, докато Русия и САЩ се разберат. Няма да се учудя, ако сигналът от Брюксел прозвучи в този смисъл.

Но ако съм на мястото на Барозу, бих попитал Първанов в замяна защо страните, които се готвят да имат участие в проекта на "Газпром" и на италианската компания ЕНИ - "Южен поток", не информират Брюксел за ангажиментите, които поемат по него. Когато ни спрат кранчето, тичаме при Барозу да плачаме за помощ, но когато се договаряме с руснациите, настояваме да е на тъмно. Къде дават така?

България има уникален шанс да покаже на света, че ЕС вече провежда единна политика на сигурност. И че е на път да има единна политика за енергийна сигурност. Това е исторически шанс, който не е за изпускане. Смея да прогнозирам, че към визитата на Първанов ще има доста голям интерес от западните медии.

Лозан ТАКЕВ

"Браво!" на ГЕРБ, "Браво!" на Фандъкова и на общинската администрация в столицата. Родиха нов шедъвър. Кучешки. По-скоро отново се до домашните любимци, помиярите и най-вече - до стопаните на домашни любимци. А както добросъвестно обясни този представител от дирекция "Екология" в националния телевизионен ефир, вече кучетата може официално да се разхождат в градинките и парковете на София. Трябва само да имат документ за самоличност -

Нови общински шедъври

Искам думата

Читателят преди всичко

www.duma.bg

Съвестта е нашият съдник

Някои не правят разлика между вярност, преданост и... продадено доверие

Боби ИВАНОВ

Хората в община Брегово са потресени от факта, че общинските съветници не приеха проектобюджета на общината за 2010 г.

Това се случва за първи път през последните 20 години на демократични промени в България в община, която наричат "червената крепост" на западната ни граница. Община, в която за тези 20 години БСП печели всички видове избори - за Европейски парламент; президентски; парламентарни и местни - с 56-60%.

Не че в община Брегово няма опозиция - има я. Но нейните представители нямат она необходим авторитет и компетентност, а и обществено поведение, с които да спечелят доверието на избирателите.

Лидерството както на отделната личност, така и на група хора, обединени от общи идеи за постигане на конкретни цели, се доказва във време на криза. Лоялността - също. Кризата смъква маските и истината за човешкия характер блясва, за да освети и тъмните места. Това е времето и моментът, когато се открояват лидерството и лоялността и кога-

то се изобличава предателството.

Такъв е случаят в ОбС - Брегово, където групата съветници на БСП е от 7 души, а групата съветници на ГЕРБ и цялата опозиция е представена от 6 души.

За седемте съветници на БСП са гласували 2500 избиратели.

Тези съветници се събират преди всяко заседание, за да обсъждат материалите и да си изградят единна позиция по отделните проблеми. На последната среща преди първото за тази година заседание на ОбС (28.01.2010 г.) съветничката Лора Спирова не се явява. Обяснението е - здравословен проблем.

След проведени със съветничката срещи и разговори става ясно, че

проблемът не е здравословен, а морален и политически

"Аз не съм против общината, но ще гласувам по съвест" - това е отговорът на Спирова, и когато се явява на насроченото за 4.02.2010 г. заседание на ОбС, когато се пристъпва към разглеждане на проекто-

А жените на Брегово се сътрягат като всяка година за Баба Марта

бюджета, тя гласува "по съвест" - "въздържал се", с което се спира разглеждането и приемането на бюджет 2010 на община Брегово, защото опозиционите представители,

поради общественото си късогледство и политическа нетърпимост

спрямо БСП във всеки изгоден, по тяхна преценка, момент гласуват "против".

Съветничката Лора Спирова, за която са гласували хиляди избиратели, предаде и продаде доверието на тези жители на община Брегово. В един миг

се стопи нейната лоялност към партийните съмишленици. В името на какво ли?

Ценностната система е тази, която ни позволява да направим разлика между моралното и неморалното, между духовното и материалното, между лоялността и предателството.

Дори в престъпните банди лоялността е изискване на техния "кодекс на честта", колкото и да са обрнати моралните им ценности.

Предателството има различни лица

а в днешния ХХI век все по-често го срещаме в ежедневието, дори някои от нас вече не разграничават лоялността от продадената лоялност. Не правят разлика между вярност, преданост и предадено-то или продаденото доверие,

но когато има мотивиран екип, лоялността е тази, която го сплотява и му дава сили да премине през тежки периоди на криза.

Екипът на ръководството на ОбС на БСП и административното ръководство на община Брегово е точно такъв мотивиран екип, който премина през всякакви кризисни моменти на 20-годишния период на обществени промени в страната. Ще премине и сега, но съветничката Лора Спирова, директорка на ПГЗ "В.Левски", предаде не само своите съпартици, предаде не само доверието на хилядите, които ѝ повярваха и гласуваха за нея, предаде преди всичко себе си.

Как ли на 19 февруари, в деня на обесването на Васил Левски, който е патрон на училището, което тя ръководи, ще излезе пред възпитаниците си да говори за верността, предаността, жертвоготовността на Апостола на свободата в името на една идея - освобождението на един народ.

Къде ли ще бъде тогава съвестта на тази директорка и съветничка - ако я има съвестта?

* Авторът е от Брегово, Видинско

България има нужда от силно ляво

Партийните организации трябва да изберат нови ръководства - това ще е удар срещу застоя и рутината

Петър Ръсовски

О бръщам се чрез ДУМА към Сергей Станишев, окуражен от факта, че преди две години се отнесе с внимание към първото ми писмо до него. Окуражен съм и от уважителното му отношение към нас, по-възрастните. Ще бъда откровен - само допреди няколко дни и аз, като мнозина, се чудех на упоритостта му да не си подава оставката. Но сега вярвам, че има достатъчно причини да не го прави, докато сам себе си не убеди, че има на кого да предаде поста и да не се упреква след това.

Съчувствах на Сергей, че Руменовците, както обобщено ги наричат медиите, негови първи заместници доскоро, вече доказаха, че не е трябвало да са му заместници. Хората, на които не е безразлично какво става с лявата партия, отдавна са го разбрали и съчувстват на Сергей Станишев. Няма да коментирам тази тема повече - след поговорните им саморазобличения е излишно. Не е за завиждане Сергей и заради сложната обстановка в парламента. По отношение на Кадиев пък също ще бъда съвсем кратък - дълбоко съм убеден, че той трябва първо да покаже качествата си на ръководител от голям мащаб, в градската партийна организация например, на мястото на Овчаров. И нека продължа с Татяна Дончева - на мястото на Станишев аз не бих се разделил с нея. Защото Татяна е ярък парламентарист. Сега, без да го искам, си спомням за мълчанието на нашата ПГ при обсъждането на бюджета. Голям срам беше, никога не съм изпитал по-голямо разочарование от нашите хора в парламента. Боя се, че и Сергей Станишев си носи определена вина за този случай и дано да не се повтаря!

Може би трябва групата ни да изпълни заканата си - да бъдем сила, конструктивна, а не креслива и заядли-

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

За да спечелим младите, ни трябва истинска лява политика

ва - за щяло и нещяло - опозиция. И ще си позволя да помоля: не допускайте заяждане с Тотю Младенов, разбира се, че намерението му да направи минималната пенсия равна на прага на бедността е по-социална от нашата политика за най-ниските пенсии и трябва да го подкрепяме! Защото увеличенията при нашето управление доведоха до още по-голямо "отваряне на ножицата" между най-високите и най-ниските пенсии. Не се прие и предложението ми (кн. 3 и 4 на списание "Понеделник" отреди близо 3 години), което, съвдено в едно изречение, беше:

"Увеличението с 20% да започне от най-ниските пенсии и да завърши с 10% на най-високите".

Иначе - в интерес на Сергей Станишев

е в най-ближко бъдеще да се съсредоточи върху работата си в парламента - от трибуналата му ще продължи да отстоява партийната линия, а партийната работа, която по обем и важност е не по-малка, нека да поеме друг, и заедно, в tandem,

да върнат доверието към партията

Знаете ли кое е най-лошото, което стана през последната година? Нека ръководството ни се заинтересува на какво дердже са партийните организации, останали без клубове. Колко от тях са абонирани за партийни вестници и списания? А какво друго, ако не партийното печатно и художествено

слово ще противопоставим на тенденциозните нападки и наглите лъжи!

В България повечето хора са леви. Нека не се отказваме да се борим да спечелим хората, които последователно и методично, в цели социални групи, отблъснахме. Нашето поколение си отива, нека не отблъскваме и младите от себе си - от нас зависи дали те ще прегърнат социалния идеал или ще свързват членството си само с карiera! Добре е да се знае, че има и добронамерени критики, убедени, че страната ни има нужда от сила лява партия. Иначе упрекът, че прекалено одесняхме, не е пресилен. Но докато управляваме в коалиция, имахме някакво основание за оправдание, сега обаче нямаме. И няма друг път, освен вършане към автентичното ляво! Намирам не просто за неоснователни, но и за лицемерни проектирани опасения, че лявото крило в БСП цели разцепление. Подобни внушения са от хора, които целят да запазят статуквото, включително и с апаратни хватки при подготовката и провеждането на конгресите. А като най-неотложна задача при подготовката на нов конгрес виждам съживяването на партийните организации и провеждането на отчетно-изборни събрания, на които да се изберат нови ръководства и делегати. Това вече от години не е правено. Като много се наядвам, че ще е удар срещу застоя и някои рутинери няма да бъдат избра-

ни. А в БСП има много хора, подгответи за ръководители - и Михаил Миков, и Янаки Стоилов са всеотдайни, коректни, работливи и бойци - като самия Сергей Станишев. Убеден съм, че ще си помогат взаимно. А какво по-вярно решение може да има от това - лявата партия да следва лява политика! Резултатът ще е - истински промени, пък и всички, най-вече партията ни, ще спечелим.

Страницата подгответи Лилия ТОМОВА

Култура

очаквайте

Калуди Калудов ще пее италиански канцонети на „Сцена Академия“

„Минута е много“ и смислено, и интересно

Снимки архив на „МИНУТА Е МНОГО“

Емблематичният водещ
Петър Вучков

Доц. д-р Лилия АНДРЕЕВА

Тези дни получих покана със следния приятен текст: „Заповядайте на чаша вино по случай 30-годишнината на мъдрото ни състезание и празничното му издание“. Става дума за юбилей на популярното предаване на Българска телевизия „Минута е много“ - една щастлива идея, появила се на екрана на 22 февруари в далечната 1980 г. Достойност на българският вариант на телевизионния конкурс е, че той не копира чужди образци, а е едно от красивите и полезни творчески открития, натоварено с познавателно-културни послания.

Докато чертаеше своя облик през годините, „Минута е много“ се обогатяваше както тематично, така и с атрактивни хрумвания. Заслугата е преди всичко на авторката - доц. Лилия Райчева, която в биографията си има обич към знанието, формирано от родителите й - учители,

30-годишнината на популярното и обичано състезание по БНТ ще бъде отпразнувана и с нова книга

обучение във Факултета по журналистика при Софийския университет, специализация във водещи световни университети. Като прибавим и преподавателската й работа със студенти по журналистика, познанието на интересите и потребностите на днешното младо поколение, обясним е резултатът. Въпросите в „Минута е много“ се движат в богатство от теми: история на България и света, фолклор, география, биология, химия, физика, техника, българско и световно изкуство, знания за природата, спорт...

Зад това разнообразие от теми и методи на реализация през последните 30 години са усилията на популярните водещи, на режисьори, оператори, монтажисти, консултанти, технически персонал - екип от кадри, верни на обществената мисия на Българска телевизия.

Няколко поколения българи минаха през „изпитите“ в студиото и извън него. „Минута е много“ се превърна в движение за любознание и интелектуална реактивност. Участниците - състезатели и тези в публиката в студиото, формират портрети на хора, неповлияни от съблазните на платеното забавление, на късмета, постигнат без усилие на ум и воля. Това, с което блестят „звездите“ на „Минута е много“, е достойно за възхищение и подражание. А наградите - това е интересът на зрителите, подаръците - книги, дискове, произведения на изкуството, пътувания у нас и в чужбина.

30 години отстояване на собствен

Авторката на предаването
Лилия Райчева

профил в условията на нахлуване - в ред случаи - на меркантилното и безкусното. Вече „няма време“ - образите от екрана и в живота ни би трябвало да се отгласват от болестите на т. нар. преход. „Минута е много“ ще прибави още полезни и интересни подходи в развитието си. Честит да е юбилеят и на участници, и на зрители! Подарък за всички ни е и поредната книга „50 години БНТ, 30 години „Минута е много“, в която на 552 страници са подредени в стройна структура най-интересните въпроси, които знаменитото състезание задаваше на любознательните българи.

Памет за Апостола

Книгата „... И някога, и днес, и завинаги... - Памет за Апостола“ излезе от печат от издателство „ИВИС“ - Велико Търново. Художник на творбата на корицата „Апостола - движение във времето“ е Христо Стойчев. Съставители на сборника са проф. д.и.н. Иван

Стоянов и Дора Чаушева. Той се издава по идея на Националния музей „Васил Левски“ - Карлово. Адресиран е към най-широката публика, която дава възможност на всеки читател да намери в него интересни и запомнящи се страници, те са свързани, както с непреходни-

те слова на Апостола, изречени преди близо век и половина, така и с многобройните публикации за него - от именитите му съвременници Каравелов, Ботев, Вазов до наши дни. Това са страници, подбрани трудно, споделят съставителите.

„София фильм фест“ получи акредитация от FIAPF

Водещото филмово събитие в България получи акредитация от FIAPF в категорията „специализиран състезателен фестивал“, научи ДУМА от Преслава Преславова. FIAPF (Международната федерация на асоциациите на филмовите продуценти) е единствената организация на филмови и телевизионни продуценти със световно значение, включваща 24 продуцентски компании от 21 страни на 5 континента. Организацията представлява икономическите, правните и регулативните интереси на филмовите и телевизионните производствени структури, които са общи за четирите континента. „София фильм фест“ е единственият български фестивал с акредитация от FIAPF, след приключилия през 80-те години Международен фестивал на Червенокръстките филми във Варна. Членството във FIAPF е още едно доказателство за развитието и международното признание на българското кино през последното десетилетие и сериозните постижения на фестивалния екип. Това е заслужен подарък в Годината на българското кино и по случай 10-годишния юбилей на „София фильм фест“ като международен кинофестивал, отбележава директорът на СФФ Стефан Китанов-Кита.

Американската комедийна актриса Дита фон Тийз участва в спектакъла при откриването на традиционния фестивал на популярната песен в Аристон театър в Сан Ремо, който продължава до 20 февруари

www.duma.bg

кратки

**Годишните сезоni
в изложба**

Изложба с фотографии, посветени на природата, ще бъде открита днес от 18.30 ч. в галерия „Мисията“ (ул. „Алфред Нобел“ 2). Поводът е националният празник на Естония. Събитието ще бъде открыто от зам.-министъра на Външните работи Марин Райков и посланика на Естония Райн Ойдекиви. Сдружението „Bus to the Nature“ е намерило оригинални начин да направи съпричастни граждани към проблемите на опазването на околната среда. Изложбата съдържа 35 фотографии от конкурса, проведен през 2008 г. Снимките са разделени в четири групи, според годишните сезони.

**Първи лауреати
на „Spirit and Spirit“**

Ясен Атанасов - за романа „Свят за изливане“, и Стефан Иванов - за стихосбирката „Спъсъци“, са първите носители на годишните награди на литературния клуб „Spirit and Spirit“. Отличията ще бъдат връчени днес от 19 ч. Купонът е в „Pop Art Cafe“ в кино „Одеон“. Традиционно сбирките са всеки четвъртък в „Pop Art Cafe“ в София и всеки вторник в клуб „Петното на Роршах“ в Пловдив.

**Джоко Росич с
награда в Унгария**

Джоко Росич е първият чуждестранен актьор с награда за цялостен принос към унгарското кино. Именитият артист получи отличието на 41-ия фестивал на унгарското кино, съобщи БТА. Това ми се случва за втори път. На 29-ия фестивал, в края на 90-те години, взех наградата за главна мъжка роля - за главата фильма, с които участвах на фестивала. Така беше прецедент - такава важна награда да бъде присъдена на чужд актьор, каза Росич, който е играл в над 110 продукции, от които около 30 са унгарски.

**„Ялта“ празнува със
Стефан и Мауро**

Култовият столичен клуб „Ялта“ празнува 19-и рожден ден утре - по този повод заг пулта ще застане френската лаундж легенда Стефан Помпуняк, създател на най-успешната лаундж композиция в историята „Hotel Costes“. Отбележването на рождения ден ще продължи в събота (20 февруари) с италианската супер звезда Мауро Пикото и неговата запазена парти марка „Meganite“, научи ДУМА от Яворка Петрова. Минувата година „Ялта“ бе включена в Top 100 на най-добрите клубове в света в престижната класация на „DJ Magazine“. Тази година всеки, който иска относиво български клуб да присъства в класацията и чуето любими партни място е „Ялта“, може да номинира клуба до 14 март на <http://www.top100clubs.com/>.

□ Музика

Умерено оптимистично

Пенка КАЛИНКОВА

Февруари се очертава като особено благодарен за операта в Пловдив месец. Звучи почти сензационно, като се знае, че от години продължава преустроите на Градския дом на културата, в който Пловдивската опера ползва под наем сцена, зала, гримьорни, репетиционни... Двете премиерни за новите условия представления на "Мадам Бътерфлей", състояли се на 12-и и 13-и, ще бъдат последвани от концертни изпълнения на още една Пучиниева творба - "Бохеми", след това иде ред на "Риголето" от Верди. В Концертната зала се състои премиерно на 15-и и детският балетен спектакъл "Ян Бибиян" по музика на Атанас Косев, хореография - Желка Табакова, изпълнители са пловдивски балетисти и деца от балетно студио "Буратино". На 22 февруари с Шопенов концерт с участието на soprano Анна Дитри и пианиста Роберт Марат ще бъде отбелязана 200-годишнината от рожденията на големия полски композитор.

Изборът на "Мадам Бътерфлей" не е случаен - минимални промени, а в случая и без промени в сценографията, интимно изживяване, действието е съсредоточено между няколко души. Точно в този от шедъровите на Пучини се разчита на емоционалната музика и на добри певци за партите на Чо-чо-сан, Пинкerton, Сузки, Шарплес. Такива в случая с втория спектакъл се оказаха дебютантката София Мерджанова, тенорът Ивайло Михайлов, ученик на Калуди Калудов, и опитните Валерия Мирчева и Михаил Пулиев. Някои от по-малките партии в "Мадам Бътерфлей", в "Бохеми" и "Риголето" се изпълняват от досегашни хористи и от младите оперни певци Пламен Кумпиков, Гео Чобанов, Орлин Невенкин, отличили се при прослушването от ноември 2009-а. Впечатлението е, че са успели в ограниченото пространство на подиума на Концертната зала да вместят декора по проект на Мария Трендафилова. Няма кутия с джобове, няма кулиси. Задкулисият хор между второ и трето действие е изведен напред от режисьорката Иванка Далийска, при това е използван ефект с маски на пеперуди, което кореспондира със заглавието на творбата. За оркестъра, който е на нивото на зрителите в партера, е маркирана "кошара".

Опитът, който сега се прави с това решение на "Мадам Бътерфлей", напомня предишни опити от 2008-а на маestro Георги Димитров с "Viva La Mama", "Рита" и "Любовен еликсир" от Доницети. Тогава също се породиха надежди, че и в тези силно затруднени условия може да се нагласи с компромиси някакъв оперен ритъм. Даже във "Viva la Mama" операта се шегуваше със съдбата си и това беше оценено по достойнство от публиката и медиите.

Ако се върнем назад, ще си припом-

или Алегро ма нон тропо за Пловдивската опера

Снимка АВТОРКАТА

ним, че първата половина на 2009 година беше доминирана от силни концертни програми, от присъствието и волята на изключителен диригент и музикант като Георги Димитров в качеството му и на ръководителя на ОФД - Пловдив, в последните няколко години. Втората половина на годината и началото на 2010-а се характеризират от желанието на новия директор на дружеството - световноизвестния тенор Калуди Калудов, да възроди оперното изкуство в Пловдив. Това е основният акцент в програмата му, а и самото присъствие на оперния ас в града на хълмовете го предполагаше.

Доста от благотворителните оперни концерти под наслов "Да помогнем заедно на ОФД - Пловдив" през есенно-зимните месеци заради по-голяма оперативност минаваха със съпровод на пиано. Истински великолепен беше финалният за годината Коледен концерт с участието на Мариана Цветкова, Елена Чавдарова и Калуди Калудов, в съпровод на оркестъра на ОФД под диригентството на Григор Паликаров. И също интригуващо начало на 2010-а с концерти на Васил Петров и оркестъра на ОФД пак под диригентството на Григор Паликаров. Диригентът Калуди Калудов не

крие, че иска да съблазни младата публика, да я научи къде се пее белканто.

Планира се за началото на април премиера на "Аида" от Джузепе Верди, след което спектакълът ще бъде игран в близо едномесечно турне в Белгия и Холандия.

Новите попълнения в солистичния състав са soprano Анна Дитри, ученичка и спътница на маestro Калудов, и Силвия Томова като съръководителка на балета заедно с Желка Табакова. От диригентското тяло отпаднаха Кирил Ламбов и Божидар Абрашев-младши. Оказа се, че те ще бъдат възстановени.

Така или иначе целта и амбицията са посочени, видими и зоват към съпричастие. Със събранието средства от благотворителните концерти ще могат да се направят чудеса, освен да се закръпят някои дупки. Не е малко, като се има предвид, че традицията да се ходи на опера бе почти заличена с дълговремен-

ния ремонт на Градския дом на култура в Пловдив. Важното е, че се привлича в залата публика, че се обединяват хора около една или друга кауза - подновяване на машините в шивалнята или кърпеж на покрива на залата, че се търси и изгражда съпричастие.

Чувства се, че има мисъл в това, което се прави, ако щете и с ежемесечния електронен бюлетин, и с различните любопитни уловки към публиката... Все крачки в правилна посока и тяхното постоянство ще даде резултат.

Така във всеки случай ще се издържи до края на този сезон, а може би и още един сезон. Очаква се в края на годината или в началото на 2011-а да приключи ремонтът в Градския дом на култура, но пък следва етапът на вътрешното обзажеждане, който е свързан с ново харчене на средства и с време... За операта в Пловдив се вижда надежда. Колкото до филхармонията - да, има концерти, понякога в една седмица работят по двама диригенти с оркестъра, но страсти, мощта, въдхновението и вкусът, с които бяха извършили големите програми под диригентството на Георги Димитров, засега просто няма как да се случат в Пловдив. Акцентът днес е съживяването на операта.

Норвежки композитор и китарист написа творба специално за фестивала в Кюстендил

Николая ИВАНОВА

Повече от 70 участници са се записали до момента за участие в международния конкурс за класическа китара "Акад. Марин Големинов", който се организира в Кюстендил, съобщи председателят на читалище "Братство" и организатор на събитието Иван Андонов. Фестивалът, както ДУМА писа, ще се проведе за 14-и пореден път от 7 до 10 април, а записванията за участие ще продължат до 30 март. Сътезателите ще бъдат разделени на осем групи в зависимост от възрастта си. Ще бъдат оценявани от професионално жури от известни имена от "китарния" живот в България и чужбина, преподаватели от висши и средни музикални учебни заведения и др. Тази година гости на фестивала ще бъдат,

както ДУМА писа, френският китарист Ерик Франсери, Ева Фампас от Гърция, Гесле Крогслет от Норвегия и много други. От 10 години китарният фестивал е част от културния календар на Министерството на културата и се провежда с помощта на община Кюстендил под патронажа на кмета Петър Паунов.

Конкурсът е включен и в програмата за подпомагане на даровити деца в България, като по време на фестивала шест деца ще получат едногодишни стипендии в размер на 130 лева. През миналата година участниците са били около 300, очаква се през тази техният брой да бъде доста по-голям, предвид вече заявленото участие от много градове на страната, както и от Сърбия и Македония. В програмата, която представят китаристите, трябва задължително да има една пиеца от български композитор. Изненадата, която са подготвили организаторите тази година, е световната премиера на концерта за китара и струнен квартет, написана специално за фестивала от известния норвежки композитор и китарист Гисле Крогслет, която ще бъде представена на 9 април.

Снимка "КАНТУС ФИРМУС"

Билетите за „Мат Бианко“ по-евтини до 8 март

Музикален подарък за меломаните подготвят "Кантус фирмус" и Джаз FM радио за 1 и 8 март, научи ДУМА от Йорданка Райкова. От 18 февруари до 8 март включително билетите за предстоящия концерт на "Мат Бианко" в София на 16 април ще се продават с отстъпка от 10 лева на ticketsbg.com и на касата на "Кантус фирмус" в зала "България". В първата година от съществуването си "Мат Бианко" са свързани с полската вокалистка Баша, а сега продължава самостоятелната си кариера. През 1985-а "Мат Бианко" печелят Европейската музикална награда за най-добър сингъл (за песента "Yeh Yeh"), а през 1988 г. хитът им "Wap Bam Boogie" е определен за най-добър клубен тракт. В началото на този век дуото издава албума "Rico" с музика, повлияна от кубинските ритми. Една част от записите са направени в студиото в Хавана, където са работили Вим Вендерс и Рай Кудър по проекта "Buena Vista Social Club". В България "Мат Бианко" ще представят новия си албум "Hifi Bossanova" с вокалистката Хейзъл Сим.

Орхан Мурад записа
сует с незрящия Крис

www.duma.bg

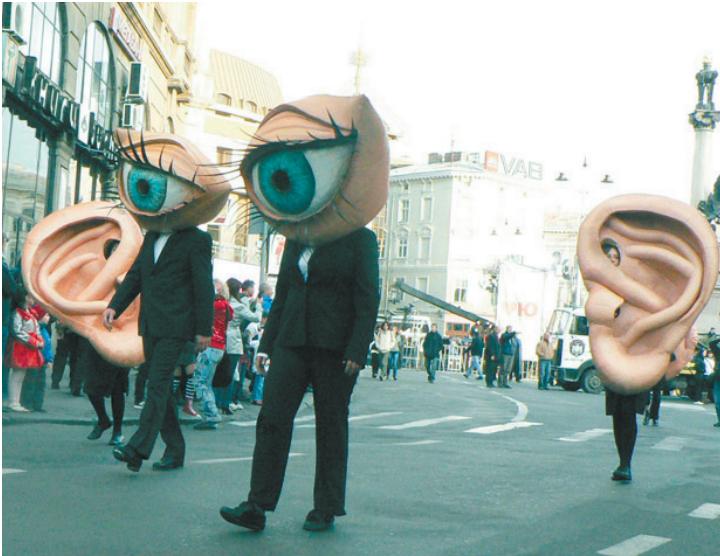
Фестивал на уличните театри правят у нас

Събитието е посветено на 150-годишнината от
рождението на световноизвестния руски писател А.П. Чехов

Альона НЕЙКОВА

Международен фестивал на уличните и площадните театри "Огнена феерия" е планиран да се проведе в България от 4 до 6 юни. Мястото на провоята, която ще състои за първи път у нас, не е уточнено окончателно, тъй като все още се водят преговори за представянето на мащабното събитие с ръководствата на общините в няколко града у нас, съобщи на специална пресконференция Мила Иванова - организаторка на фестиваля от българска страна. Идеята е "Огнена феерия" да стане традиционен, ежегоден, посветен на бележита фигура от театъра и да се превърне в зрелищно събитие, което да събира хората по улиците и площадите и да привлече туристи в страната ни, уточни още г-жа Иванова.

Форумът това лято ще е в чест на 150-годишнината от рождението на световноизве-

стния руски писател А.П. Чехов. По този повод украинският театър "Воскресение" (от Лвов) и неговият основател, ръководител и режисьор Ярослав Федоришин ще предста-

ват пред българска публика пиесата "Вишнева градина", специално адаптирана за уличните пространства.

За фестиваля "Огнена феерия" у нас са поканени ня-

колко известни чуждестранни формации - от Русия, Полша, Чехия и Унгария, изявяващи се на улични форуми в цял свят. Българското участие все още се обсъжда, като се търсят подходящи представления и се водят преговори с прочути наши режисьори. Отсега се знае, че у нас ще дойдат трупа "Маката" от Варшава, "Вагабонд" от Краков, "Волфрам" от Евпатория, "Театър на кокили" от Будапеща, "Нов фронт" от Прага и "Странстващите кукли на господин Пежо" от Санкт Петербург.

Инициаторите разчитат, че събитието ще привлече и много туристи - поне от съседните страни, освен че ще забавлява местните хора с карнавални шествия и хумористични спектакли по улици и площи почти през цялото денонощие. Програмата и концепцията са изпратени в Министерството на културата с надежда за подкрепа и патронаж на фестиваля.

"Оскар"-ите с дебют на iPhone

Американската киноакадемия обяви, че за първи път връчването на наградите "Оскар" ще бъде на разположение за iPhone и iPod, които ще могат в реално време да показват 82-рото издание по раздаването на статутките. Софтуерът ще осигурява достъп до списъка на кандидатите в 24 категории, както и кои от тях вземат награди. Потребителите ще имат възможност да гледат видеото на трейлърите на 10-те продукции, номинирани за най-добър филм. Всички ще могат да правят собствени прогнози, които да съхраняват в база данни и да споделят чрез социални мрежи като фейсбук и туттер. Услугата ще бъде достъпна само за преносими устройства Apple, iPhone и iPod през iTunes услуга. Церемонията по връчването на наградите "Оскар" ще състои на 7 март в Лос Анджелис в 17 ч. местно време.

Лейди Гага обра наградите „БРИТ“

Американската певица Лейди Гага събра най-много отличия при връчването на 30-ите британски музикални награди "БРИТ", предаде "Ройтерс". Поп иконата спечели и в трите международни категории, в които бе номинирана - за най-добра соло изпълнителка, дебют и албум ("The Fame").

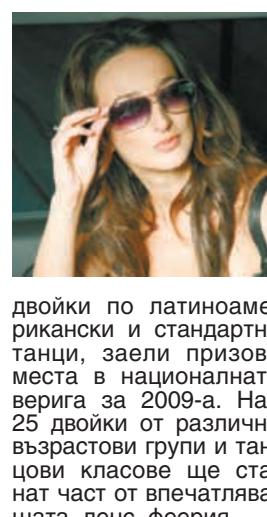
За най-добро британско изпълнение за последните 30 години бяха отличени "Спайс гърлс" ("Wannabe/Who Do You Think You Are"). А за най-добър британски албум за последните 30 години - групата "Оейзис" ("What's the Story Morning Glory"). Певецът Роби Уилямс получи награда за принос към музиката.

С невероятна прическа Лейди Гага, облечена в дантела, получи награди и в трите категории, в които бе номинирана

Деси Тенекеджиева и Влади Въргала в страстно пасо добле

Актрисите и обичани актьори Деси Тенекеджиева и Владислав Карамфилов - Въргала, ще се завъртят в страстно пасо добле утре вечер. Те ще сложат началото на ефектно шоу в "Rainbow Plaza", където ще бъдат водещи на страхотен танцов спектакъл. На блъскавото събитие на 19 февруари от 19.30 ч. Българската федерация по спортни танци за шести път ще връчи наградите "Купа България 2009". В спектакъла ще участват топзвездите на спортния дансинг за м.г. - най-добрите наши

двойки по латиноамерикански и стандартни танци, заели призови места в националната верига за 2009-а. Над 25 двойки от различни възрастови групи и танцови класове ще станат част от впечатляващата денс феерия.

Освен че ще бъде водеща, Деси Тенекеджиева ще изпее новата си песен "We Can Be" в подкрепа на "С лице към света", подпомагаща деца с вродени и придобити лица малформации.

Актрисата за пореден път застава зад благородната кауза на създателката на асоциацията Мария Бонева.

Конкурс за най-добър модел в 22 града на България

Предварителни регионални кастинги за "FH1 Models" се провеждат в 22 български града. Конкурсът за най-добър модел на агенцията ще се състои в лъскавото "Viva!" - казино на хотел "Шератон". Националната селекция е настроена за 20 февруари от 11 до 18 ч. на адрес: ул. "Хан Аспарух" 22, информираха ДУМА от "Профайл". Екип от специалисти в областта на модата - букари, фотографи, дизайнери и модни редактори, ще търсят нестандартно излъчване, здравословни пропорции и специфична визия. Момичетата, отговарящи на тези критерии, ще бъдат допуснати до финалния кръг, който ще се проведе на 6 март в зала "Сердика" на "Шератон".

Цветелина глези Бойко с испански деликатеси

Хари БОЕВ

Будителни репортери засякоха Цветелина Бориславова да купува два пъти седмично скъп испански хамон - сущено свинско месо, директен внос от Испания. Близката до сърцето на Бойко Борисов дама отива на коафър в приземието на столичния хотел "Шератон", но преди да се отдаче в ръцете на разкрасителите, влиза в съседния магазин и си прави поръчката, която се изпълнява, докато траят процедурите. После госпожа премиерша си тръгва не само с нова прическа,

но и с пакетче невероятна вкусотийка от "Дон Улпiano", рядко срещано мезе.

Любопитството ни отведе при управителя на магазина Валери Велинов, който ни потопи в магията на хамона. Рязането на сущеното месо се оказа майсторълк, подобен на самото производство. Парченцата трябва да бъдат толкова фино нарязани, че да се топят в устата с пълното усещане за вкус и аромати. Иберийският деликатес се произвежда от специална порода прасета, отглеждани свободно в дъбови гори и хранени само с жъльди. Обработените бутове се сушат при

специални условия в продължение на 36-40 месеца. Оттам до клиента остава само... нарязването. И дегустацията.

Първите два магазина на веригата "Дон Улпiano" извън Испания са във Варна и София. С това не само се задоволяват вкусовете на познавачите, но се разкриват и 12 нови работни места. Управлятелят Велинов допълва, че в магазина се предлагат различни видове вина, сирена, селекция морски деликатеси и пастети, кафета, подправки, зехтини.

Цветелина очевидно е наясно с какво да глези българския премиер...

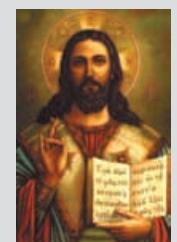
- ...Az съм българче...
- Стига си се оплаквал, бе!

ДИЛЯНА ГЕОРГИЕВА,
двукратна световна шампионка
по художествена гимнастика
ЙОРДАН ДАФОВ,
композитор и диригент
Чл.-кор. ЛОЗАН СПАСОВ,
физик
Проф. НАДЕЖДА ДРАГОВА,
литературоведка
МАГЪРДИЧ ХАЛВАДЖИЯН,
режисьор
Чл.-кор. ПЕТКО ПЕТКОВ,
инженер

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

18

Св. Лъв, папа Римски. Св. Агапит, еп.
Синадски (Вел. повеч. с канона на св.
Андрей Критски IV част)

Арестуваха хакера, заял с порно Москва

В руската столица бе задържан хакерът, който преди месец пусна по рекламиите видеобилбордове порнографски кадри. Случаят бе истински шок за водачите на автомобили в Москва и предизвика задържания по булевардите.

100 г страст и 9 стръка нежност е равно на Вечна любов

Специална рецепта на щастие дават на младоженците в Москва: "Смесете 100 г страст с 1 кг чиста любов и добавете няколко стръка нежност. Изчакайте, докато течността придобие розов цвят. Добавете чувство за отговорност и аромат от свежи цветя. Към полученото добавете удовлетвореността от живота. Разпределете на малки порции и се наслаждавайте на резултата".

28% от британките живеят без секс

Близо 28% от британките на възраст над 35 години твърдят, че никога не правят секс, показва ново изследване. Най-висок е процентът в Шотландия, където 38 на сто от жените признават, че живеят без интимни ласки. Дамите с редовен полов живот са 32%.

26 ДУМА

Шахмат

ЛИНАРЕС 2010

Днес е сблъсъкът на лидерите

Снимка БГНЕС
Веселин Топалов (вляво) прави ход с черните фигури срещу Борис Гелфанд (Израел) в партията им от IV кръг на супертурнира в Линарес, която завърши наравно на 40-ия ход. Реми завършиха и партиите Александър Гришчук - Франциско Валехо и Вугар Гашимов - Левон Аронян

Cлед вчеращния почивен ден на супертурнира в Линарес днес двамата временни лидери - Веселин Топалов и миналогодишният първенец Александър Гришчук, се срещат помежду си. Българинът има предимството на белите фигури, с които постигна единствената си победа досега. Другата точка в състезанието записа имено Гришчук, побеждавайки Гелфанд във втория кръг. Дори бегъл поглед върху турнирната таблица показва, че силите на участниците са доста изравнени - от изиграни досега 12 партии само 2 са резултатни. И това, като се има предвид, че в Линарес тази година за първи път се прилага т. нар. софийско правило, което забранява на съперниците да предла-

гат реми преди 30-ия ход. Още преди началото на 27-ото издание на "шахматния Уимбълдън" Топалов заяви, че иска да стане пръв, тъй като това е единственият супертурнир, който не е печелил. Ще припомним, че през 2005 г. той раздели първото място с Каспаров (когото надигра в едната от личните им срещи), но допълнителният показател - повече победи с черните фигури - го остави втори. Сега нашият гросмайстор, за когото това е първи официален турнир от октомври насам, е надъхан да срази петимата си съперници. Запитан от журналисти дали ще пази теоретичните си заготовки в тайна преди мача за световната титла с Ананд, българинът отвърна, че състезанието е прекалено силно и ако иска да го спре-

Топалов е надъхан да спечели супертурнира

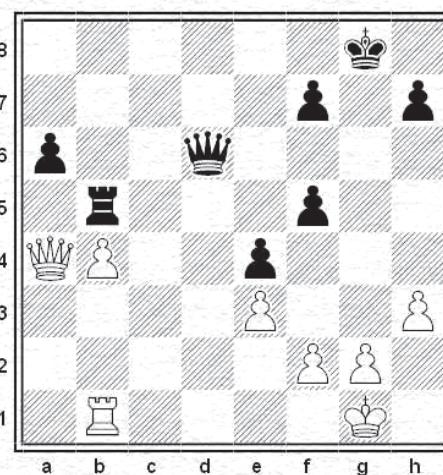
чели, не би могъл да засекрети до такава степен разработките си.

Класиране след 4-ия кръг: Топалов, Гришчук - 2,5; Аронян, Валехо - 2; Гашимов, Гелфанд - 1,5.

Двойките за днешния 5-и кръг: Топалов - Гришчук, Валехо - Гашимов, Аронян - Гелфанд.

В. ТОПАЛОВ - В. ГАШИМОВ

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Kf3 Kf6 4.e3 a6 5.Dc2 g6 6.Od3 Og7 7.0-0 0-0 8.Kbd2 Kbd7 9.cd5 cd5 10.b3 Kb8! 11.Oa3 Kc6 12.Tac1 Oe6 13.Db2 Te8 14.h3 Tc8 15.Tc2 Of5 16.Of5 gf5 17.Ke1 Ke4 18.Kd3 e5! 19.Ke4 de4 20.Ke5 Ke5 21.de5 Tc2 22.Dc2 Da5 23.Od6 Oe5 24.b4 Dd8 25.Oe5 Te5 26.Tc1 Td5 27.a4 b5 28.ab5 Tb5 29.Da4 Dd6

30.Da1! De5 31.Da6 Tb4 32.Dh6 Tb8 33.g3 De6 34.Df4 Tc8 35.Td1 Tc6 36.Td8+ Cg7 37.Cg2 h6 38.Db8! Df6 39.Td5 Te6 40.h4 h5? 41.Td8 Cg7 42.Tg8 f4 43.gf4 Dh4 44.Th8+ Cg6 45.Dg8+ Cf6 46.Dd8+ Te7 47.Th6+ Cf5 48.Da5+ и черните се предават.

www.duma.bg

крамки

МЕЖДУНАРОДНИЯТ МАЙСТОР ИВА ВИДЕНОВА СПЕЧЕЛИ със стопроцентов резултат турнира по ускорен шах в Банско. В хотел "Орфей" в известния ни планински курорт 22-годишната националка удържа победи във всичките 7 партии и финишира на точка пред гърка Димитриос Лагопулос. В надпреварата (с контрола на игра 15 минути на състезател и добавяне на 10 секунди след всеки ход) участваха много гърци, тъй като организатор бе солунският клуб Галакси спорт, който осигури и наградния фонд от 1000 евро.

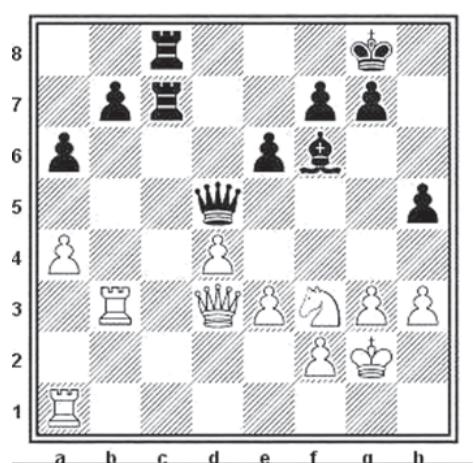

ДВА КРЪГА ПРЕДИ КРАЯ НА СИЛНИЯ "АЕРОФЛОТ ОУПЪН" В МОСКВА нашият представител Иван Чепаринов има 5 точки от 8 партии и изостава на точка от изненадващо Водещите виетнамски гросмайстори Лиен Ле и Нуок Нгуен. Българинът дели 6-20 място във временното класиране и последните две партии ще са от решаващо значение за класирането му.

Ето и една от интересните му победи от турнира.

Л. МАКШЕЙН - И. ЧЕПАРИНОВ

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Kf3 Kf6 4.Dc2 dc4 5.Dc4 Of5 6.g3 e6 7.Og2 Oe7 8.0-0 Kbd7 9.Kc3 0-0 10.Te1 Og6 11.h3 Ke4 12.Of4 Kc3 13.bc3 Oe4 14.Db3 Kb6 15.Tec1 c5 16.a4 Kd5 17.Od2 Kf6 18.Og5 Tc8 19.Of6 Of6 20.e3 Od5 21.Db5 Tc7 22.Kh2Og2 23.Cg2 Ad5+ 24.Kf3 Tfc8 25.Tcb1 h5 26.Dd3 cd4 27.cd4 a6 28.Tb3

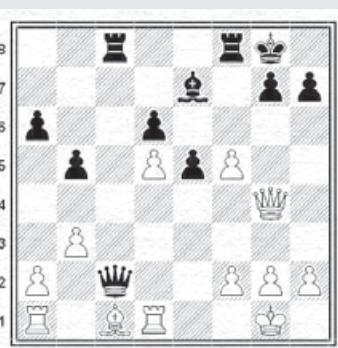
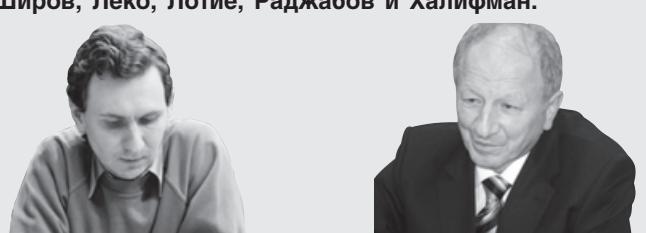
28...Tc1 29.Tc1 Tc1 30.Tb2 Dc6 31.Db3 Ta1 32.Tc2 Da4 33.Tc8+ Cg7 34.Dd3+ g6 35.Tc7 Cg7 36.e4 Td1 37.De3 Db5 38.g4 Df1+ 39.Cg3 Td3 40.Tc1 Te3 41.Tf1 Te4 42.Td1 hg4 43.hg4 g5 44.Tb1 Od4 45.Tb7 Oe5+ 46.Cg2 Of4 47.Td7 Cf6 48.Kg1 a5 49.Cf3 Tb4 50.Ke2 Oe5 51.Ta7 a4 52.Ta5 Oc7 53.Ta6 Ob6 54.Kg3 Ce5 55.Kh5 Tb3+ 56.Cg2 a3 57.Ta4 Od4 58.Kg3 Cd5 59.Ke2 Oc5 60.f4 Te3 61.Cf1 Tf3+ 62.Ce1 gf4 63.Cd2 e5 64.Kc3+ Tc3 65.Cc3 f3 66.Cd3 e4+ 67.Te4 f2 68.Tf4 a2 0-1

ТРЕТИЯТ ЕТАП ОТ ЖЕНСКАТА ГРАН ПРИ НАДПРЕВАРА НА ФИДЕ ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ в Налчик от 23 април до 7 май 2010 г. Преди броени дни президентът на Кабардино, Балкания - Арсен Каноков, утвърди състава на организационния комитет за подготовката и провеждането на състезанието. Женската Гран при се състои от 6 турнира, които се играят през 2009-2010 г. и в нея участват 18 от най-силните шахматистки в света. Според регламента крайната победителка ще играе мач за световната титла през 2011 г. със световната шампионка, изльчена през тази година.

М. УЛИБИН

ЧЕРНИТЕ СА НА ХОД И ПЕЧЕЛЯТ.

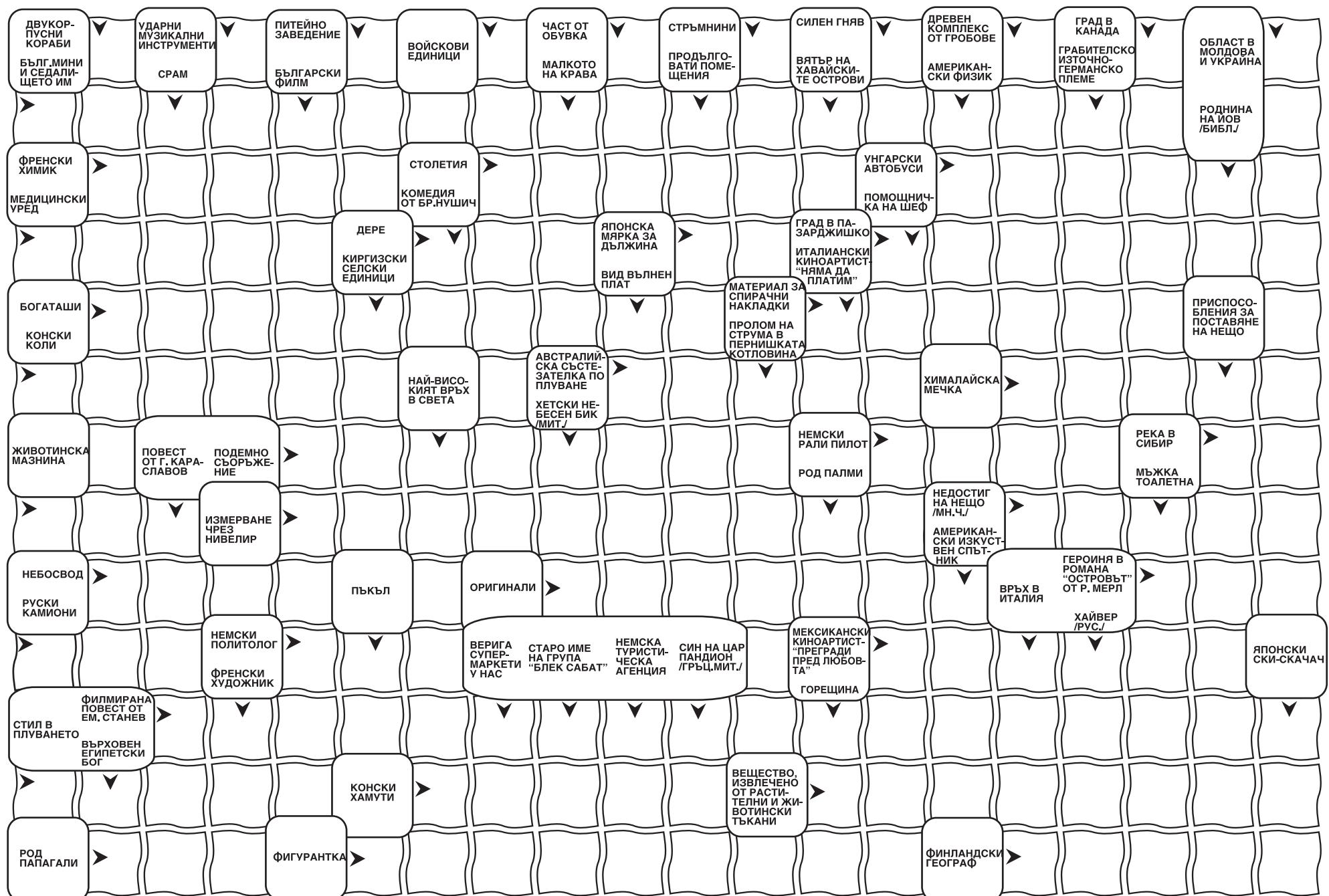

1...h5! 2.Lf3 e4 3.Lf5 Tf5 0-1.

Отговор:

Губи време

www.duma.bg

РЕЧНИК: Аарио, Адок, Араиса, Бесарабия, Дорион, Екстракт, Итя, Ниър, Ръол, Сбруи, Тенар.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

Думите се попълват последователно, като се разделят от тъмни квадратчета, които вие трябва да поставите. Цифрите в скоби показват техния брой:

A	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													

РЕЧНИК: Аа, Ам, Ив, Идс, Лартиг, Лон, Р.Н., Таг.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПЛОД - ПЕСЕН - ОАЗИС - КРИМИНАЛИСТКИ - МААНЕТА - ЕЖОВЕ - МО - ТИРИ - АМАДА - РОВ - УРОЦИ - ОПЕРА - ХОРА - ОРА - АРЕНИ - БАБА - ЯМИ - СТЕЛТ - КАМИЛА - ДРЕХИ - ТУКАН - СЛАВЯНИ - КАМЪК - ДА - РЕДЕ - ДОПИР - ВИК - ОПОРА - НАВЕС - НИВА - АМИ - РАНИТ - ЛАДА - ЕЛА - БОДИЛ - МОТИКА - ЛИБИЯ - ТИГАН - КОРИДОР - ХОТЕЛ - БА - ИМОТ - ПОТИР - НОР - САЛОН - САРАЧ - ГАРИ - ТЕН - ТИНОЛ - КИЛО - ВИЦ - ВИЛАС - БОРОВЕ - КИЛИМАНДЖАРЕЦ - ПАЛАТИ - АНЕСИ - АЦИ.

ОТВЕСНО: ЕЛКА - РОМУЛ - ПАЛТО - АТИНА - ОРАТОРИ - АРОМА - РИЛЕЦ - ЕДИНИЦА - ДВЕРИ - ЛИМОН - КА - МЕРИ - СРЯДА-БИДОН - ВИТ - ОПИТИ - АТЕНЕ - РОБОТ - ТИЛИ - ЕНА - ОРЕХИ - НАДИР - СИЛИ - ОСА - АПЕЛИ - ДАНИЯ - ПАНАМА - ЕЛЕМЕНТ - КОВИЛ - ХОРОСАН - КНИЖАРИ - ТАПЕТ - ТОТАЛ - НЕ - СОДА - КУМИС - МИТИЧ - БДС - КОТВА - БАКЪР - ЛОГЕР - КОЖИ - АКЕ - ХАМАК - НАТАЛ - ГИРА - ЕЗИ - РОБИН - ВИДИН - НА ЛОРА - МОРАЛ - ДИВАК - БОРОВЕЦ - ОСНОВА - АТАКА - АВАРИ - ЕЦИ.

ВОДОРАВНО:

- 1.Английски футболен отбор/1/
- 2.Поема от Омир-Зачитане, уважение/2/
- 3.Френски рали пилот - Град в Германия-Царица на красотата/2/
- 4.Приток на р.Дунав-Ходства-Град Във Франция/2/
- 5.Река в Германия-Виетнамски остров-Младост/2/
- 6.Шивашки термин-Бивш футболист от "Аякс" /Холандия/-4/
- 7.Вулкан в Индонезия-Планина в Австралия-Река във Франция/4/
- 8.Руски философ-Религиозно исламско право от норми-Гръцки бог на подземния свят/2/
- 9.Войнишки звания-Датски шахматист/1/
- 10.Планинска върба-Европейска икономическа общност/съкр.-/Къс, чрез който се пали огън от кремък/2/

ОТВЕСНО:

- А.Много богати хора/0/
- Б.Язовир край Тополовград-Силен плач/2/
- В.Немски филмов композитор-Въоръжена група от разбойници/2/
- Г.Бълг. драм. и киноактьор/"Адаптация"/-/2/
- Д.Единомислие/0/
- Е.Френска писателка - 1 и 1 при игра на табла/2/
- Ж.Герой в едноименен роман от Балзак/3/
- З.Уреди за измерване на юли/2/
- И.Стъкло, в което се отразяват предмети/1/
- Й.Поредица от филмови епизоди-Герой в етруската митология/1/
- К.Канадски физик-Холандско мъжко име-Псевдоним на акад.Сава Гановски/3/
- Л.Руски физик-Сейфове/2/
- М.Имената на бълг. футболен треньор/0/
- Н.Дворна лоза-Число/2/

СТОЯН СТОЯНОВ

справочник

ОВЕН

Водени от усещанието си за нещата, следвайте интуицията си и ще стигнете до резултати. В общуванията си ще останете поласкани от вниманието на другите към вас.

ТЕЛЕЦ

Полезна информация ще ви направи по-активни в делата ви днес, ще разберете, че целие ви са реалини. Продължете напред със задачите си, без да губите излишно енергия.

БЛИЗНАЦИ

С уравновесеността и уменията си ще впечатлите много хора и животът ще се променя към добро. Следвайте вътрешните си убеждения, но не нарушавайте общоприетите правила.

РАК

Следвайки развитията, ще се включите активно в подготовката на предстоящо събитие. Динамиката ще се промени и много от вас ще запълват времето си с ангажименти.

ЛЪВ

Вземайки нещата в свои ръце, ще се погрижите да е по-спокойен и приятен. Общителни към околните, ще се радвате на добър прием и ще черпите от енергията им.

ДЕВА

С настроение сте да изживеете по-спокойно и ведро деня. С партньора ви ще укрепите отношенията си и това ще ви сближи. Предстоят в силини дни, вързката ви ще се затвърди.

ВЕЗНИ

Нови отговорности ще ви поставят пред размисъл доколко имате силни да ги поемете и да се справите с тях. Възможно е да се сблъскате с нечие неразбиране.

СКОРПИОН

Ще откриете в себе си сили и ще приемете предизвикателства, за които не сте мислили досега. Те ще ви направят поборени, има какво да дадете и на другите около вас.

СТРЕЛЕЦ

Комуникациите ви с държавни, банкови, обществени и други институции ще повишат възможностите ви в бизнес и професионален план. Ново запознанство ще ви заинтересува.

КОЗИРОГ

Шанс за изява в професионалната сфера. Не че досега сте стояли в нечия сянка, но днес нещата ще ви се предлагат и без усилия ще постигате намеренията си.

ВОДОЛЕЙ

Достатъчно отговорни сте, за да допуснете да пострада работата или друго важно нещо в живота на близките ви. Ще се стараете в подготовката на дела си.

РИБИ

На работното място ще получите полагашата ви се оценка и възнаграждение, което ще разкриете и повече от качествата си.

ВРЕМЕТО

Над страната ще преобладава облачно време. На места ще има слаби превалявания от дъжд. Очаквани количества на валежите до 5-10 л./кв. метър. На места в низините ще има мъгла. Временни разкъсвания на облачността ще очакват днес в следобедните часове над Южна България. Преобладаващите минимални температури ще бъдат между 0 и 5°, а максималните - между 6 и 11°, по-ниски ще са дневните температури в местата с мъгла - 4-7°. Атмосферното налягане ще се задържи по-ниско от средното за месец. Над планините ще бъде предимно облачно. На места със слаби превалявания - до 2200 м от дъжд, а по-високо и от сняг. Ще духа умерен и силен вятър от запад-югозапад. Максимална температура на височина 1200 метра около 7°, на 2000 метра - около 2 градуса. И над Черноморието ще преобладава облачно време. Ще превали слаб дъжд, но ще остане почти тихо. Максимални температури - 7-10°. Температурата на морската вода - 4-5°. Вълнението на морето ще бъде слабо.

Изгледи за

19
максимални
13°/15°

20
максимални
13°/18°

Температурите ще продължат да се повишават, като на места в източните и южните райони не са изключени и стойности около 20 градуса. В страната температурите ще са в интервала 13 до 18 градуса, но в северозападните райони утре и в петък ще останат по-ниски. Ще духа до умерен югоизточен и южен вятър. Силното снеготопене ще поддържа пълноводието на реките и до края на седмицата остава опасността от наводнения.

- 07.00 Зимни олимпийски игри. пряко предаване от Ванкувър
- 09.30 Здраве
- 10.15 Дързост и красота - 2443 еп.
- 11.00 Жените с Марта Вачкова
- 12.00 По света и у нас
- 12.30 Бързо, лесно, вкусно
- 13.00 Празник в Неврокоп - Георги Жбантов
- 13.30 Най-доброто от... „Музикална енциклопедия“
- 14.15 Зимни олимпийски игри. Линия Ванкувър / най-интересното от предишния ден
- 16.40 Българската песен в „Евровизия 2010“
- 17.00 Кучката - документален филм
- 17.25 Теглене на тиражите на TOTO 2 и Втори TOTO шанс
- 17.50 Частен случай
- 18.00 По света и у нас
- 18.40 БНТ такси
- 18.50 Рецептата на Ути
- 19.00 Зимни олимпийски игри. Студио „Леденият Олимп“ - пряко предаване от Ванкувър
- 19.50 Лека нощ, деца! Мило
- 20.00 По света и у нас
- 20.30 Зимни олимпийски игри. Биатлон /15km жени/, пряко предаване от Ванкувър
- 21.40 Студио „Футбол“
- 22.05 Футбол. „Хамбургер“ - „ПСВ Айндховен“, среща от турнира за „Лига Европа“, пряко
- 23.55 Зимни олимпийски игри. Биатлон /20km, мъже/, Хокей на лед /САЩ - Норвегия/, Бързо пързаляне с кънки /1000m жени/, Сноуборд /халфпайл/, жени/, Фигурно пързаляне /мъже/, волна програма/, пряко

- 05.30 „Дъждовно време“ / п. / - сериал, еп. 23
- 07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване
- 09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
- 10.00 „Денят е прекрасен“ - женско ток-шоу с водещи Ива и Боги
- 11.00 „Дъждовно време“ - сериал, еп. 34
- 12.00 bTV Новините - обедна емисия
- 12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
- 13.30 „Наследниците Дел Монте“ - сериал, еп. 62
- 14.30 „Вечно твоя“ - сериал, еп. 126
- 15.30 „Перла“ - сериал, еп. 19
- 17.00 „Дъждовно време“ - сериал, еп. 24
- 18.30 „Господари на ефира“ /п./
- 19.00 bTV Новините - централна емисия
- 20.00 „Листопад“ - сериал, еп. 72, 73
- 22.00 bTV Новините - късна емисия
- 22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток-шоу
- 23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
- 00.00 „SMS“ - сериал, еп. 31
- 00.30 „Наследниците Дел Монте“ /п./ - сериал, еп. 62
- 01.30 „Комиците“ /п./
- 02.30 „Перла“ /п./ - сериал, еп. 19
- 04.00 „Денят е прекрасен“ /п./
- 05.00 „Кухнята на Звездев“ /п./

- 06.45 „Здравей, България“ - сутрешен блок на HTB
- 09.15 „На кафе“ - предаване на HTB
- 11.30 „Ангел пазител“ - сериен филм
- 13.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
- 15.00 „Бляскък“ - сериен филм
- 16.00 „Календар“ - информационна емисия на HTB
- 16.30 „Да вървеш времето назад“ - сериен филм
- 18.00 „Колелото на късмета“ - телевизионна игра
- 19.00 „Календар“ - информационна емисия на HTB
- 20.00 „Незабравима“ - сериен филм
- 21.00 „Любов назаем“ - сериен филм
- 22.00 Шоуто на Иван & Андрей
- 23.00 „Календар“ - информационна емисия на HTB
- 23.30 „Бягство от затвора“ - сериен филм, 4 сезон
- 00.30 „Трезор“ - тв игра
- 01.45 „Ангел пазител“ - сериен филм /п/
- 03.00 „Календар“ - информационна емисия на HTB /п/
- 03.45 „Ветровете на любовта“ - сериен филм /п/
- 04.30 „Ветровете на любовта“ - сериен филм /п/
- 05.45 „Островът на любовта“ - сериен филм

- 10.05 „Диалози за риболова“
- 10.20 „Риболов на изкуствена муха“
- 10.50 „Планетата на рибара“
- 11.05 „Светът на подводния лов“
- 11.20 „Диалози за риболова“
- 11.45 „Особености на руския лов“
- 12.15 „Дивеч и ловец“
- 12.45 „Лов без граници“
- 13.35 „Първичен инстинкт“
- 13.50 „Моторни лодки“
- 14.20 „Дневниците на великия ловец“
- 15.10 „Риболовен календар“
- 15.40 „Тайните на лова с Бейб Винклман“
- 16.00 „От нашия шеф готовъч“
- 16.15 „Диалози за риболова“
- 16.40 „Гордон в засада“
- 17.10 „Първичен инстинкт“
- 17.25 „Дивечовъдство“
- 17.55 „Тайните на риболова с Бейб Винклман“
- 18.15 „Нок“
- 18.30 „Личен опит“
- 19.00 „Следотърсач“
- 19.30 „Тайните на лова с Бейб Винклман“
- 19.50 „На кука“
- 20.05 „Лов без граници“
- 21.05 „Диалози за риболова“
- 21.20 „Първичен инстинкт“
- 21.35 „Пловни оръжия“
- 22.05 „Тайните на риболова с Бейб Винклман“

- 07.00 Новините с Яна Груdeva и Георги Любенов
- 10.00 Арт-трафик- предаване за култура
- 11.00 Снейперисти - с2,еп10
- 12.00 Законът на улицата - с2
- 13.00 Новините
- 13.30 Телестар
- 14.00 Ловци на митове - шоу за непопулярна наука,с5,еп30
- 15.00 „Тихи улици“ - комедия с Валерия Голино, Розарио Доусън
- 17.00 Новините
- 17.30 Саманта Упс - скетчове
- 17.40 „Размяна на съпруги“ БГ - с2,еп 6
- 18.45 Новините
- 19.45 УЕФА Лига Европа. Аякс - Ювентус
- 22.00 Новините
- 22.15 Звярът - с1,еп13
- 23.15 Краен срок - с1,еп 2
- 00.15 Новините
- 01.00 Арт-трафик- предаване за култура
- 02.00 Звярът - с1,еп13
- 03.00 Новините
- 06.00 Ловци на митове - шоу за непопулярна наука

- 07.00 Ранни вести /на живо/
- 10.00 НОВИНИ
- 10.15 Китка народни песни
- 10.30 Директно с Теодор Ангелов /на живо/
- 12.00 НОВИНИ
- 12.15 Фолклорни ритми
- 12.30 „Здравословно“ с Христо Деянов /п/
- 13.15 „Дискусионано студио“ /повторение/
- 14.15 Гумпласт - скетчове с Любо Фърков
- 14.20 Фолклорни ритми
- 14.30 „Биберон“ - предаване /повторение/
- 15.00 „Облече ле бяло“ - предаване за българите в чужбина /повторение/
- 16.00 „Паралакс“ - публицистично предаване - п.
- 17.00 Новини
- 17.25 „Всички на мегдана“-поздравителен концерт /на живо/
- 18.15 „Здравословно“ с Христо Деянов
- 19.00 Новини
- 19.30 „Дискусионано студио“ /на живо/
- 20.30 „Чаша шукарие“ с водещ Найден Рангелов /на живо/
- 21.30 Новини /повторение/
- 22.00 „Изгнаница клети ...“ - публицистика за геноцида над арменците /повторение/
- 22.30 „Зад фасадата“/повторение/
- 23.30 Класическа музика
- 00.00 Новини /повторение/

- 07.05 „Добро утро“
- 10.00 Новини
- 10.15 „Добро утро“
- 11.

Оръжие

Виетнам купи 12 руски изтребители Су-30МК2

Pусия и Виетнам са сключили договор за доставка на тази азиатска страна на 12 многофункционални изтребители Су-30МК2 и авиационно въоръжение, съобщава "Интерфакс" по изявление на източник от военно-дипломатическите кръгове. Договорът е бил сключен в началото на този месец. Сумата на сделката е един милиард долара. По нейните условия, Русия ще достави на Виетнам самолетите през 2011-2012 г. Освен това Виетнам също ще получи авиационно въоръжение и запасни части не само за новите самолети, но и за изтребителите „Сухой“, закупени по-рано. Предицният договор за доставката на осем Су-30МК2 ще бъде сключен в началото на 2009 г.

Су-30МК2 представлява усъвършенствана версия на модернизирания Су-30, способна да носи противокорабни ракети. Самолетът може да разие скорост до 2,1 хиляди километра в час, а далечината на полета му е 3,5 хиляди километра. Су-30МК2 може да бъде въоръжен с управляеми ракети, бомби и контейнери с неуправляеми ракети.

Модернизиран вертолет за ВВС на Германия извърши първия си полет

CH-53GA от ВВС на Германия

Eurocopter е провела първия изпитателен полет на модернизиран транспортен вертолет Sikorsky CH-53GA за ВВС на Германия, съобщава Flightglobal. Полетът е преминал успешно. По данни на Eurocopter, работите по модернизацията на немските CH-53G до версии GA ще започнат през 2011 г., благодарение на което Германия ще може да използва транспортните вертолети чак до 2030 г. Ще бъдат монтирани нова система за управление, авионика, комуникационно и навигационно оборудване, а също и допълнителни горивни баки, които ще позволяват значително да се увеличи далечината на полета. ВВС на Германия планират да модернизират общо 40 вертолета CH-53G от общо 91 вертолета CH-53 в модификации G и GS. CH-53 се отнася към класа на тежките транспортни вертолети. Той развива скорост до 307 километра в час и извършва полети на разстояние до 1,6 хиляди километра.

НИБИРУ
ПСИХОТРОННАТА ВОЙНА

Иде ли краят на света? Ще ни погуби ли магическа планета Нибиру, или там каквото и да е? Не, тези въпроси и техните отговори не са основната тема на тази книга. Тук ще стане въпрос за една друга смърт, или по-скоро за едно почти невидимо смъртоносно оръжие, което заплашва човечеството и човека. Кой и защо иска да ни направи зомби? Как проникват в съзнанието и в подсъзнанието на човека? Защо властимашите в редица страни строят огромни подземни Ноеви ковчези? Какво общо има с всичко това планетата Нибиру? Има ли план за масовото използване на новото психотронно оръжие срещу човечеството и какво се цели с него? Кой ще надделее в психовойната между САЩ и Русия? На всички тези и на много други въпроси, свързани с края на света и психотронната война, можете да намерите отговор единствено в книгата "Нибиру и психотронната война".

Снимка KNAAPORU

Су-30МК2 на авиаизложението МАКС

В средата на декември миналата година Русия и Виетнам подписаха договор за доставката на шест дизел-електрически подводници, проект 636

"Варшавянка". Сумата по сделката бе около два милиарда долара. Строителството на подводниците ще се извърши на "Адмиралтейски верфя" в Петербург. Срок за доставката на подводниците на Виетнам не се съобщава, но петербургското предприятие е готово да предада на поръчителя по една в годината.

През декември 2009 г. стана известно също, че Зеленодолският завод на името на Горки в Татарстан е спуснал на вода стражевия кораб "Гепард 3.9", който е бил построен по поръчка на ВМС на Виетнам. Общо за виетнамската страна са поръчани два такива кораба. Вторият "Гепард" ще постипи на въоръжение във ВМС на Виетнам през 2010 г.

Бангладеш ще обновява бойния си авиопарк

Mинистерството на отбраната на Бангладеш има намерение да обнови парка си от военни самолети и вертолети, съобщава Flightglobal. Затова страната планира да се сдобие с една ескадрила изтребители, а също два брегови патрулни самолета и самолет за далечно радиолокационно откриване и управление. Новите изтребители трябва да заменят остателите китайски самолети Chengdu F-7, Nanchang A-5 и съветските МиГ-29. В момента Бангладеш води преговори за закупуване на два брегови патрулни самолета и два вертолета. С кого именно се водят преговорите и за каква конкретна техника става дума, не се уточнява. Министерството на отбраната на Бангладеш също не е обнародвало информация за сумата, която планира да похарчи за закупуването на военна техника. В края на февруари 2009 г. правителството на Бангладеш обяви, че има намерение да отдели средства за превъоръжаване на армията с нова техника. В частност страна планира да закупи танкове, вертолети,

Снимка XAIRFORCES.COM

Chengdu F-7 от ВВС на Бангладеш

самолети, управляеми ракети и стрелково оръжие. Само за управляемите ракети през 2009 г. са били отделени 17 милиона долара. Военните разходи на Бангладеш за една година са около пет процента от БВП. Основни доставчици на въоръжение и военна техника за Бангладеш традиционно се явяват Китай, Русия, САЩ и Великобритания.

Малайзийската подводница се оказа негодна

Първата подводница от типа Scorpene, приета от ВМС на Малайзия на въоръжение в началото на 2009 г., се оказа бракувана и негодна за потопяне. Това, както съобщава Defence Talk, е заявил министърът на отбраната на страната Ахмад Захид Хамиди. В някои възли на подводницата, получила името Tunku Abdul Rahman, са били открити повреди, които сега се оправят по гаранцията. По думите на шефа на ВМС на Малайзия Абдула Азиз Джаябар, първите повреди били открити през декември 2009 г. Те се дължали на системата за охлаждане и били оправени,

Снимка ARIDZTECH.COM

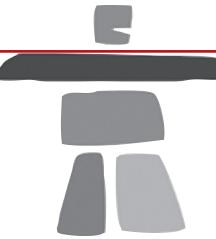
Подводница тип Scorpene от ВМС на Малайзия

Обективът не се шегува

Млада нежна, красива, но и тежкобъоръжена...

но по-късно са открити неизправности и в други агрегати на подводницата. Както се очаква, те ще бъдат отстранени до 18 февруари, след което Tunku Abdul Rahman ще пристъпи към изпитания. Общо Малайзия е поръчала две подводници тип Scorpene, с чието строителство се занимават консорциум на френската компания DCNS и испанска Navantia. Както се очаква, втората субмарина ще бъде предадена на ВМС на Малайзия до края на май т.г.. Договорът за строителството на двете подводници за ВМС на Малайзия е бил подписан през 2002 г. Стойността им е около 1,5 милиарда долара.

Клечеров и Анев 44-и и 45-и

Шведът Бьорн Фери е шампион в преследването на 12,5 км в биатлона

Българските биатлонисти Михаил Клечеров и Красимир Аnev се класираха съответно 44-и и 45-и в преследването на 12,5 км на олимпиадата във Ванкувър. Клечеров, който стартира от предпоследната 59-а позиция, беше безгрешен в стрелбата и финишира за 37:08,1 мин. 25-ият от спрата Аnev пък пропусна 3 мишени и завърши с време 37:24,2 мин.

Олимпийски шампион стана Бьорн Фери, който донесе първо злато за Швеция в биатлона от бяла олимпиада след Клас Лестандер през 1960 г. Той тръгна осми и въпреки че направи 2 грешки

на огневия рубеж, триумфира за 33:38,4 мин. Втори на 16,5 сек. остана австриецът Кристоф Зуман също с 2 пропуска. Два изстрела събрка и изненадващият шампион в спрата Венсан Же от Франция, който с 28,2 сек. изоставане се преобри за бронза. Легендата Оле Ейнар Бьорндален, който стартира 17-и, се добра до 7-ото място и не успя да изравни рекорда на яркия си сънародник Бьорн Дели от 10 олимпийски отличия, но в ски бяганията.

Най-доброто представяне на Фери на бяла олимпиада досега беше четвъртото място в щафетата 4x7,5 км от То-

рино 2006. В кариерата си той има световна титла със смесената щафета на Швеция и 2 победи за Световната купа в преследването.

“Чаках цял живот този момент. Не знам как го направих. Всичко е възможно, трябва да имаш и малко късмет. Пропуснах предпоследната си мишена, но се концентрирах и свалих последната. Чувството беше страхотно”, заяви Фери.

В класирането за СК след 16 от общо 25 старта начело излезе Кристоф Зуман с 487 т., пред Емил Хегле Свендсен (Нор) 472, Евгени Устюгов (Рус) 466 и др.

Бьорн Фери, Венсан Же и Кристоф Зуман (от ляво на дясно) стрелят по време на преследването на 12,5 км на олимпиадата във Ванкувър

Нейков ще прави анализ на зимните спортове

Министърът на физическото възпитание и спорта Свилен Нейков обяви, че ведомството му ще прави анализ на състоянието на зимните спортове след края на XXI олимпиада във Ванкувър.

“Организацията на домакините е добра, но лошите метеорологични условия им създават много проблеми, Смятам, че

българските спортсти са пределно мотивирани. Например стана дума дали не е по-добре Стефан Георгиев да пропусне спускането и да съсредоточи усилията си върху тези, за които можем да осигурим пълноценен тренировъчен процес”, заяви Нейков при завръщането си от Ванкувър. Той присъства там на откриването на игрите и на Дения на България.

ните ни спортове. За съжаление у нас няма условия за развиване на всички и трябва да съсредоточим усилията си върху тези, за които можем да осигурим пълноценен тренировъчен процес”, заяви Нейков при завръщането си от Ванкувър. Той присъства там на откриването на игрите и на Дения на България.

СНИМИ ПРЕСФОТО/БТА

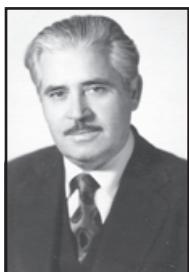
Южнокорейката Сано-Хва Ли (вляво) поздравява публиката, след като спечели олимпийската титла на 500 м кънки бягане във Ванкувър. Тя изпревари само с 0,05 сек. трикратната световна шампионка и световна рекордьорка Джени Волф от Германия (вляво), която се разплака след финала. Трета се класира китайката Ван Вейсин

На 18 февруари 2010 г. се навършват 10 години от смъртта на нашия обичан и непрежалим съпруг, баща и дядо

о.з. полковник
Борис Стоянов
Москов
на 80 години

Живеем с обичта, болката и спомена за теб!
Обичаме те!

От семейството

ТЪЖЕН ПОМЕН

7 година без
Стояна Иорданова
Радулова-Цанка

Липсваши.
В сърцето ти се побираше обич за всички.
Усмишката ти ни саряваше и в най-студените дни.
Твоята правдивост и честност бяха нашата върна посока.
Обичаме те и винаги ще е така!

От семейството

По 4000 билета връщат на ден

Недоволни зрители масово връщат билетите си за състезанията, които се провеждат в Уистъръп. Причините са нездадоволителната организация и лошото време, заради което бяха отложени няколко старта. Според В. “Ванкувър Сън” всеки ден на касите се връщат около 4000 пропуска. Очаква се техния общ брой да достигне около 400 000.

Сляп канадец ще бяга със ски на 50 км

Канадеца Брайън Макийвър се подготвя за ски бягането на 50 км, като гледа на видео трасето във Ванкувър. 30-годишният състезател страда от болестта на Старгард и е лишен от около 10 процента от зрението си. Той

изучава всеки участък от пистата, за да бъде конкурентоспособен на другите бегачи. Макийвър е първият спортист, който ще участва на Зимни олимпийски игри и на Зимни паралимпийски игри.

Домнина и Шабалин се помириха с аборигените

Световните шампиони по фигурано пързаляне при танцовите двойки Оксана Домнина и Максим Шабалин (Рус) се помириха с австралийските аборигени. Руснаците бяха обвинени в плагиатство и обига към техните национални обичаи, след като изпълниха “Танца на аборигените” на Евро 2010 в Талин през януари. Конфликтът беше разрешен на среща в олимпийското село във Ванкувър. В знак на уважение и доверие аборигените подариха на Домнина и Ша-

балин одеяла с национални краски, а руснаците им гадоха малки фигури на състезатели по фигурано пързаляне с кристали.

Канада и Швеция бият на кърлинг

Отборите на Канада и Швеция стартираха с победи в турнирите по кърлинг за мъже и жени във Ванкувър 2010. При мъжете “кленовите листа” надиграха последователно Германия с 9:4 и Норвегия със 7:6 и оглавиха класирането. “Тре крунур” се наложиха с 6:4 над Великобритания. При дамите домакините победиха с 5:4 Швейцария, а шведките, които са шампионки от Торино 2006, наделяха с 6:5 над Дания.

Резултати, мъже: Китай - Франция 5:6; Швейцария - Дания 6:5; САЩ - Норвегия 5:6; САЩ - Германия 5:7; жени: Германия - Русия 9:5; САЩ - Япония 7:9.

Спорт

Тайно отменят глоба на ЦСКА

Андоне учи играчите да бият дузпи

На 10 февруари 2010 г. Апелативната комисия към БФС е отменила решението на Дисциплинарната комисия за налагане на глоба от 2000 лева на ЦСКА за неизпълнение на влязло в сила решение от 6 януари 2009 г. на Арбитражната комисия на БФС по случая "Да Коща". Отмяната на санкцията обаче не е оповестена и стана ясна едва вчера.

"Червените" и мениджърката Катарина Паунич водят лута битка за сериозни пари от комисии. Сръбкината

настоява да получи проценти от трансферите на няколко играчи, привлечени по времето на Александър Томов. От ЦСКА изразиха съмнения, че огромните комисии са чиста проба източване на клуба и дадоха на прокурор доста хора, включително членове на Комисията за лицензиране и за дейността на агентите на играчи.

Мотивите за отмяната на глобата са, че в текста от Дисциплинарния правилник не фигурира Арбитражната комисия, която пък вече и не съществува. В решението на Арбитражната комисия няма наложена парична глоба или имуществена санкция на ПФК ЦСКА (София), с оглед на което не може да се говори за неизпълнение от страна на

жалбоподателя. Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 63 от Дисциплинарния правилник и чл. 28 от Правилника за организация и дейността на Апелативна комисия на БФС.

Завидни реализаторски умения пък показва треньорът на ЦСКА Иоан Андоне по време на тренировката на "червените" в Свиленград. След края на заниманието румънецът би дузпи на младия страж Божидар Стойчев. Хладнокръвните изпълнения на Андоне от бялата точка обаче не оставиха никакъв шанс на таланта. Освен на ударите на старши треньор Стойчев бе подложен на изстrelи от бялата точка на Николай Манчев, Спас Делев и Мишел Платини.

Без Бербо Юнайтед бие Милан с Бекъм

Манчестър Юнайтед победи за първи път в историята си като гост Милан в първи 1/8-финал от Шампионската лига. "Червените дяволи" спечелиха с 3:2 и прекъснаха серията си от 4 поредни загуби без отбелзян гол на ст. "Джузеppe Меаца". Димитър Бербатов остана резерва през целия мач за гостите. Дейвид Бекъм пък бе титуляр за домакините и игра 72 мин. срещу родния си тим. Роналдиньо (3) откри за домакините, след като стреля от воле, а топката рикошира в крака на Джони Еванс и изльга вратаря Едвин ван дер Сар. Пол Скоулс (36)

Жан Макун (в средата) се радва със сътборници си, след като вкара победния гол за Лион срещу Реал Мадрид

Ще наказват баскетболисти за бойкот на националния

На заседанието на УС на БФБаскетбол бе направено допълнение в чл. 9 на Правилника за състезателните и трансферните права. Според промяната състезател, отказал участие в национален отбор без наличието на уважителна причина, се лишава от състезателни права за 20 срещи за мъже (включително и за подрастващите отбори) и 15 срещи за жени от официалния държавен спортен календар.

Клуб, който иска да картотекира такъв състезател след отказа му да играе в национален отбор, заплаща глоба в размер на 10 000 лв. за мъже, 3000 лв. за младежи или юноши, 5000 лв. за жени и 2000 лв. за девойки. При прекратяване на активна състезателна дейност бойкотиращите нямат право да работят в системата на БФБ в срок от 2 години. При отказ на клуб да пусне баскетболист за участие в национален отбор той ще плаща глоба до 20 000 лв.

Марто е трансферна цел на Ювентус

Ювентус ще се опита да привлече Мартин Петров през лятото, съобщават медиите в Италия. Българският национал може да премине в торинския гранд без трансферна сума, тъй като договорът му с Манчестър Сити изтича през юни. Крилото на няколко пъти заяви, че е готов за ново предизвикателство, ако получи оферта от сериозен европейски клуб. Очаква се спортният директор на "Старата госпожа" Алесио Секо да пътува до Англия в следващите две седмици, за да разговаря на място с врачанина. Кандидати за подписа

на Петров са още испанските Валенсия и Севиля и френският Марсилия. Ювентус пък преотстъпи вратаря Марио Кирев на швейцарския втородивизионен Тун до края на сезона. 20-годишният българин, който е юноша на Славия, е трети вратар след титуляря Джанлуиджи Буфон и австралиецът Александър Манингер и не получава шансове за изява. Той подписа за 4,5 г. с "бианконериите" в началото на 2009 г., след което беше даден под наем на Грасхопър. За "щурците" той не изигра нито един мач, защото имаше проблеми с работната виза.

ДУМА www.duma.bg Издадел: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен
редактор

Юрий Борисов
uborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Ауга Панаян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Маагдалена Тодорова - 246; Раелица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА:** Мая Калпачка - Йовановска - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ:** Галина Младенова - 219; Калина Иотова - 220; Алберт Абрамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА:** Вилица Семерджиева - 240; Надежда Ушев - 240; Альона Нейтова - 239; **ОБЩЕСТВО:** Велиана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Алия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО:** Пеас: Борис Данков - 244; Неделчук: Боян Иванов - 225; България: Гергана Алексова; Парсон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245, Таню Василев - 245; **ФОТО:** Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Априлов; Желязко Тенчев; Силивия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ:** Катерина Димитрова - 200; **НАБОР:** Хрисиела Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополовски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ:** Дея Йорданова - 207; **РЕКАЛАМА:** Габриела Наиденова - 233, Петрана Сомевва - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс: 975-26-04; e-mail: reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонатор: 91975 6. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутор:** ОВБ "Разпространение" ЕООД - 02/962-23-23; **Национална гистрибуция** ООД - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мирослав Александров, Ива Костмагинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **абонамент@duma.bg;** **ВЪРЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Велислава Хубабий - 201, Каса - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА.
ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР,
"ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ и др. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

www.duma.bg

следайте

ФУТБОЛ
ЛИГА ЕВРОПА
от 20.00 ч.
ПО ПРО.БГ

Аякс - Ювентус
ПО РИНГ.БГ
Виляреал - Волфсбург
ПО БНТ 1
Хамбургер - ПСВ
ПО РИНГ.БГ
Ливърпул - Униря

крамки

Резултати от контроли

Черно море - Олимпия (Молд) 1:0, Черно море - Добруджа 1:0, Спортсист - Ком-Миньор 4:2, Етър - Видима-Раковски 1:0, Светкавица - Калиакра 0:3

Димитър Илиев под наем в Миньор

ЦСКА почти сигурно ще преотстъпи Димитър Илиев на Миньор до лятото. Преминаването на нападателя в пернишкия клуб се очаква да бъде финализирано до дни. Той не попадна в сметките на наставника Иоан Андоне, но договорът му няма да бъде разтроган, тъй като подписа едва преди месец с "чеврениите". Илиев обаче иска да се върне в родния си клуб Локо Пг, но е притеснен от реакцията на феновете.

И Славия не иска изгонени от "Армията"

Президентът на Славия Венцеслав Стефанов отхвърли възможността да привлече освободените от ЦСКА Кирил Котев и Йордан Тодоров. "Доколкото знам, двамата водят преговори с Локо Пг и сигурно ще се разберат. Ако имаме някой нов играч, ще го обявим. Засега това е отборът, на който ще разчитам", заяви босът на "белите".

Двама парагвайци в Банско

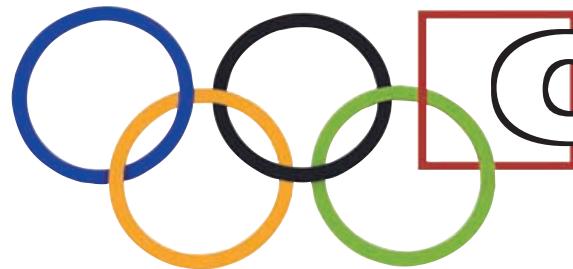
Двама парагвайски футболисти - Хуан Пабло и Хосе Молина, пристигнаха в Банско и направиха дебют в контролата с Малеш, завършила 0:0 в Катунци. Парагвайците са предложени на лидера в Западната "Б" група от топменеджъра Лъчезар Танев.

Победа и загуба за бадминтонистите в Полша

Победа и загуба записаха българските отбори в първия ден на европейското отборно първенство по бадминтон за мъже и жени във Варшава. Женският ни тим (Петя Неделчева, Линда Зечири, Диана Димова и Димитрия Попстойкова) съкуши с 5:0 Унгария. Мъжкият отбор (Красимир Янков, Стилиян Макарски, Юлиан Христов и Пейо Бойчинов) загуби с 0:5 от Германия.

Хидинк поема Турция

Холандецът Гуус Хидинк ще води националния отбор на Турция за квалификациите за Евро 2012 в Полша и Украйна. Той ще заеме поста през август, месец след изтичането на неговия договор с Русия. Специето се е съгласил на двегодишен контракт с опция за продължаването му с още 2 г. В кариерата си Хидинк е бил треньор още на Холандия, Южна Корея и Австралия.

Жекова падна

Надеждата ни за медал в сноуборда е аут до юни, Рикър печели титлата за Канада

Падна най-голямата ни надежда за олимпийски медал от Ванкувър, след като Александра Жекова падна тежко в първата квалификация на бордъркроса от 21-ите зимни олимпийски игри във Ванкувър. Контузията не ѝ позволи изобщо да старира във втората квалификация.

Преди това софиянката, която бе класирана 10-а между най-секси олимпийките, претърпя падане във второто тренировъчно спускане. Въпреки силните болки тя реши да участва. В първата квалификация вървеше добре до поредицата от 4 ролери, но при преодоляването на последния падна тежко и това беше фатално за участието ѝ на олимпиадата. Сани едва се довлече до финала и потърси помощта на парамедиците. В палатката до финала ѝ оказаха помощ около 5 минути, като тя се надяваше да участва във втората квалификация. Заради нетърпимата

болка Жекова и баща ѝ Виктор напуснаха състезанието. В поликлиниката в олимпийското село тя премина магнитен резонанс, който показал огромно разтежение на мускула в горната част на десния крак. Специалисти ще дадат днес окончателна диагноза и предписания за лечение. Но още преди това те препоръчали на Жекова да остане в покой поне до юни. Абсурд е Сани да участва и в другата дисциплина, за която има квота - паралелен гигантски слалом.

И други фаворитки паднаха по заледената писта. Лидерката за световната купа Маел Рикър обаче зарадва сънародниците си и донесе втора олимпийска титла за Канада във Ванкувър. Тя изпревари Дебора Антонио (Франция), Оливия Нобс (Швейцария) и Хелене Олафсен (Норвегия) във финалната серия. Вицешампионката от Торино 2006 Линдзи Джакобелис (САЩ) падна и бе дисквалифицирана в полуфинала, но после спечели "Б"-финала.

Олимпийската шампионка в бордъркроса Маел Рикър (в средата) от Канада поздравява зрителите на церемонията по награждаването заедно с подгласниците си Дебора Антонио (вляво) от Франция и Оливия Нобс от Швейцария

Фенове на Маел Рикър подкрепят любимката си въпреки мъглата по трасето за бордъркрос в Сайпърс Маунтин

Пробал за ученика на Албена и Максим

В турнира по фигурно пързаляне във Ванкувър имаше и символично българско участие. При мъжете се състезава световният и трикратен европейски шампион Бриан Жубер (Франция), който от няколко сезона се готви от двукратните световни шампиони Албена Денкова и Максим Стависки. Французицът обаче се провали в кратката волна програма и падна на леда след троен луц, заради което не изпълни и комбинация от четворен-троен тулуп. Той остана 18-и в класирането с 68.00 т. и няма шанс да спечели олимпийски медал във Ванкувър.

"Това е още едно разочарование за мен на олимпийските игри. Тези игри ме победиха. Аз просто не мога да се състезавам на олимпиада. Всеки път се провалаам", каза Жубер. В Торино 2006 той остана 6-и, а после на световното първенство стана вицешампион. "Бриан иска да се готви при нас и след Ванкувър", обяви Максим Стависки пред БНР, който посети и българската делегация в олимпийското село.

Повече от 11 000 зрители аплодираха олимпийския шампион от Торино 2006 Евгений Плющенко (Русия), който излезе начело с невероятно изпълнение и събра 90.85 т. Втори е Еван Лисачек (САЩ), пред японците Даисuke Такахashi и Нобунари Ода.

Французицът Бриан Жубер изпълни троен луц, но падна и завърши 18-и след кратката програма

Санси: Стартирах с изълчен крак

"Първото ми тренировъчно спускане беше страшно добро. То ми беше напълно достатъчно. И за какво ми беше второто? Можех и без него. Но аз съм си такава и затова си го обяснявам с желанието да го направя още по-добре и по-добре. Там влязох с по-голяма скорост в тази поредица от ролери. Това ме разконцентрира. И аз се чудя как се стигна до това. Нямам обяснение. Знаех с каква скорост да вляза, но забелязах, че трасето беше полято с вода и беше заледено точно преди тренировките. Може би това малко промени начината, по която се подхожда към отдалните конфигурации. Когато излетях във въздуха, тялото ми се усуква и паднах - разпилена и в несвойствена поза. В първия момент си помислих, че съм си счупила гръденака, все пак се размърдах и се успокоих. Усетих обаче, че си бях изкарала въздуха. Почувствах много силен болк в стомаха, просто нещо ме преряза. Кракът също жестоко ме болеше и опъваше. Стиснах зъби и с огромни усилия застанах на старта за първото

състезателно спускане. Тръгнах добре, просто бях изкарала десния си крак и нещата никак ставаха. Дори вървях доста добре. До онзи скок, когато нещо просто ме пресече като с нож. И тогава разбрах, че няма вече как да продължа, колкото и да искам. После всичко се разви като в лош филм. Взеха ми урина, кръв, съмняваха се и за комоцио. Видях хематома на екрана - голям е колкото малък пъпеш. Притиска ме в слабините, болката е в стомаха... Толкова падания като тук не съм виждала през живота си. Имам чувството, че пистата с тази поредица от скокове не бе изчислена добре. И най-добрите в света грешаха в този участък. Изобщо цялото състезание бе много криво", сподели Александра Жекова. Тя изрази съжаление от невървеждането ѝ на олимпиади.

"Просто не ми е било писано и този път да съм сред най-добрите... Яд ме е, че не стана тук в Канада, хубаво състезание. Ние просто не се изкефихме. Това не беше нашият спорт и нашата дисциплина. Жалко, наистина."

В ПЕТИЯ ДЕН УЧАСТВАХА ДВАМА БЪЛГАРИ

Шорттрек

500 м жени Евгения Раданова
1000 м мъже Асен Пандов

ИЗЛЪЧИХА ОЩЕ 7 ШАМПИОНИ

- Ски алпийски дисциплини, жени - спускане
- Ски бягане жени, класически спринт
- Ски бягане мъже, класически спринт
- Кънки бягане, мъже - 1000 м
- Спускане с шейни, двойки мъже
- Шорттрек жени, 500 м
- Сноуборд мъже, халфпайл

Германецът Херберт Щарке наблюдава състезанието по биатлон в Уистърълър с шапка, окачена с колекцията му от значки. Той е пристигнал от родния си град Клаун, за да подкрепя сънародничките си в биатона

14:15 - 16:45 Дневник - Линия Ванкувър; 19:00 - 19:50 Студио "Леденият Олимп"; 20:30 - 21:40 Биатлон - 15 км (жени); 23:55 - 00:45 Биатлон - 20 км (мъже); 00:45 - 01:30 Хокей на лед САЩ - Норвегия (запис); 01:30 - 02:35 Бързо пързаляне с кънки - 1000 м (жени, запис); 02:35 - 03:00 Сноуборд - халфпайл (жени); 03:00 - 03:05 Олимпийски новини; 03:05 - 03:55 Фигурно пързаляне - Волна програма (мъже); 03:55 - 05:00 Сноуборд - халфпайл финал (жени); 04:25 - 04:35 Олимпийски новини; 05:00 - 07:00 Фигурно пързаляне - Волна програма (мъже); 07:00 - 09:30 Хокей на лед Словакия - Русия

Медалистите от четвъртия ден

Биатлон жени, преследване на 10 км

- Магдалена Нойнер (Германия) 30:16,0 мин. (2)
- Анастасия Кузмина (София) 30:28,3 мин. (2)
- Мари-Лор Брюне (Франция) 30:44,3 мин. (0)

Биатлон мъже, преследване на 12,5 км

- Бърн Фери (Швейцария) 33:38,4 мин. (2)
- Кристоф Зуман (Австрия) 33:54,9 мин. (2)
- Венсан Же (Франция) 34:06,6 мин. (2)
- - -
- Михаил Клечеров 37:08,1 мин. (0)
- Красимир Анев 37:24,2 мин. (3)

Сноубордкрос жени

- Маел Рикър (Канада)
- Дебора Антонио (Франция)
- Оливия Нобс (Швейцария)

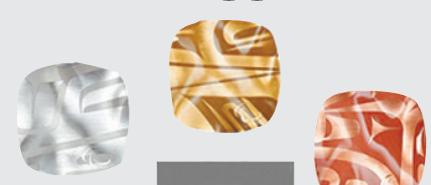
Александра Жекова не завърши първата квалификация.
Спускане с шейни жени, индивидуално

- Татяна Хюфнер (Германия)
- Нина Райтмайер (Австрия)
- Натали Гайзенбергер (Германия)

Бързо пързаляне с кънки жени, 500 м

- Санг-Хуа Ли (Южна Корея) 1:16,09 мин.
- Джени Волф (Германия) 1:16,14 мин.
- Ван Вейсин (Китай) 1:16,63 мин.

КЛАСИРАНЕ ПО МЕДАЛИ

Зл.	Ср.	Бр.
1. Германия	3	2
2. Реп. Корея	3	0
3. Швейцария	3	1
4. САЩ	2	4
5. Канада	2	1
6. Франция	2	4
7. Швеция	2	0
8. Китай	1	1
9. Словакия	1	0
10. Чехия	1	1
11. Холандия	1	0
12. Норвегия	0	1
Австрия	0	1
14. Италия	0	2
15. Япония	0	1
16. Австралия	0	0
Естония	0	1
Полша	0	0
Хърватия	0	1
Русия	0	1

Още за олимпиадата на стр. 30